

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

hayvan

37

sazlıklardan havalanaan bir ördek gibi seslin

Belki şehre
bir heykel gelir
iklim değişir
Akdeniz olur

“ Estetik’le, Mitoloji’ye Ahmet Haşim geliyor.
Son dersinde bize Auguste Comte’tan bahsedecekti.
Bilmem nereden açıldı, uzun uzadıya yolda gördüğü
bir sıpayı anlattı. Dünyada sıpadan güzel bir
mahluk olamazmış!... Sıpanın kulakları kadar yumuşak
kulak, gözleri kadar gözler göz bulunmazmış!...
Sonra Amerikalı bazı kadınların giyimlerine geçti.
“Mübarekler ne kadar güzel renkler seçiyorlar, kadın
değil papağan dersin. En göz alıcı renklerden korkmuyorlar.
Çingene pembesi üstüne acı badem yeşili.
Cesaretlerine bayılıyorum!” dedi.

Bir başka derste, Laucon’u anlatacaktı; tuttu bize
Türk çiçek zevkinin yerinde yeller estiğini yana yıkıla
öyle bir anlattı ki nerdeyse ağlayacaktık:
“Düşünün çocuklar!” diyordu, “Şark!... Görülmemiş
çiçeklerin, koklanmamış kokuların diyarı, bir devre
lâlenin adını, bir devre çiğdemlerin, gülün kokusunu
sindiren şark!... Güllerin bin bir çeşidini yetiştiren şark!...
Bugün çiçeğini Avrupa’dan dileniyor. Dün gördüm.
Bize tayyare ile İtalya’dan karanfil geliyormuş.

Düşünün bir kere, karanfili tayyare ile Avrupa’dan
getiren bir İstanbul’un acıklı halini düşünün. Karanfil!...
Hani şu bizim çiniler, minyatürler, kadifeler,
yazmalar dolusu işlediğimiz, bahçeler
dolusu kokladığımız. Karanfil nasıl olur da
bugün İtalya’dan gelir?

Deli olmak işten değil.”

Ön sıralarda bir yerde
oturuyordum. Dayanamadım:
“Karanfil istediği kadar
dışardan gelsin.

Çok şükür şair bizdedir!”
diyecek oldum.

Haşim’in karanfil şiirini
hepimiz ezbere biliyorduk.
Sevgili hocam kulaklarına
kadar kızardı:

“Teşekkür ederim!” dedi. ”

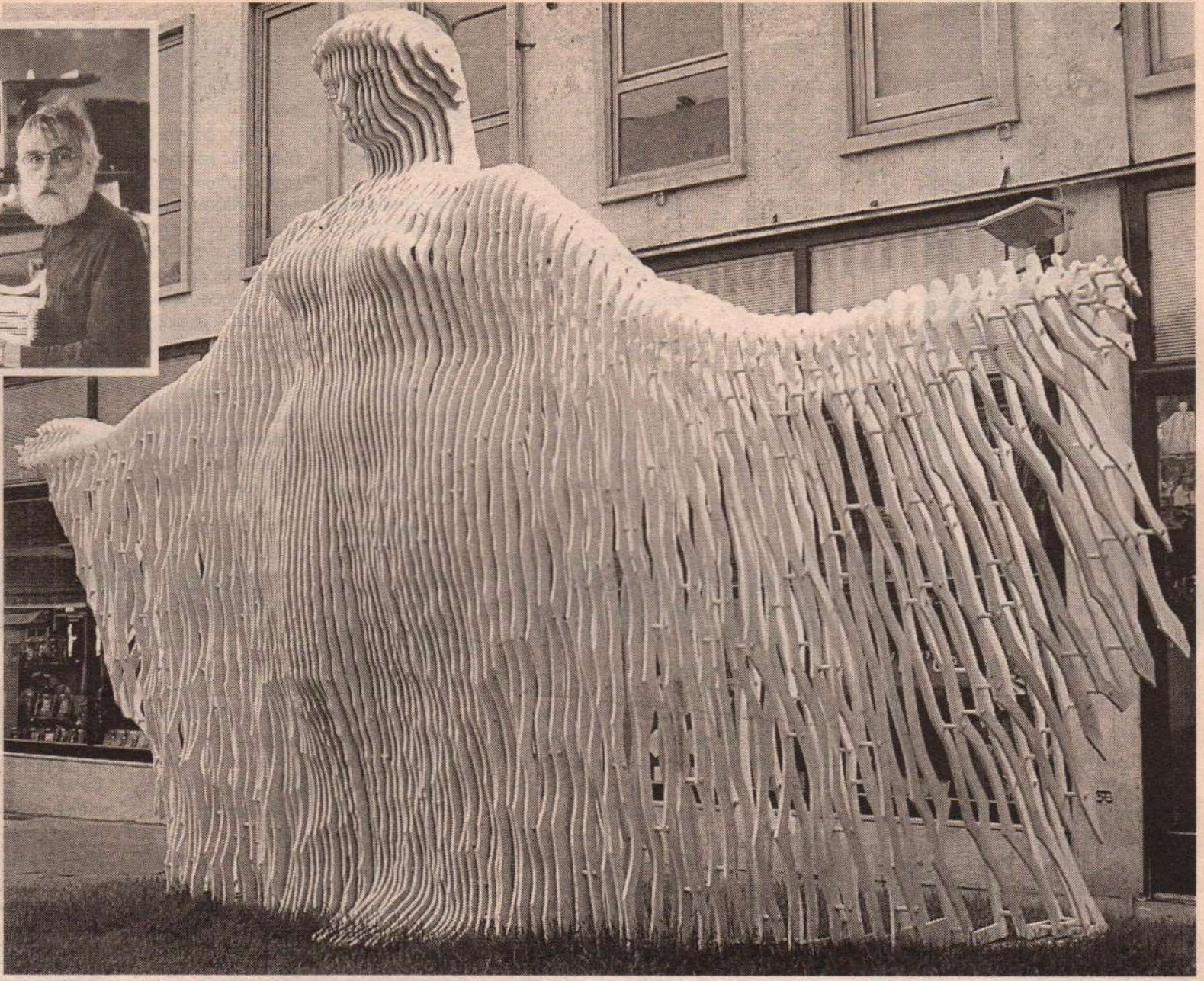
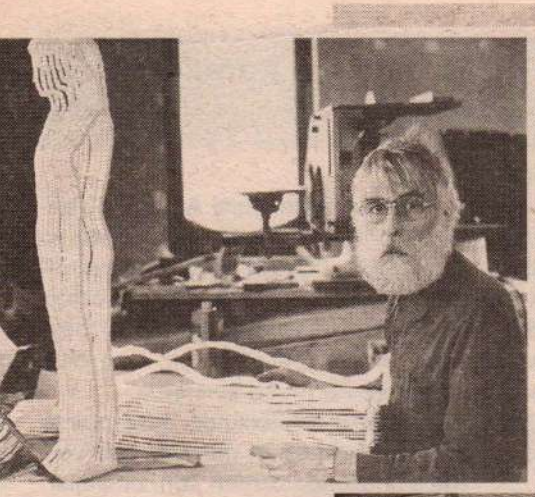
.....
BEDRİ RAHİMİ EYÜBOĞLU

AHMET HAŞİM

Modern şiirimizin
kilometre taşlarından
olan Ahmet Haşim,
1884’de doğdu.
4 Haziran 1933’te
vefat etti.

Göl Saatleri,
Piyale, Bize Göre,
Gurebahane-i Laklakan,
Bir Seyahatin Notları,
Frankfurt Seyahatnamesi
isimli kitapları vardır.

**İstanbul'da
Zincirlikuyu
trafik
cehenneminin
göbeğinde
yıllardır
unutulan
İlhan Koman'ın
başeseri
Akdeniz
Heykeli için
yeni bir
umut doğdu,
daha doğrusu
büyük bir
fırsat!**

Belki şehre bir heykel gelir İklim değişir Akdeniz olur

Akdeniz Heykeli'nin Öyküsü
Ali Neyzi (Halk Sigorta eski yöneticisi)

Yönetim sorumluluğunu üstlendiğim Halk Sigorta (günümüzde adı Yapı Kredi Sigorta) için bir merkez binası inşa edilmesi için çalışmalar başlamıştık. O yıl, Meksika'da bir üniversite gezdim. Bütün ön cephesine Meksika'nın geçmişini canlandıran resimler yaptırılmışlar. Dönüşte bizim projeye, her kat için Anadolu geçmişini anlatan tablolar ısmarlamayı düşündüm. İlhan Koman'ın bir heykelini Kopenhag'da görmüştüm. Duvarlara resim yerine bir Türk yontucudan yararlanmayı düşündüm. Bir ay sonrası için İlhan Koman ile buluşmak üzere sözleştik.

İlhan Koman Stockholm'de bir tek-nede yaşamış. Ak sakallı, gözleri fıldır fıldır ve ak sakalını yalancı çıkar-tacak kadar genç, sıırım gibi bir adam. Bizi teknesinin yanına götürdü. Önce beni tanıyacak ve benimle iş yapıp yapmayacağına karar vere-cek. Koman, yakınlaştığı ve biraz olsun güvendiği biri olursa, o kişiyi "Evliya" diye çağırırdı. Koman'ın evliyalı sınıfa girememişseniz istedi-ğiniz parayı teklif edin, ondan bir heykel alamazdınız. Bir yontucunun geçimini sağlamak için eserini pazar-laması gerekir değil mi? Pazarlama deyimini ağızınıza aldığınızda kendini-zi kapının dışında bulursunuz. Kitap Arşivi

İstanbul'daki binanın bir projesini ve çevreyi gösteren birkaç fotoğrafı kendisine teslim ettim. Bize yakışa-cak bir yontu için bir maket yapıp yollamasını istedim. "Bir düşüneyim. Yıllar önce bir İsveç sigorta şirketi için bir ön hazırlık yapmıştım ama o proje gerçekleşmedi. Biliyorsun ben hareketli şeyler severim. Maket tek-lifin iyi. Umarım bir şey çıkarırım." demekle yetindi. Bir süre sonra evli-yanın oğlu Ahmet Koman, geldi "Ali Ağabey, maketi getirdim. Babamın selamı var. Bana elli bin lira verecek-mişsin, Anadolu'da geziye çıkacağım" dedi. Hemen muhasebeden birini ça-ğırdım ve avans olarak elli bin lira getirmelerini, gerekli evrakı daha sonra tamamlayacağımı söyledim. Ahmet parayı alıp yerinden fırlaya-zı çıkıp gitti. "Hele şu pa-

keti bir aç, ne getirdiğini bir göre-yim" dedim. Paketi açtı. İnanılmaz yontuya bakakalmıştım. Kalkıp ma-keti daha yüksek bir kitaplığın üzeri-ne yerleştirdim. Ersin Alok'a tele-fonda, "Hemen gel. İnanamayacağın bir şey göreceksin." dedim. Geldi. Ersin maketi görünce çarpıldı. "Ağa-bey bu nerden çıktı?" O da benim gibi odada maketin etrafında dönme-yeye başlamıştı. Ersin maketi aldı; "Ben şimdi gideceğim ve en az yüz poz re-sim çekeceğim. O tatlı kalçalar, gö-ğüsler hepsi bir bir ortaya çıkarıla-cak ve siyah beyaz basılacak. Vallahi beni kimse durduramaz." Baktım söylediği şey doğru. Bıraktım gitti.

Ali Neyzi'nin Temmuz 2005'te İş Bankası Kültür Yayınları tarafından yayınlanacak Lara Feneri III isimli kitabından.

BİR EVLİYAYA

İlhan Koman ki tırsaksız heykeltıraş
 Uçmağa doğru sekelle...
 Elinde bombalarla bebekler
 Heykel gibi oluyoran heykeller,
 Taşınırda garip masor
 Güneyinden Kuzeyine Kıtıplama
 Battı. batıcak tetnesiyle.
 Karmak için Edirne'ye
 Selimiye'ye....
 Can Yücel.

Afife Jale ödülü için izin alınmadı Ahmet Koman (Oğlu)

- Babam, heykelin Zincirlikuyu'daki yerinden pek memnun değildi. O, arkası açık bir yerde olmasını istiyordu. Halk Sigorta babamdan bir heykel yapmasını istedi. Bu heykelin maketini babam bir İsveç sigorta şirketinin heykel yarışması için yapmıştı. Bunun Halk Sigorta için yapılmasını ben önerdim.
- Heykelin Galatasaray'daki yerinden memnunum. Belki daha güzel konulabilirdi. Çok yan yerleştirilmiş. Heykel geçici bir süre için burada. Buradan nereye götürüleceğini biz de bilmiyoruz. Ama Yapı Kredi Sigorta'nın 4 Levent'teki binasının önüne konulacak galiba.
- Babam, hep bu heykel için "Denize karşı olsa keşke" derdi. Ama heykel Yapı Kredi'nin malı, bu karar onlara kalmış. Eserin kopyalarının

hakki ise varislerinin.

- Yapı Kredi sigorta, eserin minyatürünü Afife Jale ödülü olarak veriyor. Ama bunun için bizden izin almadı. Bizimle anlaşmadan kullanılmaması lazımdı. Hiç görüşülmeden yapıldı, hatta itirazlarımız hiçe sayıldı. Zaten ödüller, önce heykel ödülü olarak düşünülmüştü de sonra tiyatro ödülüne döndü sanırım. Kopya yapmaya hakları yok. Üstelik kopyası da çirkin olmuş. Dilim dilim olan bir şeyi külçe haline getirmişler. Ödülü alanlar bile bu durumu yadırgıyor. Ben ödül heykelciğini görmedim. Hukuki süreç başlattık. Görüşmeler yapıyoruz ama daha mahkemeye vermedik. Düzgün kullanımlara her zaman açığız. Ve heykelin mümkünse açıklık veya deniz kenarı bir yere yerleştirilmesinden yanayız.

Yok mudur kurtaracak Akdeniz'i Ümit Bayazoğlu (Yazar)

- Türkiye'nin yegâne heykeli Akdeniz, yıllardır önünden onbinlerce motorlu araç geçen insansız, vahşi bir alanda, işlevi elinden alınmış memur gibi öyle paslanıp duruyordu. Bu heykelin sahibi bir sigorta şirketi. Patronlar ona besbelli "mal" gözüyle bakıyor olmalı ki, kamyonunu kapısının önüne çeken şoförlerden farksız bir zihniyetle bu dünyaca meşhur eseri "dükkanlarının" önüne diktiler.
- Orada bu eseri şöyle karşısına geçip geri çekilerek veya etrafında döne döne seyredebilirsiniz. Eğer bunu denerseniz bir araba altında kalabilirsiniz. Bu faciaya bugüne kadar ne eserin varislerinden, ne memleketin aydınlarından, ne de ilgili üniversitelerden bir ses çıkaran olmadı. İşin içinde para olmadığı için "zoraki kürotörler" de bu rezaleti sorun etmediler. Üstelik İlhan Koman'ın vasiyetine rağmen; halbuki o bu heykelin "denize karşı bir yere konmasını" istemişti.
- Şimdi bu heykel İlhan Koman Retrospektif sergisi münasebetiyle Beyoğlu'nda, Galatasaray meydanında. İki ay boyunca burada kalacak. Bu yeniden düşünmek için bir fırsat, bu onu kurtarmak için aslında bir şans. Yoksa iki ay sonra sergi bitecek, heykel gene Zincirlikuyu'daki dükkanın önüne konacak. Acaba bu "hareketlilikten" istifade bir şeyler yapılamaz mı? Yoksa bu kurtarılmaz.

Denize yakın bir yere konulmalı Melda Kaptana (Eşi)

- Ben heykelin şimdiki yerinden çok memnunum. Heykel Zincirlikuyu'dayken daha az dikkat çekiyordu. Çünkü orası yayaya açık bir yer değildi. Ancak trafik sıkışacak da o heykel dikkatinizi çekecek. Galatasaray'da kalmalı bence. Orada herkes görüyor. Oradaki kalabalığın ilgisiyle Zincirlikuyu'daki karşılaştırılmaz bile.
- Heykelin bundan sonra nereye konacağını bilmiyorum. Galatasaray'da kalıp kalmaması belediyeye bağlı. Oradan kaldırılırsa da hem denize, hem karaya yakın bir yere konulmalı

bence.

- Heykelin yapılmasına Ali Neyzi vasıta oldu. İlhan oraya konmasını pek istemiyordu. "Oraya büyük heykel olmaz" diyordu. Yapılırken de oraya konmasını münasip bulmadı. O heykelin oraya yapılması için onu ben, oğlum ve Ali Neyzi ikna ettik.
- Afife Jale ödülleriinde ödül olarak Akdeniz heykelinin minyatürünü verme konusunda bizden izin almadılar. Kendi kendilerine verdikleri bir hüküm. Oğlum bu konuda hukuksal işlemler yapıyor şimdi. Bu konudan konuşulurken çok sinirleniyorum ben. Çok ayıp ettiler.

Heykel Sivriada'ya konsun Zülfü Livaneli (Yazar - Arkadaşı)

- Akdeniz Heykeli'nin Zincirlikuyu'dan alınıp Galatasaray'a konması iyi oldu. Böylece heykel ortaya çıktı. Heykeller, sanat değerleriyle olduğu kadar, yerleştirildikleri yerle de var olurlar. Galatasaray'da ona bakıp saygı duyan insanların olduğu bir ortam yaratıldı. Böylece heykel, binaların arasında kaybolmaktan kurtulmuş oldu.
- Benim bir önerim var; heykelin 40-50 metrelik bir versiyonu yapıp İstanbul'un simgesi olarak Sivriada'ya konsun. Sivriada'ya İstanbul'un simgesi olacak bir heykel yerleştirmek istiyorlar şimdi. Ama ne konacağı henüz belli değil. Nasıl Paris'te Eyfel Kulesi var, Amerika'da Özgürlük Anıtı varsa, İstanbul'un simgesi olarak da Akdeniz Heykeli'nin büyük bir versiyonu yapıp

Sivriada'ya konsa çok güzel olur. Heykelin aslı yine şehir meydanında kalabilir. Ben bunu önerince, basın ilgi gösterdi. Bir tartışma ortamı oldu. Umarım bu konuda olumlu bir sonuç alınır.

- İlhan Koman dünyada tanıdığım en ilginç insanlardan biriydi. Stokholm'de kendisiyle çok güzel ve yakın bir dostluğumuz olmuştu. 12 Mart zamanında siyasi nedenlerden dolayı yurt dışına çıkan pek çok insan, Stokholmde İlhan Koman'ın gemisinde konaklardı. Herkes orada kalırdı. Ben de o gemide kaldım. İlhan Koman gemisini, şehrin dışında bir yere bağlamıştı. Geminin bağlı olduğu yerin yakılarında bir mağara vardı. İlhan, çalışmalarını ya o mağarada ya da açık havada yapardı. Çok ilginç bir çalışma tarzı vardı ve çok güzel bir insandı.

taracak bahtı kara Akdeniz'i?

- İlhan Koman'a ve heykeline karşı işlenen bir başka ayıp daha var: Malûmunuz al gülüm ver gülüm mükâfat törenlerinden biri de Afife Jale tiyatro ödülleri. Her ne hikmetse ödülü kazananlara Akdeniz heykelciği veriliyor. Öyle buyurmuşlar, böyle olmuş. Gel gelelim kazananlara verilen heykelciklerde eser sahibinin imzası yok. Hatta sonradan öğrendiğimize göre sanatçının varislerinden bunun için izin bile alınmamış.

Bilmece: Bu heykel ile Afife Jale arasında ne gibi bir ilişki var acaba?

Cemal Ertan / Akdeniz Heykeli'nin kadını (ha ha ha) H

İlhan Koman Retrospektifi, 30 Haziran 2005'e kadar Yapı Kredi Kazım Taşkent Galerisi ve Sermet Çifter Salonu, İsveç Konsoloslugu, Fransız Kültür Enstitüsü'nde sergileniyor.

17 Temmuz gecesi, Monte Carlo sahilindeki delikten içeri girdiler. Yürüdüler, süründüler, tırmandılar, birbirlerine karıştılar. Toprak, Xavier ve Hükümdar.

İkişer İkişer Gelin

HAKAN GÜNDAY

Monte Carlo sahili, cenaze gözlüklü turistlerle kaplanmış bir hatıra defteridir. Pedikür düşmanı çakıl taşlı dar sahil, kentin üzerine kurulu olduğu kayalık ve şampanya köpüklü deniz arasına sıkışmıştır. Monte Carlo korse giymiş bir kadındır. Taşların çekirdeğinden geçen asansörlerle sahilden kente çıkılır. Daha yükseğe gitmek için kumarda servet kaybetmek gerekir. Çünkü kazananların cehenneme gittiğini herkes bilir.

Hükümdar Eğri, Nevşehir'de doğmuş, Fransa'da büyümüş ve Monte Carlo'da küçülmüştü. Yaptığı iş, dünyanın her yerinde, şezlongculuk diye bilinirdi. Saat akrebi yönünde dönen plastik yatakların kiralalarını toplar, başuçlarındaki çöp kutularını boşaltır, Bacardi eşantyonu şemsiyelerin gölgelerini biraz emirlere göre, biraz da kendine göre ayarlardı. Hükümdar terlerdi. Hükümdar dinlerdi. "Batsın bu güneş!" diye dua ederdi. Ten renginden beyaza dönüşen şezlong labirentinde turist artışı

paralar arar ancak sadece bükülmüş güneş kremleri ve oyuncak kürekler bulurdu. Bir de asla çiftleştiremediği tek terlikler. Hükümdar, Monako Prensiği'nin sahilindeki ahşap depoda, çift kişilik kanoların içinde uyur ve hiçbir rüyasını hatırlamazdı.

29 Haziran 1993'de, Hükümdar, deniz kenarında delik açmaya çalışan sekiz yaşındaki Xavier'yle tanıştı ve adını telaffuz edemediği için kendisine Huges diyen çocukla bir tünel kazmaya başladı. Sahilin ıssız yüzüne düşen gizli tünel Xavier'nin yedi yıl boyunca her okul tatilinde Monte Carlo'ya gelmek için bürokrat babasına yalvarmasına neden oldu. 17 Temmuz 2000'de tünel bitti. Artık aynı boylarda

"Bitti Huges. Sonuna geldik. Tek yapmamız gereken geceyi beklemek. Tünel gireceğiz. Yürüyüp süreneceğiz. Diğer tarafta yumuşak ve ıslak bir toprak var. Tek hamlede geçeriz içinden ve çıkarız dışarı."

"Bugün bir terlik daha buldum..."

Neden kazdıklarını bilmeden yıllar geçmişti. Şimdiye tünelin ucunun nereye çıkacağını bilmiyorlardı. Ne bir planları, ne de bir haritaları olmuştu. Sadece kazmışlardı. Tırnakları kürekleşene, avuçları çuvallaşana, saçları solucanlaşana kadar kazmışlardı.

17 Temmuz gecesi, Monte Carlo sahilindeki delikten içeri girdiler. Yürüdüler, süründüler, tırmandılar, birbirlerine karıştılar. Toprak, Xavier ve Hükümdar. 18 Temmuz sabahı tü-

nelin tavanına ulaştılar. Elleri toprağı deldi. 18 Temmuz sabahı Hükümdar ve Huges birbirine karışıp tek bir bedene sığıdı. İki kilo sekiz yüz gram ağırlığındaki beden, yirmi altı yaşındaki İsveçli bir kadının bacaklarının arasından çıkıp nefes aldı. Göbek bağı kesilirken adı kondu: Hoken.

Dünyada iki tür insan vardır: Neden yaşadığını bilenler ve boşlukta düşenler. İnsanda iki tür dünya vardır: Gerçek ve hayal. Neden yaşadığını bilenler gerçekte, boşlukta düşenler hayalde yaşar. Ancak insanın doğası birdir. Boşlukta düşen, ne yaşadığını bilene dönüşmek zorundadır. Çünkü gerçek, hayalin üstündedir. Bu yüzden aşk ve dostluk tutkalları kullanılarak boşluk düşkünleri bir araya getirilir ve bir bedende doğmaları sağlanır. Böylece dünya üzerindeki uyumsuz, hayalsapık sayısı denetim altında tutulur. Söz konusu düzenegin işlemlerinden sorumlu kişinin adıysa İsveççe'de Hoken diye okunur.

**Dünyada iki tür insan vardır:
Neden yaşadığını bilenler ve boşlukta düşenler.
İnsanda iki tür dünya vardır:
Gerçek ve hayal.**

ALO00000!

hayvan'dan Arıyoruz

Alo Hayvan'dan arıyoruz, Çamur mu?
- Ben Fusun Saydam, nasıl yardımcı olabilirim?
Çamur dediğiniz nedir; dergi midir, fanzin midir?
- Fanzin görünümümlü edebiyat notları diyebiliriz. Çamur'u atmışsınız

ortaya da izinin ne kadar kalıcı olmasını istiyorsunuz?

- Aslında bir hevesti ama baktık ki izi kalıyor, bizde de bir sorumluluk oluştu. **Kimin düşüncesi idi böyle bir yayın çıkarmak?**

- Rahat batıyordu, bizim neyimiz eksik dedik ve yaptık.

Yazar kadrosu nasıl oluşuyor, her isteyen ürün gönderebiliyor mu?

- Yazı vermek isteyen herkes kadrodadır.

Her ürüne yer vermeye çalışıyoruz.

İstanbul'da ve dışında Çamur'a ulaşmak mümkün mü?

- Taksim Mephisto'da ve Room'da, Kadıköy 6:45'te bulabilirsiniz. İzmir, Eskişehir, Ankara ve Tekirdağ'da da elden satılıyor.

Ayrıca bize camurfanzin@yahoo.com'dan da ulaşabilirsiniz.

Şu anki fiyatınız nedir, ileride kuşe kâğıda basacak mısınız?

- Şu anda 1 YTL. Çamur'un izi kuşe kâğıda çıkmaz. İleride paramız olursa bir şeyler düşünüyoruz ama Çamur'u bu işe bulaştırmayız.

Satışlar nasıl, para kazanabiliyor musunuz?

Para kazanmıyoruz hatta üstüne para veriyoruz.

Kolay gelsin, iyi yayınlar.

- Size de iyi yayınlar.

Alo Hayvan'dan arıyoruz...
- Buyrun ben, Coşkun Büktel.
Yeni kitabınız 'Fiyasko', 'Çitlembik

Yayınlari'ndan çıktı, hayırlı olsun.

- Teşekkürler.

Fiyasko, Plato film tarafından filme çekilecekti.

- Evet çekilecek, geçen yıl bir deneme de yapılmıştı ama o deneme iptal edildi. Ömer Uğur çekecekti ama senaryoda birtakım değişiklikler yaptı. Ben bu değişiklikleri içime sindiremedim.

Sanırım Sinan Çetin de değişiklikleri onaylamadı, böylece proje kaldı. Şimdi filmin ne zaman çekileceğini ancak Sinan Çetin bilebilir.

Kitabınıza gelen tepkiler nasıl?

- Okuyan çeşitli kategoride otuz kadar insandan görüş aldım. Bu otuz kişinin içinde sadece ikisi kitabı beğenmedi. Bunlardan biri de oğlum.

Oğlunuz neden beğenmemiş olabilir sizce?

- Kuşak çatışmasından dolayı sanırım. Yaptığım her şeye tepkili.

Teşekkür ediyoruz, iyi çalışmalar.

- Size de...

Alo Hayvan'dan arıyoruz, Ali Özkan'la görüşecektik.

- Selamlar ben Ali Özkan.

Paralı yaz okuluna karşı bir imza kampanyası başlatmışsınız, nedir durum?

- İstanbul Üniversitesi'nin Avcılar, Bahçeköy, Beyazıt yani bütün kampüslerini kapsayan bir eylem bu. **Paralı eğitime zaten karşıydı**

öğrenciler bir de bu mu çıktı başınıza?

- Valla, yaz okulu daha çok not sisteminden kaynaklanıyor. Geçme notu 35 aslında ama çan eğrisi sistemi olduğu için muhakkak birileri kalıyor.

35 de çok yüksek değilmiş, çalışın derslerinize aliverin o notu.

- Dışarıdan öyle gözükse de öyle dersler var ki 140 kişilik sınıftan 101 kişi kalıyor.

Kalınca da hooop aynen yaz okuluna değil mi, bahar gelmiş, yaz gelmiş...

- Sorun yaz okulu değil, paralı olması. Kredi kartı yok, taksit yok, ödeme kolaylığı sıfır anlayacağınız.

Daha kötüsü ise yaz okuluna kalıyoruz. Geçemeyip bir daha kalıyoruz, aynı malı iki defa satın alıyoruz Corc aynı malı.

Yaz okuluna kaldıkça hocalar da ders vermek zorunda kalıyor. Ekstra bir kazanç mı söz konusu?

- Yok, hocalar için öğrenci kalsa da kalmasa da bir şey değişmiyor. Onlar rutin maaşlarını aynen alıyorlar. Hatta bu yasal hakkımızı destekleyen hocalarımız da mevcut.

Diyelim imzaları topladınız ve bir sonuç alamadınız, ne yapmayı düşünüyorsunuz?

İşi çingeneliğe vuracağız. Davul zurna, oturma eylemi... Devam edeceğiz hakkımızı aramaya.

15.000 imza topladık ve basından biraz ilgi bekliyoruz.

Başımıza bir iş alırız diye korkmuyor musunuz?

Tek korkumuz, imzaların kişinin sobaya gitmesi.

İyi eylemler diliyoruz.

Teşekkürler.

Taşraya Bakmak
Tanıl Bora
İletişim Yayınları

Hassas Ruhlar Terazisi
Cem Mumcu
Okuyan Us Yayın

Kemikten Dağ
Eliot Pattison
Artemis Yayınları

Latin Aşk Ateşi
Adnan Özer
Cadde Yayınları

Mektuplaşmalar
Adalet Ağaoğlu
Mehmet Baydur
İletişim Yayınları

Müebbet Türküsü
Nevzat Çelik
Epsilon Yayınları

Vücut
Hanif Kureishi
Everest Yayınları

Severim Pazartesileri
Nihat Ziyalan
Adam Yayınları

Yağmurlu Sokak
Melih Cevdet Anday
Arif Damar
Everest Yayınları

de-sifre
Nedret Ersanel
hayykitap

Göz
Vladimir Nabokov
İletişim Yayınları

Güzlece'de Bir Kaçak Memo
Zeynep Cemali
Güneş Kitaplığı

Alo Hayvan'dan arıyoruz Ribatek mi?

- Merhabalar ben Sevtap.

Merhaba Sevtap hanım, sadece bir YTL'ye tişört ve benzeri ürünler satıyormuşsunuz.

- Evet ihrac fazlası, tişört, bay-bayan takımı eşofman gibi ürünler.

Hem de hepsi Next, Fcuk gibi kaliteli markalar. Bir Lira'dan başlayan fiyatlarla.

Peki "Marilyn Monroe hiçbir zaman mağazamızdan alışveriş etmemiştir" nedir, iyi bir şey mi?

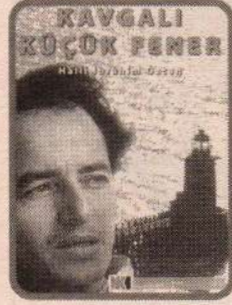
- İlgi çekmek için, ilginç olsun diye yapıyoruz. Mesela daha önce de 'Jennifer Lopez mağazamızdan alışveriş yapmadı' diye ilan vermiştik.

Marilyn Monroe'nun ayak parmakları altışar adetmiş desem size, ne dersiniz?

- Bilmiyordum, ilginçmiş.

Kolay gelsin, iyi günler o vakit.

- Size de iyi günler.

Alo Hayvan'dan arıyoruz, Halil İbrahim Özcan mı?

- Evet buyrun.

Yeni kitabınız çıkmış hayırlı olsun.

- Teşekkürler. 'Kavgalı Küçük Fener' adlı kitabım 'Nokta' 'Kitap'tan çıktı.

En son çıkan kitabınız

'Ejderha Yıllar'dı. Şimdi

ise bir şiir kitabı ile okuyucu karşısındasınız.

- Her türün kendine ait yapısı var. Seçim yapmak zor ve hayatın içinde bazen biri diğerinin önüne geçebiliyor.

On yıl gibi bir süre hapis yattınız. Bu, sizin edebiyatınızda nasıl bir etki bıraktı?

- İstemese de, elbette bir tür okuldu. Şimdi hayatın çok kollu bir acemisi olarak yaşıyorum aranızda.

Bundan sonra ne tür çalışmalarla devam edeceksiniz edebiyat hayatına?

- Eylül ayına hazırladığım bir hikâye kitabım ve yıl sonu için düşündüğüm bir roman çalışmam var.

Daha önce bir üçlemeden söz ediyordunuz, bu çalışma o çalışma mı?

- Haçın (Saimbeyli), Çukurova ekseninde bir roman olacak. Şimdilik bu böyle bir roman, üçleme daha sonrası için olacak.

Size kolay gelsin diyoruz ve iyi çalışmalar.

- Size de kolay gelsin.

Alo Hayvan'dan arıyoruz KaFiKa mı?

- Evet burası Kafka, ben Hilmi İlbi.

Nasıl bir yer KaFiKa?

- KaFiKa; Kaçırdığınız Filmler Kahvesi. Burada restoranımız ve barımız, bandrollü olmak şartıyla kendi getirdiğiniz (DVD olur, VCD olur) filmleri

arkadaşlarınızla hep birlikte izleyebileceğiniz, size tahsis edilen ev ortamı rahatlığında sinema odalarımız mevcut. Bir yandan filminizi izlerken aynı anda bar ve restorandan da faydalanabiliyorsunuz.

Ne tür filmler getirebiliyoruz, özgür müyüz bu konuda?

- Pornografik olmadığı müddetçe herhangi bir sınırlamamız yok, dilediğiniz filmi getirebiliyorsunuz.

Kaç kişi gelebiliyoruz, bütün dergi toplanıp oturmaya gelsek kaç lira ödememiz gerekiyor?

- İki kişi olduğu zaman ücretimiz 40 YTL. Grupla gelindiğinde ise kişi başı 10 YTL. Digitürk yayını da bulunuyor, birlikte maç izleme keyfini de yaşayabilirsiniz.

Teşekkürler, son olarak yerinizi de söyler misiniz?

- Gümüşsuyu Mah. Bolahenk Sokak Cihangir

Teşekkür ederiz.

- Ben teşekkür ederim. H

ÇALIŞIRKEN

- Arkadaş, dijital makineyle fotoğraf çekerken filmi yakmış!
- Yükses sesli müzik çalan yerlerde baslar eşliğinde süpersonik ossuruluyor; dum zort, dumu dumu zart, teknozort!
- Dergiye herkes işlerini piksel piksel gönderiyor. Bu aralar çok modaymış!
- İlkokuldayken Fiskobirlik'in yerli malı haftasında dağıttığı fındık fıstığı, yemeyip eve götürürdüm, sevgili babam biranın yanına çerez yapsın diye.
- Dergilerde, gazetelerde, televizyonlarda pahalı pahalı yemekleri anlatıp duranların hepsi sonradan gurme adamlar.
- Dekupeye kulak memesinden başlamayı çok seviyorum.
- Neye vinyet, neye kısmet.
- Geçenlerde kendime çok yakın bir felsefe buldum.
- Gerard DePar Diyo, ben diyorum yürüyelim ne koşacak şimdi.
- Leonardo Da Vinci almış, bununla gidelim diyo nereye gideceksek.
- Sitenli Kübrük gibi olmaktır hedefim, Otomatik-Man-Dali-Na diye Salvador Dali'nin hayatını anlatan yanar döner meyveli sür real bir film çekecem.
- Erovizyon'da erozyona uğradık.
- Yağmurlu bir günde camdan aşağı umarsızca tükürdüm.
- Bayhan n'oldu ya?
- Galiba seks kapıyı çalıyor.
- Bir sayı da hanımlı beyli konuşalım ya!
- Bizim her günümüz 21 Haziran gibi uzun geçiyor!
- Biraz daha efendi sussana olm!
- Erenler Boyutu adında bir türkü bar açalım mı!
- Hergün birisi FB'li olacak!
- Bazı sıkıntıların yokluğu da sıkıcıdır!
- Skylife dergisi gibi kapak yaptık beah!
- Ohh, dergi bitti. Hadi Çıkışyokland Cumhuriyeti'ne gidelim. H

Yanlış
Rehine
John T.
Parker

Doğan
Kitap

Akademik
Divan Şiiri
Araştırmaları
İskender
Pala

Kapı
Yayıncılık

Stephen
Hawking
Michael
White
John
Gribbin

İnkilâp
Kitabevi

Sünnet
Nil
Gün

Kuraldışı
Yayıncılık

Oyun Kişisi
Olarak Osmanlı
Padişahları
Mustafa
Kırıcı

Deniz Kültür
Yayıncılık

Hukukun
İnsan Yüzü
Adnan
Ekinci

Babil
Yayıncılık

Bende
Yaşayanlar
Rauf
Mutluay

YKY

Sokaktaki
İnsanın
'İmparatorluk'
Rehberi
Arundhati
Roy

Agora
Kitaplığı

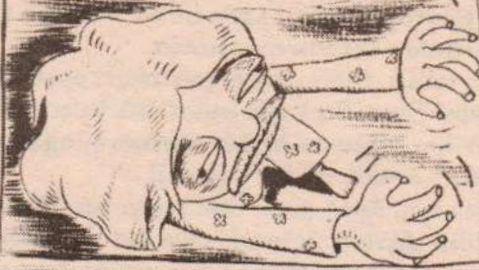
Detay Zararlısı

eda oral

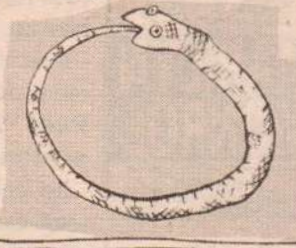
Zarife'nin, sabah uyanığında ilk iş gözlüğüne uzanmaktır elleri...

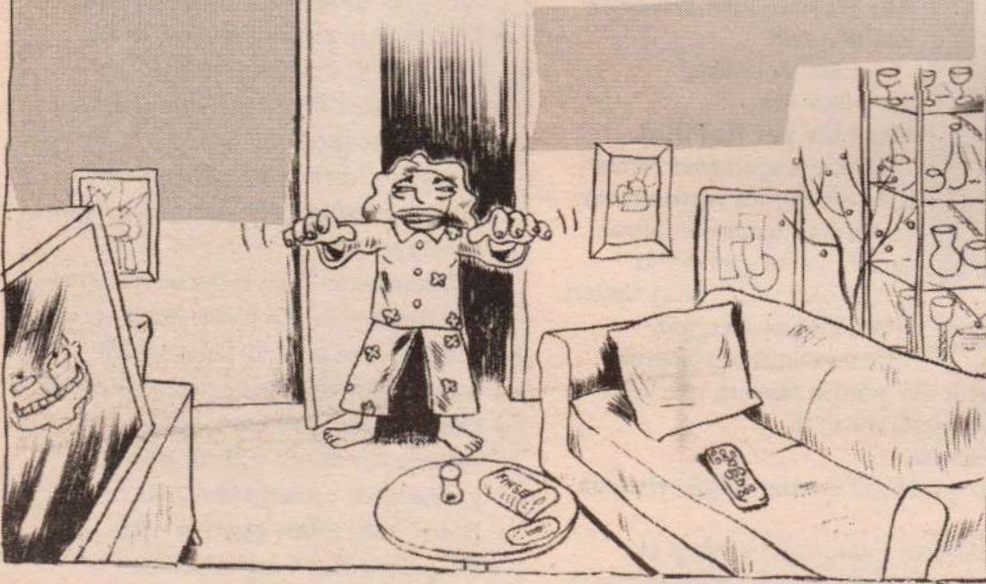
Ancak yerinde yoktur ikiz camlar.. Boz bulanık gözlerle evde gezmeye başlar pijamalı...

Öyle bir kısır döngüdür ki gözünde gözlük olmayınca zaten gözlüğü göremediğinden bulamıyordur onu...

İşte, yıllardır bu odada pijama, kanape, kumanda oğlu ile çay ve bisküvit ikilisine takılmaktadır. TV'den gelen seslere bakılırsa çoktan başlamıştır programlar; eltim, gelinim, uşak, çırak, hayatta kalabilme gibi yarışmalardır bunlar. Aslında elenen kendisidir hep..

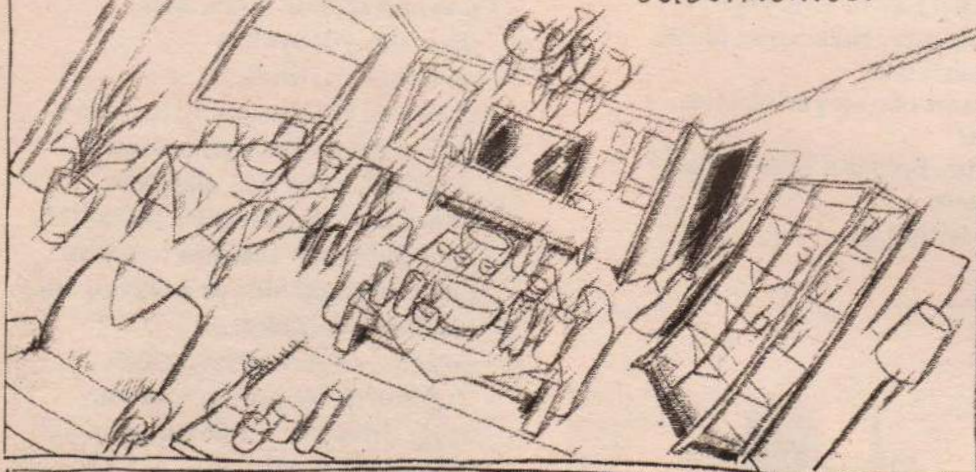

Mutfaka yol alır. Yılları burada da geçmiştir. Temiz bir bardakla su içmek için bile ne çok çaba, ne çok zaman sarfetmiştir bunca yıl.. Gözlük el yordamıyla burda da yoktur..

İşte bu oda.. kitapların ve bilgisayarın bulunduğu.. Bunca yıldır satırlarda geçen zamanın ona sadece kafa sıkıntısı getirdiğini hisseder Zarife.. Cahilliğin gerçek mutluluk olduğunu görür...

Gözlüksüz olarak şunu görebilmektedir artık; o bir madde bağımlısıdır esasında..evin her tarafında lüzumsuz eşyalar, objeler, bardaklar, biblolar, giysiler, ayakkaplar.. Yıllardır sürekli bu maddeleri eve doldurmaktadır.

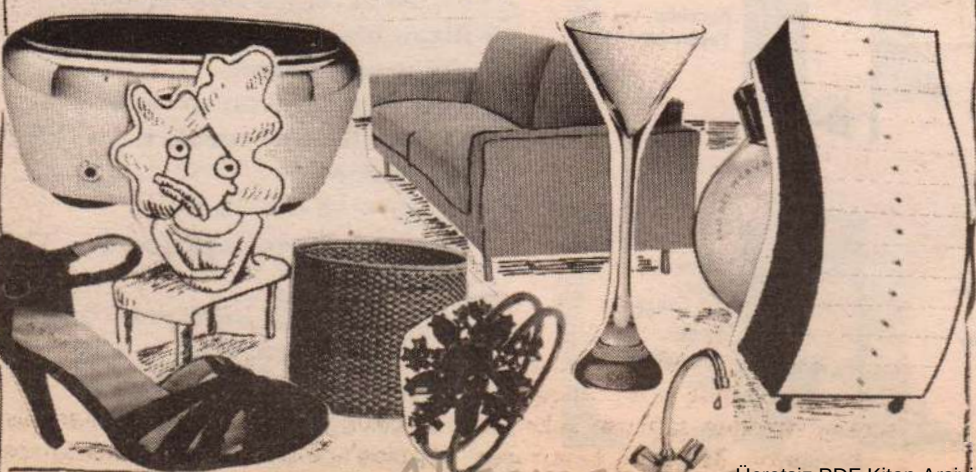

Gözlükle sadece detaylarda kaybolup gerçeği göremediğini anlar Zarife..

Yatak odasına geri döner.. Yatağı soğumuştur artık yerde ağacına çarpan.. ..işte gözlüğüdür..

Ancak Zarife istemez artık onu.. Bunca yıldır bu evde kendini kaybetmiştir, ne ki gözlük..

Zaten o da hemmen fırlar sokağa..

..elveda ev..

Erol Günaydın; Darülbeyti Tiyatrosu'na yetişmiş, Cumhuriyet öncesi ve sonrası ara kuşaktan ustalarla çalışmış birkaç dinazordan biri. O, bu yıl sahnelerde geçen 50. yılını kutluyor. Ne mutlu ona ki, meslek yaşamı boyunca karakterinden zerre kadar taviz vermeden, şan - şöret - menfaat yolunda onun bunun maskarası olmadan bu şerefe erişti. Darısı tüm sanatçıların başına. Onu kutlamak için evine gittik. Beraber kafaları çekip şundan bundan sohbet ettik. İşte size bu söyleşiden bir avuç hatıra.

Erol Baba Buraya Yumruk Havaya

ÜMİT BAYAZOĞLU

Ve Perde

Karadenizli bir çocuğum; küçücük. Tiyatronun "T"sini bilmiyorum. Geldim İstanbul'a. Galatasaray Lisesi'ne verdiler beni. Ailemde tiyatrocu yoktu ama hayatımın başında İsmail Dümbüllü vardı! Kendisiyle 1945'te Beşiktaş'ta "Kamburun Bahçesi"nde tanıştım. Tiyatrocu olmamın nedeni Dümbüllü'dür. Bu arada hocalarım da tiyatro ile uğraştığım için derslerimde çok destek oldular.

Üç Arkadaş

Lisede taklitler yapar, çok güldürürdüm herkesi. Benim arkadaşım çoktu ama Baba Tahsin (Tahsin Yücel), Mümtaz Zeytinoğlu ve ben ayrılmaz dosttuk! Dostunun varlığından her zaman haberdarsındır. Bir güç anın olduğunda "Benim dostum var!" dersin. Dost, çok başka bir güvence, sevgi, bir muhabbettir. Dost kardeşten daha yakın. Biz üçümüz de farklı alanlardaydık. Ama üçümüz de kendi alan-

larımızda güçlüydük ve başarılıydık. Sevgiyle doluyduk ve birbirimizle sadece övünürdük! Dostluk bu; hiçbir zaman en küçücük bir kıskançlık yok, sadece destek var. Ben tiyatrocuydum ama Tahsin Yücel sayesinde edebiyat destekli bir tiyatrocuydum. Tahsin edebiyatçıydı, ama bir oyuncu vardı yanında ve onu esprilerle beslerdi. Mümtaz'a gelince, o her bakımdan bir kütüphaneydi; herhangi bir bilgiyi aradık mı onda bulurduk! Böyle böyle kanıma girdi edebiyat ve tiyatro sevgisi.

Haldun Dormen

Bir gün Mümtaz dedi ki, "Seni Haldun Dormen diye biriyle tanıştıracam. Kendisi Amerika'dan yeni geldi."

Yatılı öğrenciydim. Kaçmam gerekirdi. Okulun berberine gittim, mantarla kendime bıyık, kaş boyadım; bir kasket, bir ceket giydim ve hademe kılığında kapıdan çıktım gittim. Akşam Dormen'in Çiftehavuzlar'daki evine gittik. Yemeğe kalın diye ısrar ettiler. Evde Amerikalı misafirler, Haldun'un ablası, kostümcü Sevim Çavdar var. Kocaman, yuvarlak bir masaya oturduk. Her şey gülmüş, şahane tabaklar, sağda solda 18 çatal (!), 18 bıçak (!). "Yahu ne yapacağız biz bu sofrada?" Birdenbire bir garson geldi, elinde tepsi, üstünde yiyecekler, herkese sağından solundan servis yapıyor. Ben bunu becermeye kalksam adamı bile devirebilirim. So-

**Tabaktaki
her şey yabancı,
bir zeytin tanıdık!
Attım ağzıma,
yedim, çekirdek
geldi ağzıma!
Yahu ben
bu çekirdeği ne
yapacağım?**

nunda daha önceden tanıdığım Sevim'in tabağını önüme aldım. O da öyle sıska bir kadındı ki tabağında bir kuşkonmaz, birkaç domates, iki tane zeytin var. Bana tabaktaki her şey yabancı, bir zeytin tanıdık! Attım ağzıma, yedim, çekirdek geldi ağzıma! Yahu ben bu çekirdeği ne yapacağım? Etrafa bakıyorum kimse zeytin yemiyor! Sonunda ekmeğin içini hamur ettim, ağzıma attım, gömdüm çekirdeği içine ve yuttum. Sonra çıktık Haldun'un evinden, Kadıköy İskelesi'nde sosisli yedik ve kendimize geldik Mümtaz'la!

Günde Beş Oyun

1955'te Dormen Tiyatrosu kuruldu. "Papaz Kaçtı" ilk oyundu ve benim çok güzel bir rolüm oldu. 1956-57'de Devlet Tiyatrosu'na girdim. "Kleopatra'nın Mezarı" ile Küçük Tiyatro'da devlet sanatçısı olarak oynamaya başladım; ancak çok kalmadım. Muhsin Ertuğrul yönetimle devamlı kavgalıydı. Gittim kendisine, "Haldun Dormen İstanbul'da profesyonel bir ekip kurdu. Hocam, siz bir gün kızır şapkanızı giyer buradan giderseniz; ben önceden gideyim" dedim. "Git!" dedi. Sonra arkadan o da ayrıldı. İstanbul'a Küçük Sahne'ye geldim. Sonra burası dar gelmeye başlayınca Ses Tiyatrosu'na geçildi. Kenterler de Ses Tiyatrosu'na gelince, iki tiyatro iç içe çalışmaya başladık. Müşfik Kenter'le aram çok iyiydi, "Bizde de oynala!" dedi. Kabul ettim. Günde beş farklı oyun oynadığım oldu. Rekor kırdım. Dormen'le hafif oyunlar, Kenterler'le de ağır oyunlar.

Bizim La Fontaine

Mümtaz'la Lambo'nun Meyhanesi'ne giderdik. Şairlerin imzaladığı "Lambo'nun Defteri" vardı, kocaman! Onu okurduk. Orhan Veli'ye yetişemedim; ama Sait Faik'i tanıdım. **Orhan Hançerlioğlu, Oktay Rıfat, Özdemir Asaf, Kamuran Yüce, Tahsin Yücel.** Yaşar Kemal'den tut da Orhan Kemal'e, Kemal Tahir'e kadar imzalı kitapları var bende. Kemal Tahir'le ne muhabbetlerim var. O dönem okullarda edebiyat

matineleri yapıldı. Ben de katılır, Orhan Veli'nin tercüme ettiği La Fontaine'leri taklitlerle okurdum. Edebiyatçılarla birlikte ben de turneye çıkardım. Onların içinde büyüdüm ve edebiyatla beslendim. Beslenecek akarsular çoktu o devirde.

Nereye Gitti Bu İnsanlar

Benim akarsu bol dediğim o devirde 600 kişilik Ses Tiyatrosu tıklım tıklım dolardı; "yer yoktur" levhası asardık kapıya! Bir piyes aylarca afişte kalırdı. Bu insanlar yok oldu. Ne oldu salonu dolduranlara?! Çoğu göçtü gitti. Onlar çocuklarına tiyatroyu anlatana kadar TV devreye girdi ve çocukları kendisine bağlayıverdi. TV'den sonra tiyatro yavaş yavaş sönmeye başladı. Daha sonra sinema bile kaybolmaya başladı. 1970'lerde TV ile rekabet edebilmek için seks filmleri furyası başladı. Tiyatrolar kapandı ya da kıyıda köşede kaldı.

**Az param olsa da geçiniyorum.
Rahatım Allah'a şükür!
İki tane evim yok.
Bir tanecik bodrum katında bir evim var,
bahçem var, çiçeğim var
ve çok mutluyum.
Daha hayatta ne isteyeyim?**

Tiyatro Ve Aşk

Tiyatro hevesle başlar aşka dönüşür. Tiyatro sahnesi istemediği oyuncuyu atar üstünden. Çok kıskançtır tiyatro; hiçkimseyi istemez. Aileni bile kıskanır. Tiyatroyla aşk içinde çok uzun yıllar mücadele edeceksin, direneceksin, seveceksin onu! Tiyatro eğitim ister, cahil tiyatrocunun olmaz. Çünkü cahil cesaretiyle, çok yetenekli biri olsa bile bir yere kadar ilerler, orada kalır. Tiyatroda ancak eğitimle yükselirsin. Yetenek ve eğitim birleşmeli. İşe bir esnafça bakmak var, "para kazanmak için yapmak" var; bir de "işini yapmak" var. Ben "Benim mesleğimde hiç rütbem olmadı!" diyorum. Yani yüzbaşı olmadım, hep asker olarak çalıştım. "Er" olarak hizmet ettim...

Ses Tiyatrosu ve Ferhan Şensoy

Ferhan Şensoy bizim devamımız. Ama o şanssız. Benim devrimde benim tiyatro aşkıma karşılık verecek, anlayacak çevre, dostlar, kültür ortamı vardı. Ses'e o kadar büyük emekler ve o kadar büyük paralar harcadı ki! Kadife koltuklar, yıldızlı localar. İçeri bir giriyorum ağlamak geliyor içimden; bomboş. Seyirci yok! O kadar insan akıyor kapısının önünden, iki kişi de dönüp, sürüden ayrılıp içeri girmiyor. Burada ne var ne yok merak etmiyor bile. Geçen sene Ferhan, Don Kişot'u yazdı, sahneye koydu; ben de Panço'yu oynadım. Sadece 20

temsil oynadık. Gene seyircimiz yoktu! Ama ben oynarken hep salonu dolu zannettim. Neden mi? Kim olursa hayatımda, "bütün arkadaşlarım oturmuşlar, beni seyrediyorlar" diye oynuyordum. Salon boş ise onları düşünerek, keyifle oynuyordum.

Kimi Zengin Kimi Rezil Oluyor

TV'lerin reklamcıları ve halkı ellerinde tutmak için yapmayacakları yok. Bütün sanatçıları içine çekiyor. Adam görmek istediği sanatçıları, örneğin; taa Kocamustafapaşa'dan Beyoğlu'na gelip göreceğine düğmeye basıp görmeyi tercih ediyor. TV masrafını azalttı insanların ama verdikleri ile ucuz değerlerin pahasını arttırdı. Belki de bu bir politika. Sanki müdahale var gibi; bu millet okumasın, gözü açılmasın, kültürlü olmasın diye. Bir de bunlar için müthiş paralar dönüyor. Üç beş kişi zengin oluyor, bir halk rezil oluyor! Ama şunu da söylemem gerekir; TV'nin bizlere bir faydası oldu. Ben tiyatrodan hiç para kazanmadım; ama TV için işler yapmaya başlayınca oradan bana para vermeye başladılar. Haldun Taner'le tanıştım. O meddahları yazdı, ben geleneksel tiyatromuzu anlatmaya çalıştım. Ramazanda yaptığımız programlarla geçmiş insanların cemiyet hayatında neler yaptığını anlattım. Çok güzeldi; çünkü gençliğe babalarının, dedelerinin nasıl yaşadığını anlatıyorduk. Şimdi Sultanahmet'te Ramazan eğlencesi yapıyorlar. Yavuz Sultan Selim'in kavuğu kafasında adam döner kesiyor! Fesin dili vardır. Bir baktım püskülünü önde bırakıyorlar. Halbuki, ayıptır söylemesi, o zamanlar homoseksüeller giyermiş öyle! Toplum o kadar adresini kaybetmiş, geçmişinden o kadar kopmuş ki bugünün kalabalığı içinde kaybolmuş!

Ben Böyle Mutluyum

O kadar paragöz bir toplum olduk ki; paran varsa sana itibar ediliyor, paran yoksa itibar da yok! Gerçek sanatçı parasıyla anılmaz! Sanatçıların sanatları ile değil de aldıkları para ile konuşuluyor olması sanat adına, tiyatro adına bir yozlaşma. Bu işin yozlaşmamış hali benim gibi olur. Az param olsa da geçiniyorum. Rahatım Allah'a şükür! İki tane evim yok. Bir tanecik bodrum katında bir evim var, bahçem var, çiçeğim var ve çok mutluyum. Daha hayatta ne isteyeyim? Beni Bodrum'da evimin, altımda Jeep'im olmasın tatmin etmez ki! Bu tür maddiyatların üzerine hayat kursam, duygularımı hislerimi yitirebilirim, kendi kalbimin içinde kaybolurum, kalbimi kaybedebilirim. Bana o sarayları, köşkleri

verseler de ben istemem; çünkü ben burada mutluyum.

Ne Siyah Gözlük

Ne De Koruma

Ben "meşhur" değil, "tanıdık"ım! Beni herkes tanıyor, ben de onları tanıyorum. Ben akraba-i talakat arasında dolaşır gibi bu şehirde dolaşıyorum. Ne siyah gözlüğüm var, ne de korumam. Benim halkla her zaman muhabbetim var. Ben halk için sanat yapıyorum; ondan neden korkayım ki?! Seviyorum seyirciyi, onlara saygım var. Ne reklama ihtiyacım var, ne şuna ne buna, ne de menajere! Menajerim de yok. Menajerim, telefon! Çağırırlarsa giderim, çağırılmazlarsa on yıl beklerim birisi kapımı çalsın diye...

Kalamış Lağım Kokuyor

Biz âşık olunca anlaşılacak diye çok korkardık. Gizlenirdik, utanırdık. Sevgi sözü katiyen kolay söylenemez bir söz; çünkü gönlünün içindeki kasayı açacaksın, onun içindeki o lafı çıkartacaksın, beyninden ağzına gelecek ve dudaklarından sen sözü dökeceksin. Bu çok zordur yahu! Şimdi herkes tükürür gibi söylüyor bu sözleri. Zavallı aşk ne hallere düştü!? Tükürükle beraber ağızdan çıkıp gidiyor! Onun için ne aşk,

ne meşk, ne romantizm kaldı. Romantizm diye bir şey vardı eskiden; sularda kürek çeker, yakamozlara bakarlardı. Münir Nurettin, Kalamış'a "Tatlı Huzur Almaya" giderdi! Şimdi Kalamış perişan halde lağım kokuyor!

İstanbul

Geçenlerde "Anlat İstanbul" diye bir film yapmışlar. Ne güzel! Merak ettim filmi; acaba İstanbul Orhan Veli'yi, Sait Faik'i mi anlatacak? Yoksa Haldun Taner'i, Yaşar Kemal'i, Orhan Kemal'i mi anlatacak, diye heyecanlandım. Meğerse İstanbul; Pofuduk Tavşan ile Hopuduk Tavşan'ı; Sindirella ile Pamuk Prensesi anlatıyormuş. Bu da İstanbul'un ne kadar bozulduğunu göstermek için yapılmış. O zaman "Anlatma İstanbul" diye koy ismini! "Aman İstanbul Anlatma, Seni Kimse Dinlemiyor!" diye koy! İşte bu yanlışlıklar içinde gidiyoruz. Artık İstanbul'u, Orhan Veli gibi dinleyen yok! Geçen gün canım sıkıldı; biraz dolaşayım istedim. Cumhuriyet Meyhanesi'ne gittim, Mücap Oflu-oglu oradaydı; sohbet ettik. Sonra çıktık Kulis'e, oradan da Arif'in Yeri'ne. Beyoğlu'nu şöyle bir dolaştım ama bir tek Mücap'la ben vardım. Bir insan sürüsü bir aşağı bir yukarı geçip gidiyordu.

Kıyamet Çoktan Koptu

Meddahlık şarka has bir sanattır. Batıda herkes konuşur kimse kimseyi dinlemez; ama şarkta birisi konuşurken saygıyla dinlerler. Onun için meddahlık bizde başlamış. Biz küçükken ninelerimizin masallarıyla büyüdük; toplumda birisi bir şey anlatırken onu saygıyla dinlerdik. Gençlere tavsiyem: Ufuklara bakın, ufuklara. Başını kaldırıp da gökyüzüne bakan yok. Yıldızlar yalnız kaldı, zavalcılar. Mehtaba bakan yok, kendi kendine dolaşır gökyüzünde! Ne denizi gören var, ne suya bakan. Denizi kirletmeyin diyorlar, inadına inadına kirletiyorlar. Yahu oraya girecek olan da, seyredecek olan da sizlersiniz. Balıkları öldürüyorlar, para kazanmak uğruna fabrikalar kurup zehir akıtıyorlar. Be birader azıcık önüne baksana. Binalar yığıldı üstümüze. Yağmur yağacak; damla bile nereye düşeyim diye bakıyor

aşağıya! "Orası dam, burası dam; ben bir ot yetiştirmek istiyorum, bir yağmur damlasiyim, nereye ineyim?" diye perişan arıyor zavalcılık. Yok! Farkında değil; kıyamet kopacak diyorlar ama aslında kıyamet kopmuş. H

EROL GÜNAYDIN
50. SANAT YILI
KUTLAMA GECESİ

Cem Adrian	Demet Akbağ	Sezen Aksu	Emre Altuğ	Burçin Buke
Haldun Dormen	Yılmaz Erdoğan	Erol Evgin		
Mujdat Gezen	Göksel Kortay	Nebil Özgentürk		
Bülent Ortaçgil	Rasim Öztekin	Celal Şahin	Ferhan Şensoy	
Metin Uca	Can Yılmaz	Tahsin Yücel		

5 Haziran 2005 Pazar 20:30
AKM Büyük Salon
PENGUEN

Dingbat Cemil Cahit
 cemilcahityavuz@yahoo.com

Trafik stratjisi

Start

İç çatışma

Ağaçlandırma

Kürt korkusu ve nefreti Kürt kırımına zemin hazırlayabilir. Canım Osmanlı'dan kalan çokulusluluk, çoketniklilik, çokdillilik bugünlerde tehdit altında. Mesele siyasal, hukuki eleştiri ya da mücadele zeminini aştı. Hepimiz Alman Musevisi olmak zorunda kalmayalım....

Ne Bu Şiddet Bu Nefret

RAGIP DURAN

Unalımlı bir dönem. **'Hassasiyet'** adı altında ayrımcılık, hatta ırkçılık gösterileri her yerde. Hedef esas olarak Kürtler. Kimi zaman Ermeniler. Sol maskesi takanlar ABD'ye vurur gibi yapıyor. Ama mesele Bush yönetiminin Ortadoğu'daki saldırganlığı, Incirlik bastırmaları, bir başbakanı Beyaz Saray'dan önce Tel Aviv vizesi almaya zorlamalar değil, ABD'nin PKK'ye savaş açmaması eleştiriliyor, kınanıyor. Yani asıl hedef ABD değil, yine PKK...

Siyasal hatta hukuki düzlemde, gerek uyguladığı zigzaglı politikalar, ayrıca şiddet yöntemlerine başvurmuş olması ve halen zaman zaman da bu yöntemi devreye sokması nedeniyle PKK eleştirilebilir, kınanabilir, devletin gözünde yasadışı olan bu örgüte yönelik yasal düzeydeki önlemler tartışılabilir, anlayışla karşılanabilir. Siyasi ve hukuki olarak devletin, bazı kesimlerin hedef tahtasında PKK olabilir.

Ancak bu aralar farklı bir şey yaşıyoruz: 1984-99 silahlı mücadele döneminde olmadığı kadar, Türkiye toplumu içinde genel bir Kürt düşmanlığı kışkırtılıyor. Artık hedef tahtasında sadece PKK yok, genel olarak Kürtler var. Türkiye'nin en önemli, en güçlü kurumlarından biri olan Genel Kurmay Başkanlığı'nın bir açıklamasında geçen **'sözde vatandaş'** deyiminin vahametini düşünebiliyor musunuz? **'Eşkiya'**, **'Suriye ajanları'**, **'bölücü terörist'**, **'bebek katili'** aşamalarından geçip **'sözde vatandaş'** duruşuna geldik ki, çok tehlikeli bir gidişatı işaret ediyor. Ya AKP'ye ne demeli? Bu talihsiz açıklamayı yapan 'paşa'yı övdüler. Stockholm sendromu mu ne?

Geçenlerde Beyoğlu'nda nispeten küçük ama şık bir lokantada işletmeci musikişinas bir hanımefendi, toplam üç masadaki müşterilerine güleryüze:

- Benim bir ahçım var, çok güzel Kürtçe şarkılar söylüyor, dinlemek ister misiniz? dedi. Bizim masadakiler memnun, "Tabii dinleriz." İkinci masa da başını sallayarak onay verdi. Üçüncü masadaki orta yaşlı şık hanımlar,

beyler itiraz etmedi; zaten kendi aralarında konuşuyorlardı. Bunun üzerine, mutfaktan gelen ahçı, elbiselerine çeki düzen verip iki üç Kürtçe şarkı söyledi. Derin, hüzünlü bir sesi vardı. Şarkı aralarında Türkçe açıklamalar da yaptı. Aşk öyküleri, toprak sevgisi, halk şarkılarıydı söyledikleri. İki masa alkışladı. Üçüncü masadan bir kokona:

- Dua etsin bize onu ininden alıp

burada iş vermişler, dedi.

Kemal Gökhan vardı yanımda. Kalkıp kırım yapabiliirdi üçüncü masada. Zor sakinleştirip yerinde tuttuk.

Daha yakın bir zamanda bir doktor arkadaşımın yine doktor olan eşiyle ilk kez karşılaşıyorum.

Arkadaşım, benim gazeteci olduğumu, Kürt meselesiyle ilgilendiğimi söyleyince, o zamana kadar son derece düzgün sözler eden hanım

"Ben bu konuda çok hassasım. Sizin de cenazenizi Kürtler kaldırır herhalde" demez mi? Aslında çok daha ciddi, önemli kişi ve kurumlardan daha önce çok daha ağır tehditler işitmişim ama, **'Demirden korkan trene binmez'** ilkesi uyarınca sağ kulağımdan girip sol kulağımdan çıkmıştı bu meydan okumalar. Kentli, yüksek tahsilli, üstelik mesleği insanların yaşamını kurtarmak olan bir kadın, bana erken bir cenaze töreni öneriyordu. Onun adına üzüldüm, hiçbir şey olmamış gibi sohbeti sürdürdüm, hatta yanımdan ayrılırken de gülümseyerek elini sıktım cenaze levazımatçısı doktor hanımın.

Çevremde son zamanlarda benzeri tepkileri sık duyuyorum. Bir şoför bile bir keresinde Kürtçe konuşan müşterileri için **'Karakafa'**ydı bunlar dedi. **'Pis Kürtler'**, **'Hırsız Doğulular'** edebiyatı da popüler bir taban bulmaya başladı küçük ve orta kentsoysuzlarda.

Bir başka örnek: Siirtli bir şoför arkaya dönüp, "İzniniz olursa Kürtçe kaset çalabilir miyim? Dinler misiniz?" dedi. "Hay hay" dedim. Özel doldurulmuş bir dengbej oturumu kasetiydi. Genç şoför bir yandan zevkle dinliyor ve dinletiyor, bir yandan da sıkıntılı bir şekilde kendini doğrulamaya, haklı göstermeye çalışıyordu:

- Halk şarkısıdır bunlar, PKK, terör filan değil yani...

- Biliyorum, dengbej bunlar değil mi? dedim de nasıl sevindi genç adam. Sonra uzun uzun yakındı.

- Kürdüz diye bizi sevmiyorlar, şivemizle alay ediyorlar, halbuki bu bir dildir yani şarkıdır işte... filan dedi.

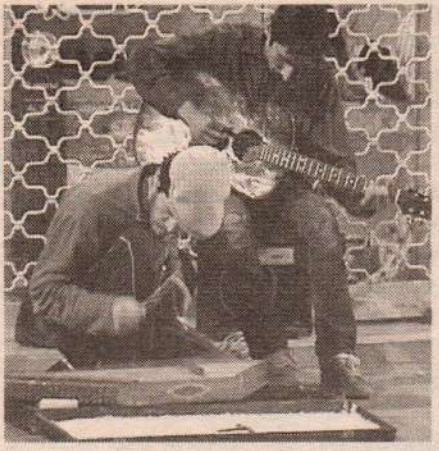
Teselli etmeye çalıştım, hak verdim, galiba çok etkili olmadı.

- Senin gibi düşünüp Kürt olmayan kaç kişi var ki...

Halbuki, komşunu tanımak, onu anlamak, sevmesen bile farklılığına saygı göstermek, Kürtçe şarkı dinlemek için Kürt olmak şart değil ki! H

Sokakta müzik yapmak keyifli olmasına rağmen bir o kadar da zor, tehlikeli ve yorucu. En azından günlük istihkakını çıkarmak, hayranlıkla bakan insanlarla tanışmak, davetler, teklifler, dostluklar edinmek her sokak müzisyeninin kutsal tesellileri.

Beyoğlu Sokak Müzisyenleri

TOGAN

2000'li yılların başlarıydı. Liseden kadim dostlarım Erdem ve Enis ile İstiklal Caddesi'ni turluyor, benim hayatımın istikameti hakkında atıp tutuyorduk. Üzülüyorlardı sanırım benim ne idüğü belirsiz hayatımın gidişatına. Nitelikleri, meziyetleri, söyleyecek sözü olan ama başkalarının koyduğu kurallarla başedememiş beş para etmez herifin tekiydim. "Peki, ne yapmayı isterdin be birader?!" diye sordu Erdem. Odakule'nin önünden geçiyorduk ve eski dostlarım Siya Siya Bend'in elemanları (Bizon-Hemo-Devrim-Dede) -ki şahane müzisyenlerdir- "santur" adında ilahi bir enstrüman çalışıyorlardı sokakta. Santuru görür görmez aşık olmuştum. Menşei İran olan, kanuna çok benzeyen ama ince, uzun, ağaçtan iki

çubukla çalınıyordu. O kalabalık tellerden öyle ahenkli bir ses çıkıyor ve insanın ruhunu öyle bir ele geçiriyordu ki günlerce adamları esir edip santuru çalmayı öğrenmeye kaptırmıştım kendimi. "Ne mi istiyorum? İşte bu 'kadın'ı çalmak istiyorum, aşık oldum oğlum ben!" diye cevapladım Erdem'i. O da kolumdan tutup Tünel'deki müzik aletleri satan dükkanlardan birine soktu beni ve bir santur satın aldık.

Enis ise Narmanlı Han'dan bembeyaz bir yavru kedi alarak hediye etti

bana. Sonraki 3-3.5 sene boyunca hayatımı şekillendirecek ve bana yarenlik edecek olan 'sevgililerim; santur ve kedicik' darmadağın olan hayatımı bambaşka bir renk, tarz ve keyifle rayına soktular. "Çalıp kazandıkça bana geri ödersin" demişti ama sonra tek kuruş kabul etmedi dostum. 3 sene boyunca seyrek olarak bar ve restoranlarda ama çoğunlukla sokakta santur çalarak kazandım hayatımı. Usta değildim ya da çok yetenekli ama kulağım ve bileğim iyi çalışıyordu. Ben çalmaya başladığım-

da sanki tüm cadde, insanlar ve hayat susuyor, havayı doğaçlama coştüğüm psycodelic-taksim funk semai makamım dolduruyordu. Sokak müzisyenliğim böyle başladı.

Sokakta müzik yapmak renkli ve keyifli olmasına rağmen zor, tehlikeli ve yorucuydu. En azından günlük istihkakını çıkarmak, sana hayranlıkla bakan insanlarla tanışmak, davetler, teklifler, dostluklar edinmek ve tüm bunları yarin gibi sevdiğin enstrümanını çalarak yapabilmek bohem ya da zoraki, makamlı ya da doğaçlama, usta ya da amatör her sokak müzisyeninin kutsal tesellileri.

İstersen şimdi dışarı, İstiklal Caddesi'ne çıkalım ve sana bu gece Beyoğlu'nda görebileceğimiz bazı müzisyenlerden bahsedeyim;

Hepsinden önce beni aşkım, santur-
rumla tanıştıran Siya Siya Bend. 95'ten
beri ortalıktalar. Fevri insan Bizon Mu-
rat ve Sessiz Adam Devrim tarafından
kurulmuş. Dede(Murat) ve Hemo(Ah-
met) kardeşlerle ana dörtlüyü tamam-
layıp gitar, perküsyon, yan flüt, santur,
mandolin gibi vurmali, telli, üflemeli,
stüdyo içi-dışı her enstrümanı gayet iyi
çalabiliyor her biri. Öyle muhalif bir
duruşları var ki hiç alt edilememişler
ve zamanla tam da yaşadıkları kentin,
caddenin enstrümanları haline gelmiş
gibiler. Sokakta İran müziğine Afrika
cambesi ekleyip bunu gitarla söylüyor,
sonra stüdyoya girip hepsini klasik
rock orkestrasyonu ile birleştiriyorlar.
Sanki bulundukları ortamın şeklini alı-
yorlar. Enstrümanlarıyla nedensiz yere
(aslında "çek ellerini arkadaşımın
üstünden üniformalı pezevenk"
adlı şarkılarını sokak çocukları koro-
suyla beraber onları tartaklayan polis-
lere haykırdıkları için) tıkdıkları neza-
rethanede hücre müziği yaparak zama-
nın emniyet müdürü Hortum Süley-
man'a kendi şubesinde müziklerini din-
letecek kadar sıkı herifler.

Gazi Baba'yı St. Antuan Kilisesi'nin
önünde neyini(yarini) üflerken görebilir-
sin. Üç sene önce ailesini, işini, her şeyi
Ankara'da bırakarak gelmiş buraya.
Folklor hocasıyken hayatını değiştiren,
karartan, geçmişine dair bir şeyler es-
mer bir ay gibi yansımış yüzüne. "Usta,
Neyzen değilim, ne geri dönmek ne de
bir yere gitmek istiyorum. Tam burada

durup neyimi üflemek, otel ve iki yudum
keyif paramı kazanmaktan başka derdim
yok. Fazla kurcalamayın beni!"

"Al bu sazım sende kalsın, telleri
Mahzuni çalsın, paran yoksa helal olsun.
Elveda ve eyvallah" diye kovalıyor beni
bağlama çalan **Ziya**.

Kara Güneş aslında İzmirli bir grup.
Santur, gitar, perküsyon Atilla, Demir ve
Önder tarafından çalınıyor. Demir şaha-
ne alevi ve bektaşî türküleri söylüyor
santur çalarken. "Biz kendimi-
ze çalışıyoruz, onlar istedik-
lerinde duruyor gözlerini
ve kulaklarını tatmin
ediyor istediklerinde
yürüyorlar. Tek iste-
diğimiz şey saygı. Biz
ayın yapma ihtiyacı-
mızı, aşk ve öfkemizi
sakinliğe ve anlayışa
çağırarak en samimi,
en çıplak haliyle sokak-
ta muzik yaparak gerçek-
leştiriyoruz. Herkes kendisi
olsun yeter" der Ati. "Bize des-
tek olan herkese eyvallah" der Demir.

Her birimizin ortak sorunu; ger-
çekçi, mantıklı hiçbir mazeretleri ol-
maksızın sokak müzisyenlerine engel
olmaya çalışan işgüzar zabıta ve polis.
Tüm dünyanın ana caddelerinde, met-
rolarında şehre ve sokağa renk ve mü-
zik katan, kalabalıkları büyüterek
durduran sokak müzisyenleri bu ülke-
de ve bu şehirde sırf görünüşlerini be-
ğenmedikleri için kalabalıkta yankesici-

lik oluyor diye, sokaktaki müziğin onla-
rın dekoratif anlayışlarına(!) uymadığı
için ya da onlardan rüşvet alınamadı-
ğından zabıta ve polis tarafından engel-
lenmeye çalışılıyor. Tüketmeye oto-
matikleşmiş yürüyen kalabalıkları bir-
kaç dakikalığına hipnozdan kurtardığı-
mız için bozuluyorlar sanırım. Sanki
kendileri de bilmiyorlar sokakta kendi
halinde bir cesaret ve yetenekle müzi-
ğini yapan birini neden durdurmaya

çalıştıklarını. Sokak müzisyen-
leri mitolojideki Syrenler
gibidir. Dinlediğinizde
etkilenmeden geç-
mezsiniz. İşte bu gü-
zel sokak büyüsünü
kulaklardan kovala-
maya çalışırken ba-
zılarının ekmekleriyle
de oynuyorlar.

Sezai Abi bağla-
ma çalıyor Odaku-
le'de. Eski assolist **Fırat**
Çağlar sesiyle eşlik edi-
yor ona. 15-20 senedir sahne-
deler. Onların da tek derdi otel parası
ve günebirlik hayat mücadelesi. "Şarkı-
mız bittikten sonra söylemek istediği-
miz tek şey susma hakkımızı kullanmak
istediğimizdir. Patronlar, gazinolar, or-
ganizatörlere lanet olsun. Burda daha
huzurluyuz. Her şey olunur ama sanat-
çı kolay olunmaz" diyor Fırat hanım
bıkkınlıkla.

Fena Fillah grubu (Şahin-darbuka,
Murat-cambe, Tuna-gitar) Ankara'dan

hoşgelip İstanbul'da coşuyorlar sık sık.
Bazen işin içine klarnet, çümbüş, vokal
de katıp çingenelerle bir olup sokak fas-
lı da bir oluyorlar. "Var mı son bir lafı-
nız?" diyorum; bir fotoğraf makineli cim-
ri turistlere, bir de işgüzar mobilize po-
lislere selam(!) söylüyorlar.

Biraz ileride **Caravan** grubu Nevin,
Alec ve Yael flüt ve mandolinle caddeye
bir tür Elf müziği keyfi yayıyorlar. Igor,
Yuli ve Oley ayrık vadi Elrond'a buzuki
darbuka ve ısıklıla oksijen pompalarken
Tünel'in girişinde gitar çalan gençleri
Ork polisler dağıtıyor ve tadı kaçıyor
gecenin.

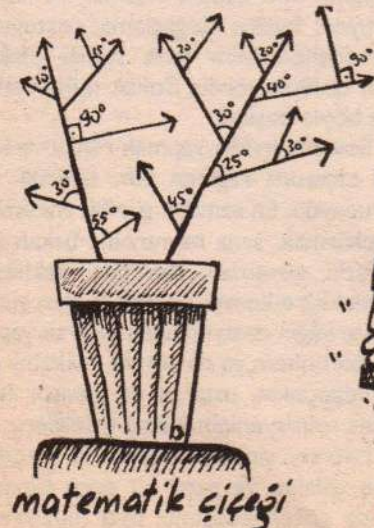
Sokakta müzik yapmanın ilginç taraf-
larından biri de yapısında ister istemez
ahenkli bir başkaldırı bulunmasıdır.
"Kimse durup dururken sokağın orta-
sında şarkı söylemeye başlamaz" düşün-
cesine karşı "ruhuna sahip çıkan her in-
san istediği zaman istediği yerde yapar
müziğini" düşüncesi. Sokaktaki müziğin
hedef kitlesi yoktur. Kendini çarkın gidi-
şatına kaptırmış alelade insana seslenir.
Hem coşkunluğunu paylaşmak, hem ce-
saretini, yeteneğini ve ihtiyacını sunmak,
hem müziğinin ifade ettiğini birilerine
dokunsun diye havaya fırlatmak için.

Bizlerin yaptığı müzik işadamından
tinercisine, ev kadından öğrencisine
birilerini bir anda evrenin bir noktasın-
da hipnotize olmaktan birkaç dakikalığı-
na kurtarıp onları kendi hikayemizin
renkleriyle sarar, gönüllerine bir mik-
tar keyif zerkedip sonra da geri yollar
raylarına. H

**Sokaktaki
müziğin
hedef kitlesi
yoktur.
Kendini çarkın
gidişatına kaptırmış
alelade insana
seslenir.**

hayal parkında gördüğüm enstantanelerden bir demet...

fikrisyen tan cemel

**Yazmak
insanı tehlikeli
yerlere
götürebilir.**

Nedim Gürsel

**Benim
gözüm kara.**

Gülriş Sururi

Sokak Kızı İrma ile Boğazkesen'in Fatih'i

Tanışma

Gülriş Sururi - Ben sizi Boğazkesen kitabınızı okuduğumda tanıdım. Engin hediye etmişti. Çok beğendim ve tanışmak isterim diye düşündüm. Tarih-ten sıyrılıp, böylesi bir kurgu içinde bir kahraman yaratmak bana çok heyecan verici geldi. Yıllar sonra tekrar okuduğumda yarım kalmış gibi düşündüm. Sanki devamı olmalı. Belki de ilk okuduğumdan bu yana büyüdüm.

Nedim Gürsel - Ben sizi Boğazkesen'den çok önce Galatasaray Lisesi'nde öğrenciyken gördüm. Siz sahnede, ben arkadaki ucuz koltuklardan birindeydim. Ferhat ile Şirin piyesinde oynuyordunuz. 1966 yıllarında. 15-16 yaşlarındaydım. Sakın o yaşı küçümsemeyin. İlk yazım 1966 yılında Yeni Ufuklar'da yayınlandı.

Gülriş - Ben de şimdi siz gelmeden önce o sayfaları karıştırmaktaydım. Anılar beni çok etkileyeceği benziyor.

Ortak 'anne' anılarımız var. Sizin yaşıyanmış, benim yaşanmamış anılarım.

Nedim - Sizi bir star olarak izledim ve ergenlik döneminin bakışıyla da, hemen 'Sokak Kızı İrma' geliyor aklıma. Fileli çoraplar, yırtmaçlı etek, çok cezbedici. Keşanlı Ali'de de izledim.

Gülriş - Aa, onu gördünüz mü?

Nedim - Tabii.

Gülriş - Neden o uzun turnelerde bahsetmediniz?

Nedim - Bugüne kismetmiş. Büyük bir jest yapıp, anılarınızı bana imzalı yolladınız. Beni hem şaşırtmaya, hem cezbetmeye devam ettiniz. Hem oyuncu, hem bir yazar olarak. 'Seni Seviyorum' hayatımızda çok önemli sözcükler. Öyküleri okudum. Bu kadar hayal gücü, bu kadar değişik dünyalar beklemiyordum. Lotus Çiçeği'ni özellikle beğendim. Belki de orada benim tarzıma uygun bir kadın-erkek ilişkisi var. Bir aldatma hikâyesi. Benim için iki

Gülriş Sururi var. Biri oyuncu olarak ergenlik döneminde tanıdığım, diğeri meslektaşım, yazar Gülriş Sururi.

Gülriş - Meslektaşım dediniz, unutmayacağım. Kaydediliyorum. (gülüyorlar)

Kumpanya

Nedim - Bir de Doğan Kitap'ın yolculukları sırasında tanıdığım diyaloglarımızla varsınız tabii.

Gülriş - Doğan Kitap'ta çok hoş bir ortam yaratıldı. "Doğan Kitap Kumpanyası"nın isim annesiyim ben. Sohbet turneleri her zaman yapılan bir şey değildi. Şehirleri, üniversiteleri kapsayan çok iyi bir organizasyon yapıldı. Özellikle son kitapların yazarlarıyla birlikte oluyorlar. Ben kazanmayı, kazandırmayı ve sonra eğlenmeyi çok seviyorum. Onlar da böyle bir ilişki kurdular.

Nedim - Benim için o yolculukların başka bir yönü de Türkiye'deki okur

profilimi tanıyorum. Yazar, yayıncı ilişkisi aslında profesyonel bir ilişkidir. Burada öyle değil. Dostluk önemli bir parçası buradaki ilişkinin.

Sinema

Nedim - Sinema beni çok çeken bir yapı. Eser Özhan eserlerimden yola çıkarak 'İlk Kadın' adlı bir tiyatro oyunu sahneledi. Devlet Tiyatroları'nda oynandı. Bir de İsviçreli bir tiyatro topluluğu 'Uzun Sürmüş Bir Yaz'dan yola çıkarak bir oyun sahneledi. Kitaplarımda diyalog çok yoktur. İnsanları konuşturmak zordur çünkü. Bu yüzden piyes yazmak zor gelir bana. Bir sinema filmi senaryosu yazdım. Seçkin Yasar yönetmendi. Bir Türk-Yunan ortak yapıydı. Sevgilim İstanbul adlı öyküden yola çıktık. Film çekildi. Montaj aşamasında yapımcıyla yönetmen arasında sorun çıktı. Mahkeme 5 yıldır devam ediyor.

Gülriiz - Senaryo tekniği için çalışma yaptınız mı?

Nedim - Çok senaryo okudum. Loi Gardel'e danıştım.

Gülriiz - Diyaloglarda zorlanmadınız mı?

Nedim - Tabii zorlandım. Bir kadınla bir şehrin hikayesi anlatılıyordu. Orada da Seçkin Yasar yönlendirdi beni. "İnsanlar böyle konuşmuyor" dedi. Paris'te sinemaya dadandım. O zamanlar 'Paris Mektupları' yazıyordum Milliyet Sanat'ta. Mehmet Ulu-soy'un bütün oyunlarını gördüm. Çok fazla tiyatroya gitmezdim ama Zeynep Oral her geldiğinde tutar kolumdan götürürdü beni.

Yazmak

Gülriiz - Anılarla başladım ben yazmaya. Sonra beni çok mutlu ettiğini fark ettim. Sadece bunun için yazıyorum. Kitaplarımı sadece Gülriiz Sururi hayranları okuyor. Henüz roman okurlarıyla buluşabilmiş değilim. Ama kararlıyım. Hiç beklemediğim edebiyatçıları olumlu şeyler yazdılar 'Seni Seviyorum' için. Yazmaya devam ediyorum. Önümüzdeki yıl yazdığım bir oyun oynanacak. Bence her yazar bir oyuncu aynı zamanda da.

Nedim - Yazmak riskli bir iş. Güzel bir alegori var, yazmayı boğa güreşine benzeten. Boğa güreşçisi ile boğa arasında bir risk ilişkisi var. Belli kurallar içinde öldürmesi gerekir boğayı. Kasap değil çünkü. Bazen de kendisi ölüyor. Yazar da böyle bence. Ya da önceden tasarlamadan uçurumdan atlamak gibi. Yazarken hem mutluluk duygusu var, hem serüven hissi veriyor.

Gülriiz - Bence yeni bir aşka başlamak gibi.

Nedim - Ölüme giden aşklar var ama!

Sizi ilk gördüğümde sahnedeysiniz ve 15 yaşındaydım. Şimdi evinizdeyim. Sanki dün gibi.

Gülriiz - Ne kadar parmak izi varsa, o kadar değişik yaşıyor aşklar tabii. Sonunu düşünmeden başlanmış bir aşk gibi düşünüyorum yazmayı. O süreç de çığınca sevişmek gibi.

Nedim - İçinde bir oyun da taşıyor. Bazen bu oyun tehlikeli de olabiliyor. Yine de varoluş biçimi biraz. Flört gibi başlasa da, bazen tehlikeli yerlere götürebilir yazmak insanı. Şiddet içerebilir.

Gülriiz - Olabilir. Benim gözüm kara. Her aşk gibi. Doğru adreste de olabilirsiniz, yanlış adreste de.

Ecnebi yazar

Nedim - Benim için bir yazar, ne bir kentte ne bir ülkede yaşar. Onun ülkesi dilidir. Ben Türkçe yazıyorum. Fransa'da yaşayan bir Türk yazarıyım. Geçenlerde beni çok üzen bir yazı okudum Hürriyet Gazetesi'nde. Başlık, 'Bir ecnebi olarak Türkler'. Yazarı otuz yıldır tanıdığım Özdemir İnce. Başlık Türkçe gramerine uygun değil bir kere. Ayrıca, yazı baştan aşağı bana hak etmediğim ölçüde bir saldırı. Demek istiyor ki, Nedim Gürsel'in kitapları yurtdışında çıktığı için Türkiye'deki sorunları görmüyor. O gerçek Türk, ben değilim yani. Bir cevap yolladım, onu da yayınlamadı. Herkes düşüncesini açıklamakta serbest, ama Özdemir bey, biraz daha serbest. Benim cevabıma sansür geldi. İlk kitabım Fransa'da yayınlandığında 29 yaşında çok genç bir yazardım. 12 Eylül darbesi olmuştu. Siyasi ortam o kitabı öne çıkarırdı. Ben aslında öykü yazarıyım. Ama Fransa'da çok zor yayınlanır öykü. Yazar sayılmanız için roman yazmalısınız orada. Fransa'da yaşamak, beni roman yazmaya zorladı. Hiçkimse ilişkileri nedeniyle kitap yayınlamamaz orada. Profesyonel bir ilişkidir.

Gülriiz - Son zamanlarda çok kitap yazılıyor. Çok yayınevi var. Kitap satılıyor üstelik. Ama okunuyor mu? Hiç sanmıyorum. Kitap satın almak moda ama okumak moda değil. İlk gençlik yıllarımda kitaplık yaptırılmışım. Çünkü öyle bir mobilya yoktu. Ama şimdi var. Sadece Doğan Kitap'tan çıkmış kitapları okusam ömrüm yetmez. Eleştirmen yok. Okuru yönlendirecek bir kurum yok. Hakan Günday'ı beğeniyorum mesela. Ama yerini bulmadı bence. Başlı çeken yayınevleri, üniversitelerde yetişmiş, belki de maaşlı eleştirmenlerle işbirliği yapmalılar. Edebiyat medya dünyasının bir parçası olmalı mıdır, bilemiyorum.

İstanbul
Nedim - Kadeş vapuruna bindik Bandırma'dan. Gece vapuru. Heyecandan uyku tutmadı. Gün ağarırken uvertüre çıktım. Sabah bekliyorum. Ufukta güneşin doğuşunu bekliyorum. Ve ben bir aşk ma-

denizden çıkmış gibi bir ejder belirdi İstanbul silüeti. Sonradan kitaplarımda sıkça bahsettiğim eğik çizgilerle dikey çizgilerin uyumu. Minareler ve kubbeler. Korkutucuydu. Çocukluğun güven verici yatay dünyasından, büyük kentin dikey ve korkutucu dünyasına bir geçişti. Ayrıca da o yıl 11 yaşındaydım, babam öldü trafik kazasında. Annem Paris'teydi. Bu yüzden belki, İstanbul'la nevroitik bir ilişkim oldu. Yatılı okulda okudum. Galatasaray Lisesi'nde. İstanbul'un ortasındaydım ama yine de uzaktı şehir. Bir illüstrasyondur İstanbul maceram benim. Boğazkesen'in asıl kahramanı İstanbul kentidir, Fatih değil. İstanbul hep özlediğim, beni içine almasını beklediğim uzaktaki sevgiliydi benim için.

Gülriiz - Eski İstanbullular için de nevroitik bir ilişkidir İstanbul. Birlikte yaşanan çiftler, yaşlılığın acısını fazla hissetmezler. İnsanlar eski İstanbul'u değil, kendi gençliklerini öz-lüyor. İstanbul yaşlanmıyor. Genç ama çirkin bir şehir oluyor giderek. Bu büyük haksızlık. Bodrum için yazmıştım, "Herkesin Bodrum'da yaşamaya hakkı var, saklı bir kent olarak kalamazdı" demiştim. İstanbul da öyle. Yaşamak için değil de, taşı toprağı altın diye gelenler dışında, oy kaygısıyla getirilen insanlar da İstanbul'u yaşanmaz hale getirdi. Ne kadar çirkinleşse de özellikle geceleri mum ışığındaki kadınlar gibi büyüleyici, taze, değişken. Ruhu olan bir şehir İstanbul. Gelecekteki İstanbul'dan ürküyorum.

Körebe

Nedim - Şu anda bir oyun oyna deseler bize, körebe oynamak isterim.

Gülriiz - Aklıma geleni söylemek zorunda mıyım? Doktorculuk oynamak isterim.

Nedim - Oyun güzel bir şey, fakat edebiyatı fazla ciddiye aldığım için yazıma yansımayan bir oyuncu tarafım var. Umarım yansyacaktı. Sizle ortak bir projede birlikte olsak sinema filmi yapmak isterdim. Tiyatro beni biraz korkutuyor.

Gülriiz - Tiyatro hiçbir şeye benzermez. Bir DVD gibi takip izleyemezsiniz. Bir heykel gibi dokunamazsınız. Elle tutulmaz. Bütün cazibesi de buradan kaynaklanıyor. Perde açıldığı an vardır. Ertesi akşam aynı oyun değildir. Görsel sanatlar içinde en pahalı olması gerekendir. Tiyatronun yeni baştan keşfedileceğine inanıyorum.

Nedim - Olmayacak bir şey ama, madem hayal ediyoruz, Ferhat ile Şirin sahneleniyor olsun, ben de katkıda bulunayım. Nazım'ın, "Ben bir aşk ma-

Türkiye henüz sahneye çıkmadı. Daha prova halinde. Potansiyeli var ve iyi bir yönetmen beklemekte.

salında bir araya gelelim isterdim. Sizi ilk gördüğümde sahnedeysiniz ve 15 yaşındaydım. Şimdi evinizdeyim. Sanki dün gibi.

Gülriiz - Nazım'la aynı dönemde yaşamayı çok isterdim. Onun babası, annemle babamın oynadığı Süreyya operetinde müdürmüş. Aynı dönemde yaşasaydık ne yapar ne eder aşık ederdim onu kendime.

Nedim - Kolay aşık olan bir adamdı. Onu da söylemek lazım.

Sigara

Gülriiz - Bir dönem içtim ama mesleğime zarar vereceğini düşündüğüm için bıraktım. O yüzden sesim hâlâ genç.

Nedim - Ben puro içiyorum. İyi bir akşam yemeğinden sonra hele şarap da varsa yemekten daha sonra kahveyle illa ki içmek istiyorum.

Gülriiz - Puro daha az mı zararlı?

Nedim - Dumanı içe çekilmediği için ciğerlere daha az zararı var. Ama yine de zararlı tabii.

Karakterler

Nedim - Fatih'in etkisinde kaldım. Fransız televizyonu 2. kanalında bir kitap tanıtım programında ikimizin profilden resimleri arasına diyalog yazarak tanıtım yapmışlar. Hürriyet şöyle bir başlık atmış; yaza yaza Fatih'e benzedi. 1. sayfadan hem de. Bir de, Kamil Uzman, sanat tarihi profesörü. O kahramanın kişiliğinde ben-den birçok şey var. Biraz da bununla ilgili etkilenmem.

Gülriiz - Oynarken bir rolle özdeşleşirsiniz ve başarı daha yüksek olur. Ama ben şuna inanıyorum ki, oynayacağım rol, oyun bitene kadar benim

en büyük kahramanımdır. Bittiği gün, her şey bitmiştir. Derhal yeni rolümle flört etmeye başlarım. Ama yazarlıkta başka bir şey var. Seni Seviyorum'u yazarken, gün içinde o duygudan kopmamaya çalıştığımı fark ettim.

Tiyatroçudan Anne

Yazardan Baba Olur mu

Gülriiz - Aslında günlük hayatta hiçbir şeyden vazgeçmemek üzere yola çıkarım. Sahiplenme duygusuyla. Sevdığım ve hoşlandığım insanlarla, objelerle, hoşlandığım yerlerde bir arada olmayı severim. Hoşlanmadığım bir şey, hediye bile olsa, hediye edeni çok sevsem de hiçbir kıymeti yok, derhal birine veririm. Karakterimdeki bazı şeylerden tutun da, insanlar, mekânlar, hayatımdan çıkarmak istemediğim bir sürü şeyi kaybetmemek için çaba sarfederim. Her şeyden önce ben gelirim. Tiyatrocu annelerin yeteri kadar iyi anne olamayacaklarını düşünürüm mesela. Bütün insanlara önerim, kendinizi en mutlu olabileceğiniz yerde bulundurun. İyi yaşamının kuralı bu.

Nedim - Galiba yazarlardan da iyi baba olmuyor. Yazmak, ister istemez ön plana çıkıyor. Belki iyi bir koca da değilim. Yapı

olarak çok eşli bir yapıya sahibim. Umarım kötü bir yazar değilimdir.

Gülriiz - Evliliğe hem uzaktan iyi bakıyorum, hem de evliliğime iyi bakıyorum. Eş olmak, fedakârlık isteyen bir şey. Yalnız yaşamayı sevmiyorum. Ama yalnız yaşamayı öğrenmeden evlenmemeli insan.

Ülkem

Gülriiz - Anı kitaplarımın ikisini de okuyanlar bilirler. Ülkesini seven, sorunlarıyla ilgili biri olduğum açıktır. Zaman zaman televizyonun karşısında tiyatroyla ne kadar insana ulaşabileceğim endişesiyle küsmüşlüğümlü olmuştur. Ama bakıyorum, cumhuriyet o kadar yeni ki. Genç bir ülkeyiz. Dünyayı büyük bir sahne olarak düşünürsek, bence Türkiye henüz sahneye çıkmadı. Daha prova halinde. Potansiyeli var ve iyi bir yönetmen beklemekte. Piriñ yetiştirmek için bir yıl, ağaç yetiştirmek için 20 yıl, insan yetiştirmek için 100 yıla ihtiyaç var. Bu da üç, dört kuşak demek. Çağdaş bir yolda süratle adım atmak için köy enstitüleri gibi çok büyük bir şansı vardı Türkiye'nin. Kapatılması çok yazık oldu.

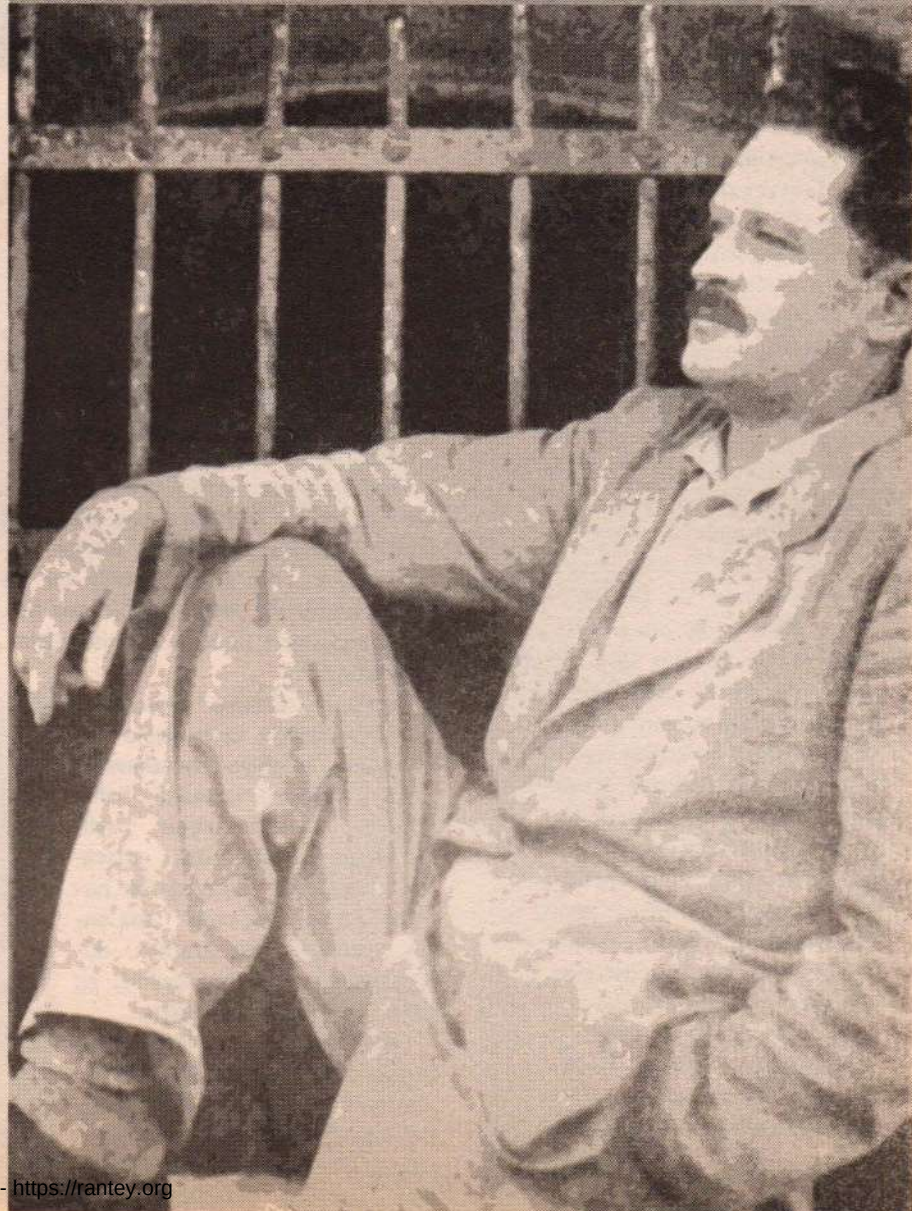
Nedim - Türkiye'nin geleceğini AB içinde görmek istiyorum. Çünkü Avrupa bir değerler sistemidir.

O değerler, benimsediğim ve kendi ülkemde de görmek istediğim değerler. Ama ben galiba, Türkiye'den çok, Türkçe'ye bağlıyım. Fazıl Hüsni Dağlarca'nın dediği gibi 'ses bayrağım' benim Türkçe. Bu bayrak beni heyecanlandırıyor. Bu ülke benim için bir toprak parçası değil. Bir tarih. Bunu çok önemsiyorum. Çağdaş bir yazar olarak Osmanlı tarihine merak saldıysam ve bu Paris'te olduysa bunda bir parça da Paris'in etkisi olduğunu düşünüyorum.

Çok zengin bir malzeme var ülkemde. Eğer işim edebiyatsa, Türkiye'nin sorunlarını kitaplarımda çözemem. Bu, benim kuşağımdan bu beklendi bir dönem. Ama bence bu tür bir sorumluluk bir yazardan beklenebilir. Tabii ki düşünceleirim var. Ama bir vatandaş olarak ilgileniyorum sorunlarla. Asli vazifemin edebiyatçı olmak olduğunu ve bunun da evrensel bir bakış olması gerektiğini düşünüyorum.

Anlamaya çalışıyorum; inanmayı yitirmenin pahasına.

Nedim

TARİK 2000 ZİYAD

19 Mart Cumartesi

Bulmacadaki fotoğraflar

Uyandım. 10.50 Halam ve şişman komşu teyze mutfakta salonda kahve içiyorlar. Komşu teyze defterini de getirmiş. Halama son yapıştırdığı resimleri gösteriyor. Beni de çağırdı. "Bak, dün kimlerin resmini buldum" diye. Her gün gazetelerin bulmaca eklerindeki ünlülerin fotoğraflarını makasla kesip büyük bir harita metot defterine uhuyula yapıştırıyor. Gidip baktım. Siyah beyaz eski Ekrem Bora ve Nühket Duru. Vesikalık resimler. Halam bir şey söylemeden kahvesini fal için çevirip fincan tabağına koydu. Ben "Çok güzel" diye mırıldandım. Teyze öteki sayfayı çevirirken telefon çaldı. Nişanlım akşama sinemaya bilet almış.

Güvercin yemi

Ortaköy otobüs durağında buluştuk. 17.40. iskelenin yanındaki meydana doğru yürüdük. Hava serin soğuk arası. "Ne zaman daha iyi bir iş bulacaksın" diye koluma girdi bana daha da sokuldu. "Belli olmaz, bir gün" dedim kısık sesle. Gülümsedi. Çeşmenin yanındaki adamdan beş yüz bine bir plastik bardak dolusu buğday aldı. Güvercinlere doğru saçtı. Gülererek. "İnşallah iyi bir işin olur diye niyet tuttum" dedi. Gülümsedik birbirimize. Ben dudaklarımı gülümsedim. O gözleriyle.

TV ile konuşmak

Beşiktaş'tan motora bindim. Üsküdar iskelesinde indim. 23.50 Yürüye yürüye eve geldim. Sokağın köşesindeki Kemal Bakkal hâlâ açıktı. Küçük tv'ye bakıp söyleniyordu. Bir Samsun aldım. Bana programı şikayet ederken "iyi geceler ağbi" deyip çıktım dar küçük dükkândan. Eve geldim. Halam yatmış. Evde ışık yok. Sessizce iki soğuk sigara böreği yedim. Balkona çıktım. Bir sigara yaktım. Üşüdüm. İçeri girdim. Yatmadan 'Evdeki Eşyaların Tarihi' adını verdiğim kitabımı yazmaya devam ettim. Büyük dantel: Misafir odasının ortasındaki sehpanın üstünde. On yıldır aynı yerde. Sol köşesinde küçük bir yanık. Mithat amcanın sigara yanığı. Beş yıl evvel geldiğinde Bremen'den. Çok bira içtiği bayram akşamının hatırası. H

Matrak

Diyelim bir sevgilim var Van'da
Hadi bir de Ardahan'da
N'olacak o zaman

Van
Ardahan

Ardahan Van

Git gel
Git gel
Git gel

ARİF DAMAR

Açık Unutulmuş Kitaplar

ONUR CAYMAZ

Dize Oğuzhan Akay'ın, ben galiba bir şiir yılığında okudum. Hayli sevmiştim "Ben bütün kitaplarımı açık unuttuğum için üşüdüm..."

Bunu anınca, birden arka oda, balkon, bardakta ıhlamur, ıssız bir gemi düdüğü, uzaklarda süzülen Boğaz, deniz kokusu... Ne keyif! Üstelik bir de kitap okuyorum. Hep sızılı bir vefa hissiyle yanaştığım, unutulmasın istediğim, eski kitaplar.

Siz peki... Okuyor musunuz?

Biraz değişik kelimelerle konuşmanın "edebiyat parçalamak" olduğu; listelerde sunulan "hafif" kitaplar dışında hiçbir şeyin okunmadığı günümüzde, anacağım kitaplar ne "dünyada bir numara" ne de "çok satan" ama onlar çirkeflüğün hak aramak, dü-rüstlüğüne meziyet sayıldığı şu çağda çokları için bir umut.

Açık unutulmuş bu kitaplardan bahsedeceğim bir zaman. Üşümek için. Sevdığım büyük bir yazarın, diğer eserlerinin hacmine göre pek küçük bir romanıyla başlamak istiyorum: "Küçücük"

Varlık Yayınları, Yaşar Nabi Nayır editörlüğünde 1960 kışında yayınlar Küçücük'ü. Sahaflarda tesadüfen rastladım. Krem rengi solmuş cilt. 71 sayfa. Kapak küçük renkli çizgilerle bezemiş yer yer. Yazılar kırmızı.

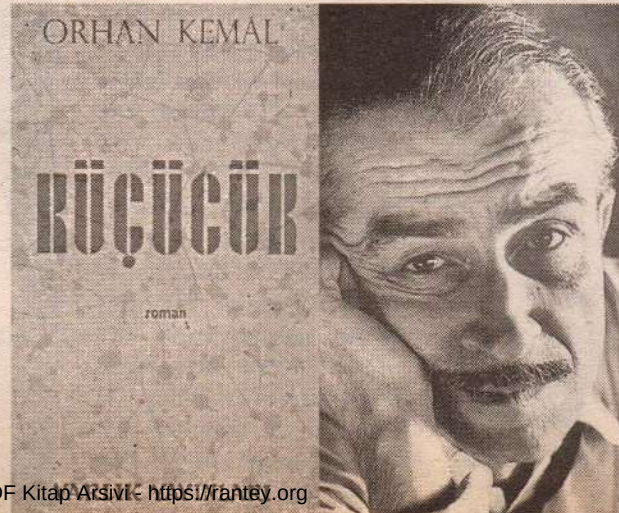
Konusuna değinmeli. **Orhan Kemal** yaşayışını çok iyi bildiği insanının dramını anlatıyor yine. Ayten ana baba-sız; teyzesinin yanında kalan, Erol'le (ro-

mandaki gibi yazdım!) sözlüymüşçesine ilişkisini ilerlettiğine inanan bir kızdır. Bu işlerde "vasıta" olduğunu söyleyen Paki-ze birkaç kez Mısır Çarşısı'ndaki bir kuruyemişçiye satmıştır Ayten'i.

Erol futbolcuk hayalleriyle yaşayan, çalışmayı kendine yediremeyip annesini çalıştıran, neredeyse tüm Orhan Kemal kahramanları gibi doğru insan olmayıp iyi ve kötüyü birlikte içeren, yeri geldiğinde Ayten'den bile para alan, deyim yerindeyse ser-serinin tekidir.

Bu eksende Küçücük, aslında yazarın, küçük yaşta kızların satılmasına karşı, insani değerleri savunan, aşk ve yoksulluk etrafında gezinip yazıldığı döneme açıkça siyasal eleştiriler getiren, ki alâsını Gurbet Kuşları'nda yapar yazar, hayat ve sevdâ içre söyleyeceği çok şey varken, belki de bir ustalık belirtici olarak "ben bu malzemeyi bu kadarla da sınırlayabilirim" diyecek denli yalın, sımsıcak bir roman.

Neden bulup okunmasın ki... H

Bir, bize çok uzun gelen, sakız gibi uzadıkça uzayan, bitmek bilmeyen günler oluyor, bir de gerçekten yılın en uzun günü 21 Haziran oluyor. Onlar, 21 Haziran'a denk gelmese de en uzun günlerini anlattılar.

21 Haziran En Uzun Gün

Gece 11:45'in Setinde Geçirdiğim Bir Gün. Yelda Reynaud Aktris

Sabah 10:00'da evden alındım. Sete götürüldüm. Hazırlandım. Sahnemin yerine bir başka sahne konulmuştu. 'Bir saatiniz var' denildi ama... Bir saat geçti kimse gelmedi. Bir kaldırımda oturup sahneyi izledim. İki saat sonra, kıçım dondu. Kimsenin umurunda değildi zaten. Volta atmaya başladım. Çay içtim. Zaman geçiyordu. Çay içtim. Zaman geçiyordu. Kahve içtim. Su içtim. Likit oldum. Akşam oldu. Salak gibi, hâlâ bekliyordum. Gece oldu. Gerizekalı, hâlâ bekliyordum. Paydos denildi. Malzemeler toplandı. Ekip toplandı. Ekip gitti. Ben kaldım. Çünkü, beni unuttular. Gece 01:42 idi, Dikilitaş'ın bilmem neresindeydim. 'Prodüksiyon' diye kendini adlandırılan kişilere telefon açtım. 'Olay'ı anlattım, güldüler. "Ayy şekerim" dediler. Halbuki: "Ay s.kerim" olmalıydı. Ben de o gün anladım ki; setlerde sessiz olmamak, bu insanlara göre 'saygıdeğer' biri olmak anlamına geliyormuş. Ulan nasıl unutulursun? Nasıl mı? Burası Türkiye. Beklemeyi öğrendik. Unutulmayı derse koymamışlardı.

Dönüş Yolunda Çerkes Karadağ Fotoğraf sanatçısı

Almanya'dan dönüyordum. Mannheim kentinde açılan sergim için gitmiştim. Ekonomik olsun diye Romanya Havayolları Tarom'la uçmuştum. Almanya'ya gidişte Romen görevliler Bükreş havaalanında emdiğimiz sütü burnumuzdan getirmişlerdi. Pek üstünde durmamıştım bu uygulamaların. Demirperde ülkelerinde olabilir böyle şeyler diyerek teselli bulmuştum. Almanya dönüşümde Tarom'un Frankfurt'taki bürolarını kapalı görünce dayanmıştım Lufthansa'nın kapılarına. Almanya'da Tarom'un yaptığı her olumsuz işlemde Lufthansa'nın sorumlu olduğunu bir vatandaşımızdan öğrenmiştim. Nitekim son dakikada biletimi alabildim ve koşar halde uçağıma yetiştim. Bükreş havaalanına inince, gidişte karşılaştığım davranışların bir benzeri ile karşılaşacağımın tedirginliği sarmaya başladı beni. Korktuğum da başıma geldi. Uçak meydana iner inmez tüm yolcular apar topar bir salona doldurulduk. Genç memurelerin birbirleriyle küfürleşerek ve bağıra çağıra konuşmalarından olağanüstü bir durumla yüzyüze olduğumu anladım. Uçaktaki nazik hosteslerin yerini aksi ve kavgacı suratlar almaya başladı. Yiyecek, içecek, sigara ise hak getire... Hiçbir yetkili sorularımıza yanıt vermiyor, aksine memurlarca paylanıyorduk. Ara sıra yan taraftaki bir kapıdan salona giren birileri, içerideki atmosferi hemen değiştiriyorlardı. Küfürler kesiliyor, memurelerin yüzlerine sahte bir gülücük geliyordu. Yetkili ya da ilgili kişi gözden kaybolunca, suratlar eski halini almaya başlıyordu. Olup bitenler tiyatro oyunu gibiydi sanki. Saatlerce süren bekleyişimizi televizyon izleyerek geçirmeye çalışıyorduk. Neden bekletildiğimizi bilmiyor, zamanımızı en basit görüntüleri abartarak yorumlamaya ayırıyorduk. Saat başlarında verilen televizyon haberlerinin ilk 45 dakikası devlet başkanı Çavuşesku ve eşi Elena'nın rutin ziyaretlerine, geriye kalan 15 dakikası da dünyadaki işçi sendikalarının etkinliklerine ayrılmıştı. Tıpkı 12 eylül döneminde Kenan Evren'in rutin ziyaretlerine benziyordu. Yolcular arasında yüksek derecede diplomatların bulunması, meçhul bu bekleyişimizi daha gizemli yapıyordu. Hayatımın belki de en uzun ve en tedirgin saatleri bunlar oldu. Yarım gün süren hapisten sonra apar topar uçağına bindirilmemiz dahi bu bitmez saatleri sonlandırmadı. İstanbul'a indikten sonra gerçeği öğrenebildik. Romanya'da bir halk hareketi gerçekleşmişti. O gün belki de son görüntülerini gördüğümüz Çavuşesku ve eşi Elena, kapalı tutulduğumuz saatlerde bir duvar dibinde kurşuna dizilmişlerdi.

14 Ağustos 1974, Kıbrıs Derviş Zaim Yönetmen

Herkes gibi benim de sayısız sıkıntılı günüm oldu ve o günlerde zamanın bir türlü geçmek bilmediği duygusunu yaşadım. Ama aralarından hiyerarşi kurmam gerektiği zaman söyle bir durmak gereksinimini hissettim. Çünkü en ağır ve en uzun günümü ölçebilecek standartta kişisel bir terazim, ne yazık ki, yok. Birçok gün birbiri ile yarışıyor ve bazen biri bazen öbürü ötekine galip geliyor. Ama sanırım çocuklukta günler daha yavaş geçiyor denebilir ve bellek de o dönemlerde yaşanan sıkıntıları öteki dönemlere nazaran daha bir öne çıkarabilir. Dolayısı ile en uzun günümün hangisi olduğu konusunda kararsızım. Ama hayvan dergisinin hatırına belleğimdeki birçok uzun izlenimi veren gün arasından birine torpil yapmaya çalışayım: 14 Ağustos 1974 benim uzun günlerimden biridir. Savaşın ikinci perdesi açılmıştı. Bu kez cephe bizim şehirden daha uzakta idi. Sıcak savaşı direkt olarak yaşamadığımız ve gergin bir bekleyiş içinde olduğumuzu hatırlıyorum. Uzunluğun nedenlerinden biri bu "kısmi" uzaklık olabilir. Yazdı, sıcaktı ve gün bitmek bilmiyordu. Nitekim tanıdıklarımın arasında o günün bazen devam ettiği duygusuna kapılanların sayısı epey fazla.

kıyasladığımda, futbol bir oyun argosu olduğu için daha sınırlı. Kadın argosu bu anlamda daha yaratıcı, doyurucu. Çünkü hayatın her alanına dair. Bir de tribün dili çocuklaştıran bir ortam olduğu için, sen de çocuklaşıyorsun, konuştuğun kişi de ve ortada hesap kitap kalmıyor.

Sözlükte Erman Toroğlu'na yönelik argoya da yer vermişsiniz. Ama kendisi bu durumu anlayışla karşılayıp son söz de yazmış.

- Erman Toroğlu futbolun her aşamasında var olan biri olduğu için, taraftar her noktada hedef olarak görmüş onu. Ama burada kişiler değil kalıp mühim. Kim öne çıkarsa o taşlanır. Ben çıksaydım bana da 'besteler' yapılırdı.

Bugün karnaval kültürü tribünlerde yaşıyor diyebilir miyiz?

- Her ritüel aslında bir tür anlam

**Adam
bir şirkette
genel müdür,
tribün atmosferi
içinde çocuklaşıyor.
Tribün hakikaten
herkesi biraz
çocukluğuna
döndürüyor.**

içeriyor taraftar için. Resmi olandan, her şeyden kopuş, bir özgürlük alanı. Birkaç kez Gecekondu tribününde (Ankaragücü'nün Kale Arkası taraftarı) maç seyrettim, orada başka bir özgürlüğü yaşıyor insanlar. Davullar çalıyor sürekli, yani araştırma yapmak için köşede durmıyorsun, kişisel olarak katılım da talep eden bir yer. En tepedeki oto-

riteyi al aşağı etme meselesi. Çok şaşırtıcı bir şey. Adam bir şirkette genel müdür, tribün atmosferi içinde çocuklaşıyor. Tribün hakikaten herkesi biraz çocukluğuna döndürüyor. Aslına bakarsanız, statüleri ortadan kaldıran bir başka mekan. Bahtin'in tanımladığı karnaval havasına uygun.

Taraftar grupları arasında sizce en yaratıcı ve maçın sonucuna etki edebilen hangileri?

- Beşiktaş'ın Çarşı Grubu için en yaratıcı grup diyebilirim. Ondan sonra Ankaragücü'nün Gecekondu ekibi de çok yaratıcı. Eskiden Eskişehir, Altay ve Karşıyaka taraftarı çok yaratıcıymış. Ama Anadolu takımlarında o kadar yaratıcı taraftarlık yok. Trabzonspor'un çok da özel, kendine has tezahüratı yok. Daha çok uyarılma üzerinden gidiyorlar. H

Tribün Atışmaları

Avrupa bizim olsun
Erzurum sizin
Kupalar bizim olsun
Sapları sizin. (G.S.)

Al bakalım al bakalım
Kupaları al bakalım
Bizde kupa çok
Al g.tüne sok. (F.B.)

İç bakalım iç bakalım
Purları iç bakalım
Sami Yen'e gel
Şampiyonu gör
G.tüne de sok bakalım. (G.S.)

Gel bakalım gel bakalım
Kadıköy'e gel bakalım
Ali de s.ksin kanaryam s.ksin
O purlar g.tüne girsin

Bil bakalım bil bakalım
Cimbom kocan kim bakalım
Kaç senelerdir kim s.ker seni
Dön tarihe sor bakalım

Ekinler dize kadar
Fener gel bize kadar
Sana bir şey göstersem
Kasıktan dize kadar

Portakal soyulur mu
Tadına doyulur mu
Fener sana bir soksam
Fizandan duyulur mu

Ali kafesi yaptı
Piçlerin g.tü kalktı
Elli beş bin önünde
Kartalın s.ki kalktı

Al bunu alamaz mısın
Sen ne biçim delikanlısın.
(BJK taraftarlanınca Çemberimde Gül
Oya dizisinin melodisiyle söylenir.)

Fenerbahçe stadi açılacakmış
Beşiktaş da tribünde oturacakmış
Hayal mi görüyorsun yoksa rüya mı
Kadıköyde s.kecek Fener ananı.
(F.B. taraftarlanınca, Arkadaşım Eşek
şarkısının melodisiyle söylenir.)

Tepecikten geçemezsin
Yalıya inemezsin
Ulan .bne Karşıyaka
Ananı gözgöz s.ksin.
(Göztepe)

Göztepe taraftarı
çok psikopatmış
Kaf sin kafı Alsancak'a
sokmayacakmış
Hayal mi görüyorsun
yoksa rüya mı
Karşıyaka geliyor s.ker ananı.

Millet karı kızla
Bizler deplasmanda
Ben böyle hayatın
Koyayım am.na.
(Deplasmana giden
BJK taraftarı söyler.)
Çarşı annenize karşı.
(Bir Çarşı sloganı)

Çarşı pazar fark etmez.
Teksas s.ker affetmez.
(Bursa'ya gelen BJK taraftanına
karşı söylenir.)

T.şaklıyız ç.klüyüz
Ankaragüçlüyüz.

Avrupa fatihiymiş
Galatasaray
Şampiyon olacakmış
kanaryalar
Kupayı alacakmış
karakartallar
Orospu çocuğudur
İstanbulcular
(Anadolu takımları
üç büyüklere karşı söyler.)

Neler gördüm?

Değişim
Yenilik
Güç
Öfke
Belirsizlik
Heyecan
Tehlike
Kırılganlık
Ümit
İhtimal
Güvensizlik
Kararsızlık
Kararlılık
Zorluk
Saflık
Cevher
Kuşku
Bütünlük
Korku
Zayıflık
Potansiyel
Bezginlik
Aşk
Heves
Hayaller
Huzur
Tereddüt
Mutluluk
Enerji
Özgürlük
Cesaret
Rahatlık
Üşengeçlik
Neşe
Hüzün
İstek
Denge
Coşku
Hafiflik
Stres
Zafer
Hırs
İnanç
İyimserlik
Merak

Her yeni
başlangıça

BAKANGÖR

Tembel Günce

SELİM İLERİ

Unutmak Direnmek Lazım

O eski kâbusla uyandın. Annen, yalvarıyordu, yaşamak istiyor. Oysa öleli...

Ölüm geri dönüyor. Yıllarca geri döndü. Yıllarca bu kâbus!

Aslında ölmemiş, yaşıyormuş, yine hastaymış, yine acı çekiyormuş...

Işıklar bir yansa! Diyorsun.

17 Aralık 2004

Başka bir deftere notlar tutuyorum. Günce tutmadım ama, yazarlık yıllarım boyunca notlar tuttum. Defterlere, kâğıt parçalarına, kitapların arka kapaklarına. Çok geçmez, hepsi kaybolur. Kaybolmasalar bile o notu niye tuttuğumu ben çıkaramam. Bir öykü için, bir romanın bir sahnesi için? Anlaşılmaz sözcüklerden ibaret notlar olup çıkmıştır.

Bu kez yazdığım hikâye için, "Nar Çatlağı" için notlar. Ayrı bir defter. Daha sıkıdüzenli, daha özenli... Geçmişteki savrukluğumdan vazgeçişim, kendime, belleğe güvensizliğin ilk adımı gibi geliyor bana. Gençlik yıllarımda hatırlamayışlarımdan yüksünmezdim. Bir çaresi bulunurdu. Fakat yaşlandıkça 'yazı'nın çareleri, olanakları azalıyor. Dakikalarca düşünüyorsunuz; dün, bu sabah, birkaç saat önce size bütün pırıltısı, yalazıyla görünmüş şeyleri bir daha göremiyor, bir daha hissedemiyorsunuz.

18 Aralık

"Bir Yazın Tarihi"ni yeniden bittirdim. Yeniden diyorum, çünkü bu hikâyeyi galiba dördüncü okuyuşum. Halid Ziya'nın bence en güzel eseri. Benim için, Aşk-ı Memnu'dan da güzel. Belki hatıralarındaki bazı parçalar "Bir Yazın Tarihi"yle boy ölçüşebilir.

Bir zamanlar, hiç üşenmeyip, "Bir Yazın Tarihi"ni dil açısından sadeleştirmeye çalışmışım. Çok gençken. Korkunç zor bir iş olduğunu çalıştıkça fark etmişim.

O yıllarda Atlas Kitabevi, Hüseyin Rahmi'nin tüm eserlerini günümüz Türkçe'siyle yayımlıyordu. Ve bazı romanlar, Hüseyin Rahmi'nin bazı hikâyeleri solup gidiyordu, dille fazla oynandığından. Bu girişimde Mustafa Nihat Özön'ün çabası gerçekten çok başarılıydı. Onun sadeleştirdiği metinlerde Hüseyin Rahmi yaşıyordu...

26 Aralık, gece

Bugün öğleye doğru Deniz aradı. Yılbaşı gecesi ne yapacağımı sordu. Yılbaşı gecelerinden nefret ettiğimi söylemeye çalıştım. Bir yandan da bütün yılbaşı geceleri, bütün bayram günleri, bütün doğum günlerim geçiyordu gözümün önünden. Sonra

**Artık itiraf edebiliyorum:
Daha çocukken uzaktım.
İnsanlardan korkuyordum.
Sadece korkuyordum.**

ödül törenleri falan. Daima bir keder yakama yapışır.

Deniz Durukan, "Biz met üst'lere gideceğiz. Meryem seni de çağırmak istiyor" dedi.

Bu 'met üst'ü uzun süre çözemedim. Deniz'e de sormadım. Derken keşfettim: Metin'in ilk hecesiyle Üstündağ'ın ilk gecesi.

"Gelirim" dedim.

Hatice Meryem'le Beyoğlu Pub'daki akşamüzerini hatırladım. İki yaz geçti herhalde. Geceye yol alan bir akşamüzeriydi, Orhan Kemal'i konuşmuştuk. Edebiyatımızdan sosyal endişenin merhametsizce silinip gidişini.

Deniz'le Altay Öktem, Meryem'le Metin Üstündağ hayatıma bi-

rer akraba gibi girdiler. Çarçabuk fakat kırk yıllık dost gibi.

Danaburnu yayımlandığında, Oktay Rifat "Selim İleri'ye, kırk yıllık dost gibi..." diye imzalamıştı romanı. Hiç tanışmadık.

Ama, Bir Kadının Penceresinden'e vurulmuşum; mektuplar yazmıştım Oktay Rifat'a.

30 Aralık Perşembe

Eksercioğlu Sokağı'ndaki çatı katı. Gazetede satılık ilanını okumuştuk: Şişli'de kelepirci çatı katı. Apar topar taşınmak zorundaydım Teşvikiye'den. Yirmi yılı geçti herhalde, 1982 ya da 1983. Nisan başı taşınmıştım.

Daha önce hiç çatı katında yaşamamıştım.

Birçok çatı görüyordum, uçsuz bucaksız çatılar. Terasa çıktığımda. Tekdüze, bunaltıcı bir görünüm. Aşağıda, kesişen sokaklar, sıra sıra otomobiller, çöp bidonları, bir iki cılız ağaç. Başımı kaldırdığımda, her biri ayrı hikâyeler söyleyen çatı katları.

İsrarla, gözlerimi ayırmaksızın bakardım. Sisiphos'a benzetiyordum kendimi. Bundan sonrası böyle, hep aynı diyordum, hep aynı görünüm, hep aynı hayat.

Yanılmışım. Pek de aynı olmadı. Beni büsbütün kendime kapatacak bazı fırtınaları otuzlarımda sezemişim...

Çatı katı hepi topu iki odaydı. Daracık mutfak. Daracık banyo. Antre denebilirse, iki adım atamayacağınız -duvara yapışıp kalırdınız- antre.

Hiçbir yerden bahçe görünmez. Yıllarca bahçe göremeyerek yaşadım orada. Herhangi bir bakımsız arka bahçe...

Mutfak terasa bakıyordu. Pencere yüksekte olduğu için yalnızca damları, kiremitleri, televizyon antenlerini, avuç içi kadar gökyüzünü görürdüm.

Öylesine cüce, basık ve ufuksuzdu ki her şey, gökyüzüne ihtiyacım vardı. Gidip Magritte'in bulutlu gökyüzü resimlerine bakıyordum.

Bazen kuşlar geçerdi, güvercinler, kargalar, Şişli'nin martıları. Tek tük kumru. Hava kararınca, güvercinler çatı aralarına sığıyor, martılar damlarda bekliyor. Bir bekleyişti. Neyi bekliyorlar, neyi umuyorlardı? Sabah mı, denizi mi? Martıların neyi beklediğini hiçbir zaman çözemedim. Akşamla birlikte kumrular kaybolurdu.

Bir iki kez, çok uzaklarda, leyleklerin gidişini görmüştüm.

Başka kuşlar yoktu.

Ocak'ın kaçışa, 2005

Çarşambaydı bugün. Çekim sonrası bir yere gitmek, birileriyle konuşabilmek ne kadar iyi olurdu. Fakat her zamanki gibi bastırdım. Bastırdım, içimden gelenleri yok saydım.

Şimdi evde yine, her zamanki gibi yalnız. Geç saat.

Ama bunu ben yaratıyorum, yalnızlığı. Bütün hayatım boyunca. Artık itiraf edebiliyorum: Daha çocukken uzaktım. İnsanlardan korkuyordum.

Sadece korkuyordum. Kısırılmışlığı daha o zaman hissetmiş olmalıyım.

Kısırılmışlığı yok sayarak, birçok zaman, başkalarının dünyasında kendime yer aradım. Siyah bir uğursuzluk gibi geri döndüm, geri dönmek zorunda kaldım.

Kibirdi belki, kötü kibir.

**6 Ocak Perşembe 2005,
03:15**

O eski kâbusla uyanıyorsun. Geçti sanmıştın, artık geçti. Yine yardım istiyor! Aynı sözler, aynı yalvarış... Bitmemiş miydi? Korku içinde uyanıyorsun. Bitti, çoktan bitti! Gözlerin alaca ışığa alışıyor. Elektrik kesilmiş. Yoksa daha aydınlık olurdu. Kalkıyorsun, mumu yakıyorsun. İçeriye geçiyor, bir iki mum daha yakıyorsun. Defteri açıp...

O eski kâbusla uyandın. Annen, yalvarıyordu, yaşamak istiyor. Oysa öleli...

Ölüm geri dönüyor. Yıllarca geri döndü. Yıllarca bu kâbus! Aslında ölmemiş, yaşıyormuş, yine hastaymış, yine acı çekiyormuş...

Işıklar bir yansa! Diyorsun.

O eski kâbusla baş başasın. Bir sabah olsa, gün ağsa...

Oysa kötü bir akşam değildi. Bağdat Caddesi'nde bir yer, viski içildi, söylendi. Hatta mutluluk...

7 Ocak Cuma

İnce yağmurla bezenmiş, ılık sayılabilecek kış günü. Göz hastanesi.

Sait Faik'in hikâyesindeki Iodos da böyle olmalı: "Kestaneci Dostum". Vardır İstanbul'un öyle Iodoslu günleri, diyordu galiba. Bazı öyküleri, bazı mısraları bir kalıp gibi biriktirmiş bellek. Gerçek yaşamı ancak onlar çözüyor bana.

Hastaneden çıkılınca, Fenerbahçe'ye gidiliyor. Bu kez de Çelik Gülersoy. İsrarla, "Hiç Fenerbahçe olur mu? Fenerbahçesi!..." diyor. Yaşlı, kimsesiz yazarlar, "sanatkâr"lar için çok güzel bir sığınma yurdu açmak istediğini söylüyor, Saroz'da.

Dinliyorsun, hem Fenerbahçe'de Chocolate'te konuşulanları, hem de, hatıralardan seslenmeye çalışan Çelik Bey'i.

Kar Yağıyor Hayatıma'da Çelik Gülersoy'da olmalıydı. Vakit var, belki yazabilirim. Uzunca bir şiirde -şiirden çok, bir iç dökmeydi...- annesini anlatıyordu. Dün geceki acı rüya. Fakat unutmak lazım.

Unutmak, direnmek lazım. H

AL GÖZÜM SEYREYLE

Çizen: Mehmet Tekin

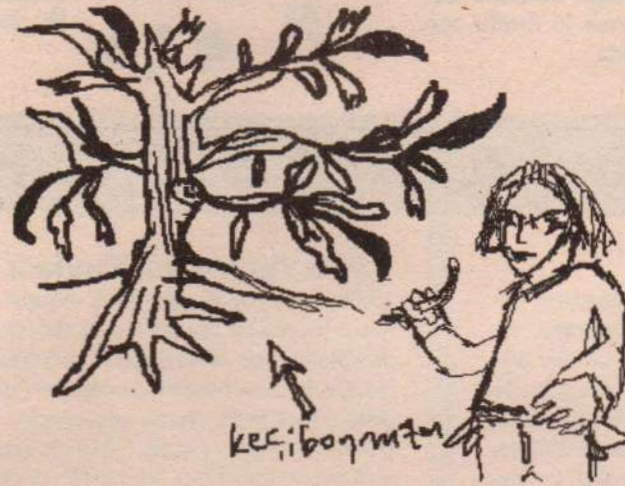
Yazan: İlknur Demirtepe

Para vermemek, para almamak
Çalışmamak istiyorum.

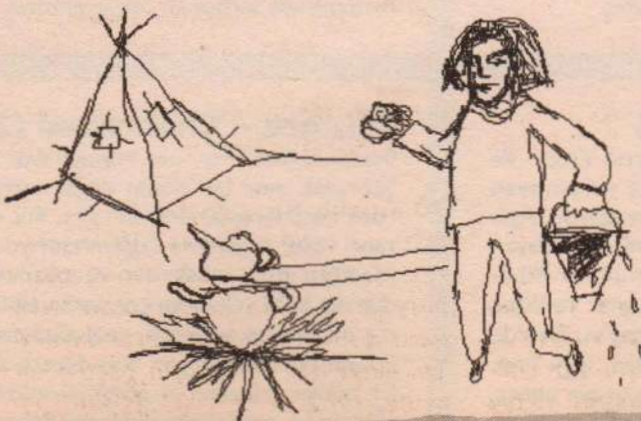
Arabaların boş giden koltuklarına
Ben oturmak istiyorum

Tüketilsin diye hiçbirşey üretmemek
Üretileni tüketmemek

Bulduğumla yetinmek
Avcı olmak, toplayıcı olmak istiyorum

Kalabalıkların ortasında kalabalık etmek değil
Kimselerin olmadığı yerlerde

Boşluklarda yaşamak istiyorum

Şarkı düğün orkestralarını andıran bir açılışla başlıyor ve aynı hisle devam ediyor. O dönemin ritmini, ruhunu da yansıtıyor bir anlamda.

Her Şey Bitmiştir Artık

“Her şey bitmiştir artık, yolumuz ayrılıyor, senin de benim gibi içe-
rin kan ağlıyor” diyor şarkıdaki ses. Hangimiz buna benzer bir duygu yaşamışızdır ki vaktinde. Ne büyük aşklar, ne ayrılıklar, hüznler yaşadık. Kimilerini unuttuk, kimileri de yüreğimizin bir yerinde saklı kaldı. Ama müzik hep döndü plakta. Rana Alagöz'ün 1971 yılında çıkardığı ve altın plak ödülünü aldığı, sözleri Yusuf Kaya'ya, müziği İbrahim Özoral'a ait olan Her Şey Bitmiştir Artık, döneminin en güzel şarkılarından. Şarkı düğün orkestralarını andıran bir açılışla başlıyor ve aynı hisle devam ediyor. O dönemin ritmini, ruhunu da yansıtıyor bir anlamda. Fazla inişi çıkışı olmayan bir ritimle, durağan şekilde ilerliyor şarkı. Rana Alagöz'ün hüznü ve içten yorumu, şarkıya olduğundan daha derin anlamlar katıyor. Hatta bir akrobasi, onun bu içten söylemi nedeniyle,

o dönemler nişanlı olan Rana Alagöz'ün nişanlısından ayrılmış olduğunu düşünüp üzüldü. Her Şey Bitmiştir Artık; hüznü bir aşk şarkısı. Daha doğrusu bitmiş bir ilişkinin ardında kalanları, hayal kırıklıklarını anlatıyor. Kim bilir, belki de tam evlenilmek üzereyken biten bir aşkın öyküsüdür. Belki de bu nedenle, hayal kırıklığını düğünlerde çalınan müziğe benzeyen bir tarzla veriyor besteci. Baştan koşullandırıldığımız, mutlu son diye kabul ettiğimiz evlilik olayının müzikle pekiştirilmesi ilgi çekici. Dinleyenin kafasında ister istemez bir düğün salonu, limonata, pasta ve pistte dans eden yeni evli bir çift beliriyor. Rana Alagöz ise evli çift bakarak Her Şey Bitmiştir Artık diye mırıldanıyor. Sonra hızlı bir baş dönmesi, fotoğraflar, anılar film şeridi gibi geçiyor gözlerimizin önünden. Ancak film kopmuştur. Ve koptuğu noktada duruyoruz hepimiz. Demek ki mutlu son yok; ne hayatta, ne aşta...

SEVDİĞİM BAZI BÖLÜM ŞARKILAR

Özlü Sözler

Bizim oralardan Sivaslı Cindy çıkmış.
Matrix'in de kralı çıkar elbet.
İsmail YK

Hiçbir zaman mutlu bir entelektüel
görmedim. Onların sürekli bir şeyleri
eleştirmekten içleri çürümüş.

Hülya Avşar

Ben kadınların bulmaca gibi çözülmesinden
yanayım. Çünkü sorunun cevabını vermek,
işin esrarını ortadan kaldırmaktır.

Deniz Seki

Ayın En Güzel On Şarkısı 10

- 1- Pentagram – Ölümlü
- 2- Replikas – Dayan
- 3- Kesmeşeker – Ne zaman Gitti Tren
- 4- Almora – Şehrazad
- 5- Bulutsuzluk Özlemi – Felluce
- 6- Aylin Aslım ve Tayfası – Ahh
- 7- Redd – Mutlu Olmak İçin
- 8- Gripin – Elalem
- 9- Kurban – Yine
- 10- Direc-t – Didem

Raflarda Bu Ay (STARDIUM)

Redd – 50/50

İlk albümü 50/50 ile iyi bir çıkış yapan Redd, tanınmış isimlerden oluşuyor. Girtarda Berke Hatipoğlu, Güneş Duru, hammond, piyanoda İlke Hatipoğlu, vokalde ise Doğan Duru yer alıyor. Özellikle grubun solisti Doğan, sesiyle dikkat çekiyor. Scuola Musicale Di Milano'da Scala Operası'ndan Carlos De Bosco ile çalışan Doğan, İtalya'da Puccini'nin ariyalarını da seslendirmiş. Dolaşısıyla sesini nasıl kullanacağı konusunda oldukça başarılı. Grubun bütün elemanları mimarlık ve mühendislik eğitimi almış. Belki de bu nedenle kentleşme sürecinde yaşadığımız çarpıklığı, şarkılarına bu kadar yoğun yedirebilmişler. Evet, onlar bireyden yola çıkıyorlar. Bireyin açmazlarını oldukça başarılı yansıtıyorlar. Nasıl ki yaşadığımız yapılar, evler, bir anlamda kişiliğimizi ele veriyorsa, çarpık binalarda, altyapısız kentlerde yaşayan insanların ilişkileri de çarpık, çelişkili oluyor. Redd bunu iyi yakalamış.

Aylin Aslım ve Tayfası – Gülyabani (PASAJ)

1999 yılında elektronik müzik altyapılı ilk albümü Gel – Git ile tanıdığımız Aylin Aslım uzunca bir aradan sonra; akustik ve rock ağırlıklı olan ikinci albümü Gülyabani'yle çıkıyor dinleyicisinin karşısına. Çeşitli kadın hikâyelerinden oluşan albümde, kadının toplum içindeki yeri sorgulanırken, kadına yönelen şiddet ve kadının cinsel meta olarak görülmesine karşı tepkisel sözlerle rastlıyoruz. Aslım, kendi hırçınlığını ve yabancılığını de özellikle albüme adını veren Gülyabani şarkısıyla perçinleştirirken, bir yandan da bu şarkılarla pandik atıyor erkeklere. Albümün çıkış şarkıları “Ben Kalendermeşrebim” adlı kanto parçasıyla “Gülyabani” olmasına karşın, benim en beğendiğim, müzikal anlamda başarılı bulduğum “Ahh” adlı parça oldu. “Gelinlik Sarhoşluğu” ise cesur sözlerle sahip. Albümün kapak resimleri de ilginç. Sıra dışı fotoğraflarıyla ünlü Nazif Topcuoğlu, kendi tarzını yansıtarak masumiyetle sertliği bir araya getirmiş.

Zerrin Özer – Ve Böyle Bir Şey (TMC)

Nihayet yıllardır hayalini kurduğu bir albüme imza atıyor Zerrin Özer. Ve Böyle Bir Şey adlı son çalışmasında türkülerini caz formatında yorumlayan Özer, ne kadar iyi bir ses olduğunu bu albümle bir kez daha kanıtıyor. Aşık Veysel, Muhlis Akarsu, Aşık Nesimi... gibi ozanların türkülerini yorumlayan Özer'in albümünde yer alan önemli bir isimlerden biri Erdal Kızılçay. Albümün müzik direktörlüğünden, konsept ve aranjmanlara, mix'e, gitar ve diğer enstrümanların çalınmasına kadar birçok işte imzası var Kızılçay'ın. Davide Bowie'nin bir çok albümünde besteci, aranjör olarak yer alan, Iggy Pop, Freddie Mercury gibi müzisyenlerle çalışan Kızılçay, hepimiz için bir nimet. Elbette ki Zerrin Özer de öyle. Vardım Kırklar Kapısı, Beni Hor Görme dinlenilesi şarkılardan...

Almora – Şehrazad (ZİHNİ)

Senfonik metal tarzının Türkiye'deki önemli ismi Almora'nın üçüncü albümü Şehrazat, yeni bir albüm değil, ancak sıcaklığını hâlâ koruyor. Grup klasik rock enstrümanlarının yanı sıra, flüt ve kemanla desteklediği şarkılarını, soprano vokal örgüsüyle sağlamlaştırıyor. Çıktıkları ilk günden bu yana merakla izlediğim grup, çabalarının ve müzikteki içtenliklerinin sonuçlarını alıyor. Ürdün'de 2003 yılının en çok satan albümleri arasına giren ikinci albümleri Gates of Time'in ardından, yeni albümleri Şehrazat ise Japon dinleyicileriyle de buluşmaya hazırlanıyor. Son derece alçakgönüllü, ne yaptıklarını bilen çocuklar bunlar. Hayatta ki görgüyü müziklerine taşıyabilen, incelikleri, felsefesi, şiddete ve sevgisizliğe ciddi göndermeleri olan bir albüm Şehrazat. Doğunun hüznü, masalların büyüğü var bu şarkılarda. Dinlemek gerek... H

Bu yıl da başta Aylin Aslım'ın albümü olmak üzere 'farklı' olan albümleri alırken diğerlerini ipelemeyeceğiz. İyi de edeceğiz. Bizi ciddiye almayanları biz hiç almayız.

Hoş Geldin, Tepeye Kurul Şöyle

Yaz geliyor. Öyle olduğu için de müzik piyasası bu aralar çok hareketli. Epeyce yeni albüm yayınlandı, yayınlanandan fazlası da şu aralar yapılmakta, hazırlanmakta. Geçen yılki Mor ve Ötesi patlaması nedeniyle, bu aralar yayınlanan albümlerin hepsinde 'farklı olma' çabası açık bir şekilde görülmekte. Galiba hem yapımcı hem de grup ve şarkıcılar eski usul bir albümle artık hiçbir şey olunmayacağına, yapılmayacağına inandılar artık. (Hemen hemen) herkes ince eliyor, sık dokuyor. Bundan hiç şüphesiz en çok müzik-severler kazançlı çıkacak. Hatta çıkmaya başladı bile. Çok çok iyi bir albüm yayınlayan ilk isim Aylin Aslım oldu. Aslım ve 'Tayfası', "Gül Yabani" adlı albümde gerçekten kuş kondu muşlar. 12 şarkılık albümde neredeyse hiç 'boş' yok. Her şarkı çok sıkı, her dize çok esaslı. Yıllar önce Power'ın yayınladığı albümde 'dans' müziğinin mükemmel örneklerini vermiş bu olağanüstü yetenekli sanatçı, yıllardır kendisini bekle-memize değer bir iş çıkarmış. Artık bir önceki albümünden çok daha farklı bir yerden şarkılarını söyleyen Aslım'ın bu albümü, bundan otuz yıl önce çıkmış Bülent Ortaçgil'in albümü "Benimle Oynar mısın"ın yaptıklarını yapacak gibi gözüküyor: Çok uzun zamanlar dinlenecek, hiç vazgeçilmeyecek, her zaman başvurulacak... Her anı ile yüreklere dokunan bu albüm şartlar ne olursa olsun mutlaka yol alacak, mutlaka kendini dinletecek... Çeşitli yerlerden edinilebilen 'demo'ları ve Gökalp Baykal ile yaptıkları single'la epeyce geniş bir hayran grubu edinmiş olan Zardanadam'ın "Dibini Gör" adlı albümü de olağanüstü. Yıllardır bu memlekette yapılmakta olan rock müziğini farklılaştırmak için çaba harcayan Zardanadam, artık rock'a meyleden (albüm alıcısı) genç kuşak sayesinde zincirlerini kırıp herkese adını ezberletecek gibi gözüküyor. Zardanadam'ın şarkıları Aylin Aslım'ın yaptıklarından elbette çok farklı ama en az Aylin Aslım'ınki

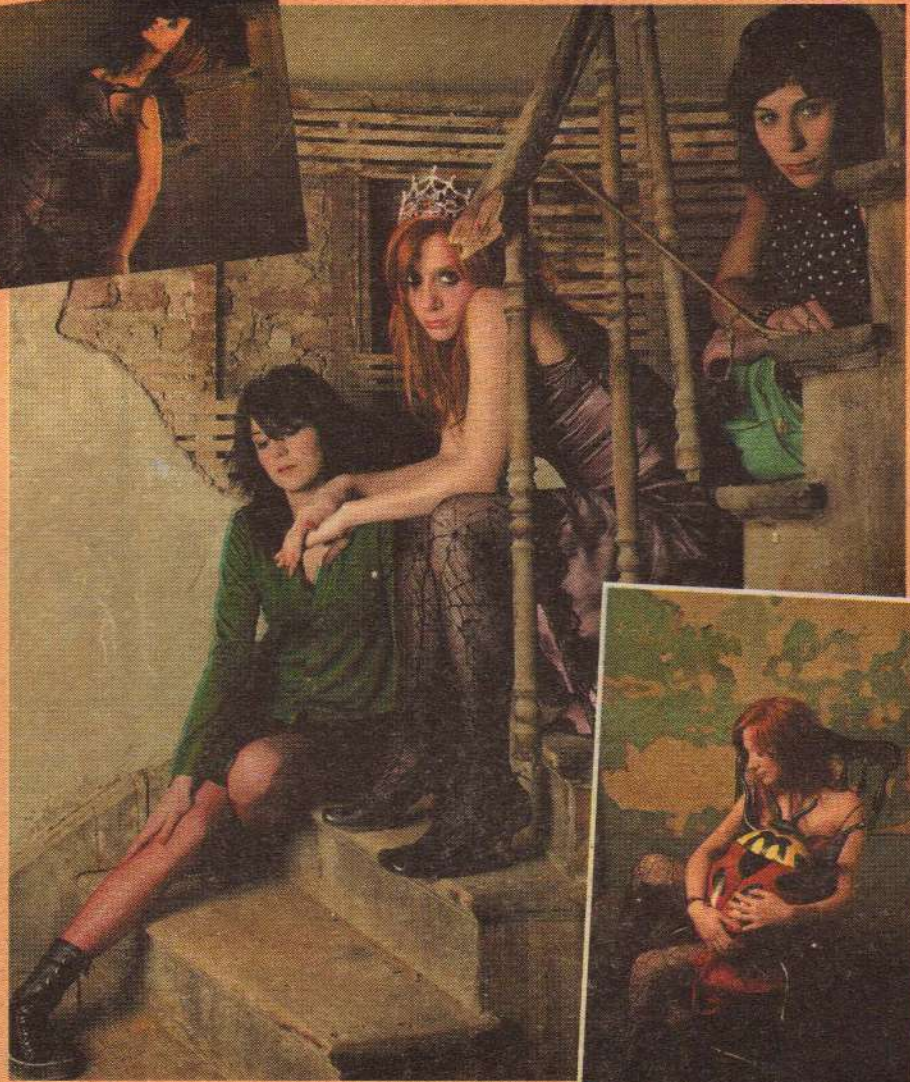
kadar sıkı bir 'başka türlü bir yaşam' hayaliyle doludizgin yazılmış - söylenmiş.

Aynı Nakarat

'Aynı nakarat'ı seslendirenler de hâlâ var elbette. Bilmem ne 'star'ın yarışmacılarından Ufuk Çakır mesela böyle. Çakır ve firması, albümdeki şarkıların yetmeyeceğini anlamış - görmüş olmalı ki, albümün yanında bir de "kalem radyo" vermekte. Yani albüm sizi kesmezse (ki kesmeyecek), 'kalem radyo'nuz vasıtası ile başka şarkılara - başka diyarlara uzanabileceksiniz... 'Popstar'ın yarışmacıları böyle de, 'müdire'leri farklı mı, hayır. Deniz Seki de, uzun ve mevzun bacaklarını hemen kapğından sergilemeye başladığı yeni albümüyle 'hep o şarkı'yı söylemeye kararlı olduğunu göstermiş. 'Deneme' ya da 'yenilik' bazı insanlara hiçbir şey ifade etmiyor. Ya da akılları sadece bu kadarına basıyor ki, bu da çok iyi bir şey sayılmaz... Ama genel gidişat öyle değil artık, eskiden böyleydi ama artık değil. Son bir aydır yayınlanan albümlere bakmak bile bunu görmeye yeter. Bulutsuzluk Özlemi ("Felluce ve Bağdat Kafe") ve Kurban'ın ("İnsanlar") albümleri da-

hil 'iyi' albümler çoğunlukta. (Albümüne "Senden Çocuğum Olsun" gibi bir isim seçen Berdan Mar-dini'nin albümü hesaba hiç karıştırılmamış, ne 'iyi' ne de 'kötü' olarak kabul edilmiştir.)

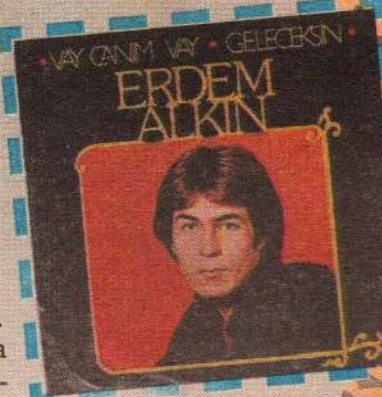
Geçen yılki Mor ve Ötesi fırtınası nedeniyle müzik dünyasında işler değişti - farklılaştı. Artık değişmeyen ve değiştirmeyen adamlara hiç yüz vermiyor, albümlerini satın almıyoruz. Bu yıl da öyle yapacak ve başta Aylin Aslım'ın albümü olmak üzere 'farklı' olan albümleri alırken diğerlerini hiç ipelemeyeceğiz. İyi de edeceğiz. Bizi ciddiye almayanları biz hiç almayız. H

POPÜLER ANSİKLOPEDİ

ERDEM'İN 'E'Sİ (YA DA "SENİ ANLATABİLMEK"İN KISMEN BAŞARILMIŞI)

1954 Şarköy doğumlu. 70'li yıllardaki Türk Popu'nda görülmedik patlama sırasında ortaya çıkmış ve derli toplu üç-beş şarkıya imza atmıştı. Erdem Alkın'nın ilk plağı, 1975 yılında, Diskotür tarafından yayımlandı. "Ayrıldığın Günden Beri" adlı bu ilk plak ne yazık ki bekleneni veremedi. Diskotür; kendisinden ayrılıp Yavuz Plak'a geçmiş İlhan İrem'in yerine oturtmayı düşündüğü Erdem Alkın'a, 1977 yılında bir plak daha yaptı. "Seni Anlatabilmek" adlı bu plak epeyce ilgi topladıysa da, bu ilgi, Diskotür'ün şarkıcı hakkında planladığı ya da umduğu b şarının çok uzağında kaldı. Kısa bir süre sonra da, Kent Plak'tan "Vay Canım Vay" ve Göksoy'dan "Pamuk Dede" adlı plaklar çıktı. Her iki plak da sevidi. Erdem Alkın, 90'lı yıllardaki pop patlamasının bile ortaya çıkaramadığı ender şarkıcılarımızdan biri.

Ajda Pekkan'dan, uzun bir süredir herkes bir albüm bekliyor. "Sen İste" adlı single ile ortalığı birbirine kattığından beri bir albüm hazırladığı duyulan Superstar, henüz albüm yapamadı ya da yayınlamadı ama ekranları şenlendirerek herkese sürpriz yaptı. Superstar, Kanal D'de yayınlanan bir programla hem bin yıllık hayranlarını hem de yeni kuşağı mest etmekte. Kırk yıldan fazladır '1 Numara' olan sanatçı daha uzun yıllar yerinde kalacak gibi gözüküyor.

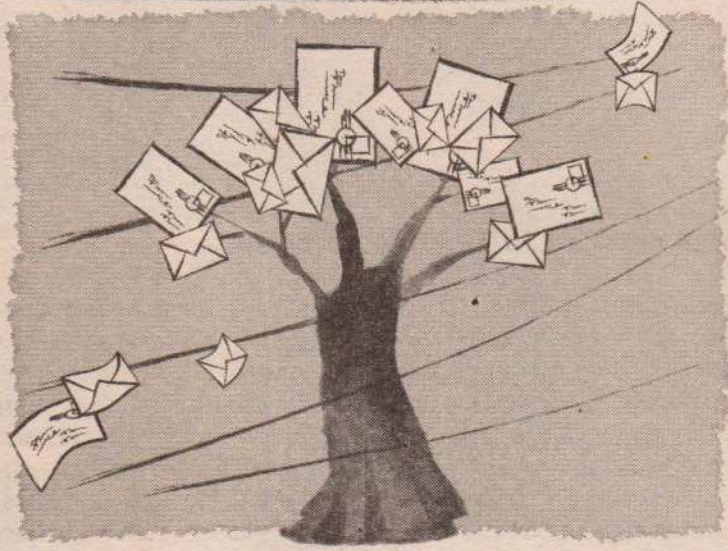
Ayın 'Ajda'sı

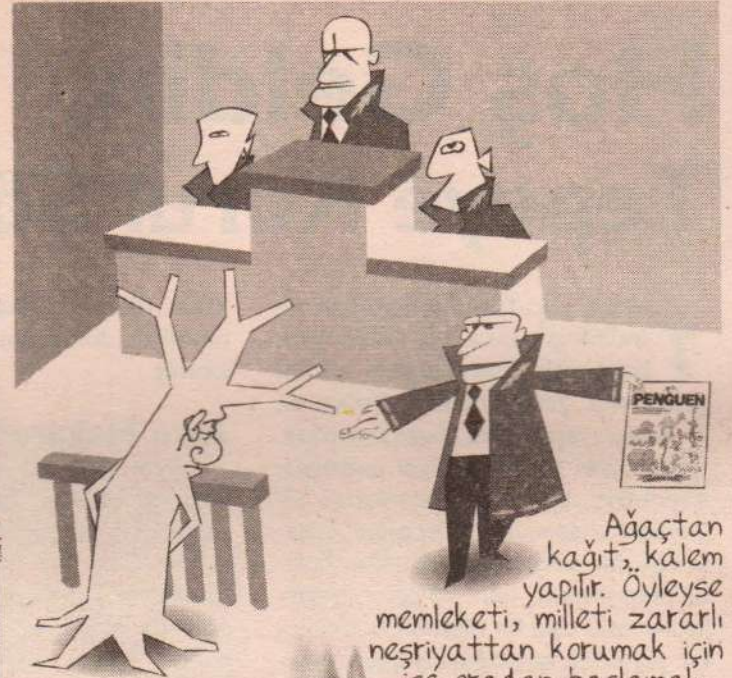
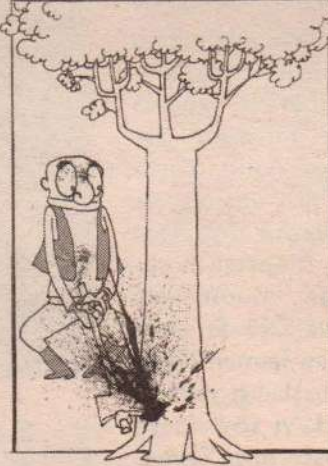
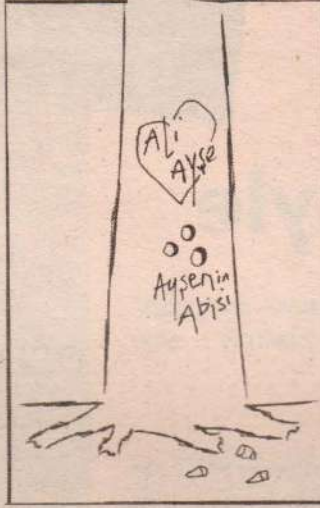
AİLE ÇAY BAHÇESİ Levent Gönenc

AGAC

Meyve verebilen,
gövdesi odun veya
kereste olmaya
elverişli bitki.

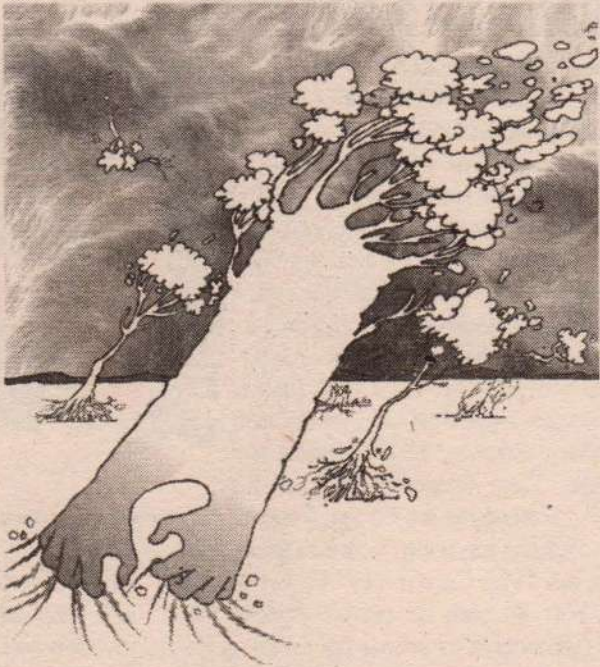
Düşen her yaprak
yazılan bir mektuptur Tabiat Ana'ya
Yağmurlar tez yağsın diye...
Düşen her damla
Verilen bir cevaptır susamış ağaçlara
Sonu biten, "Hasretle kucaklarım" diye...

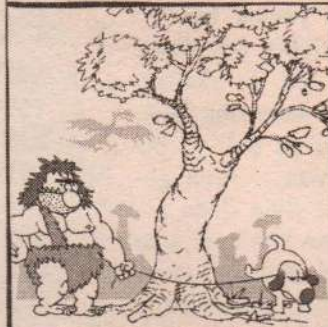
Ağaçtan
kağıt, kalem
yapılır. Öyleyse
memleketi, milleti zararlı
neşriyattan korumak için
işe oradan başlamalı...

Ağaçlar birbirlerine çok bağlıdır; birlikte yeşerir,
birlikte solarlar. Hatta biri yandı mı diğerleri
de onu yalnız bırakmaz. Bir anda kül ölüverir
koca orman...

Bir ağacın kökleri ne kadar derine giderse,
Fırtınalara o kadar çok dayanır.

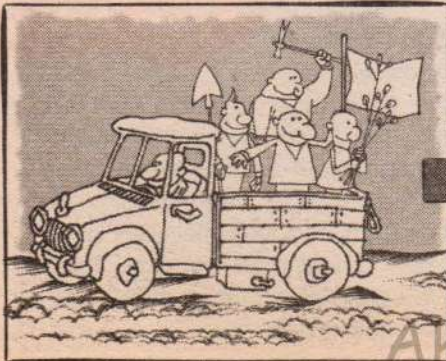

Dünyanın en yaşlı
ağacı 4860
yaşındaymış...

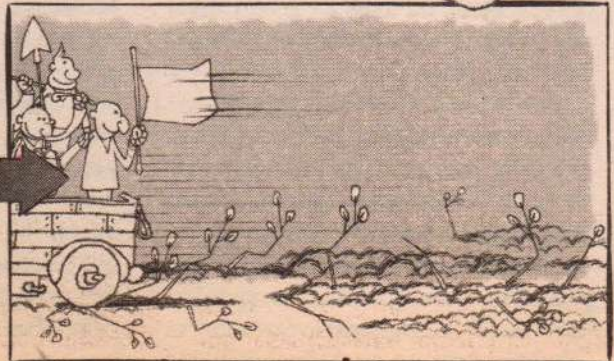

Köyde, kasabada büyüyen
her çocuk ağaç-evden bir
kere düşmüştür. Artık
ağaç-evler de yok;
fotograf albümlerinin tozlu
sayfalarında kaldılar.

Şehirlerde artık
ağaçlara yer kalmadı.
Kalan bir iki tanesini
de iyi korumak
lazım...

Ağaçlara onca yaptıklarımızdan sonra vicdanımızı
rahatlatmak için "Ağaç Bayramı" yaparız...

Cihat Burak ve daha başka birçok 'erkek' yazarın 'genelev izlenimleri' ortalıkta olduğu halde bu konunun hiç değilmemiş olması, memleketimizde aydınların geneleve gitmeyi normal karşıladığını ve bu sorunu kendinde ve kamu vicdanında hiç sorgulamadığını gösteriyor. Aynı zamanda genelev gerçeği ve buralara düşmüş genel kadınlar üzerine hiç düşünülmediğini de.

Cihat Burak, Deli Mesude ve Genelev

ÜMIT BAYAZOĞLU

Cihat Burak, "Zenci Kalınz" adlı kitabında yer alan "Tahal Karakolu" başlıklı anlatısına şu cümle ile başlar: "Yeni gittiğim yerlerde oranın genelevlerini de gidip bir görüldüm eskiden." Ve bu cümlenin ardından, vaktiyle ziyaret ettiği genelevlerde başından geçen maceraları anlatmaya koyulur.

"Ankara'ya ilk gidişimdi, o mahalenin nerede olduğunu bilmiyordum, telefon rehberinde aradım bulamadım." Polise sormak geçmiş aklından. Sıkılmış, vazgeçmiş. Sonra Ulus-Samanpazarı arası dolanırken bir taksi çevirmiş: "Kardeşim dedim; hani şey var ya işte; hani orası! Lafımı bitirmeye kalmadan şoför şıp diye anladı. Yokuş aşağı bastı gaza, geldik abi dedi, işte nah şurası." Burası Ankara'nın meşhur Bentderesi genelevidir.

Cihat Burak güpegündüz onca insanın arasından geçerek geneleve girmekten önce çekinir. Ama nihayet yüzünü paltosunun yakaları arasına saklayarak kapıya yönelir. Nizamiye bekçisi üstünü aradıktan sonra kendini çamur deryası bir meydan-da bulur. Göğüs bağı açık bir takım kadınlar ortalıkta dolaşmaktadır. Yazar gözüne kestirdiği bir eve dalar.

"Mindere bağdaş kurmuş sarışın bir mavişi kaldırdım, angaryaya koşulan insanların isteksizliğiyle çıkıyor önümden merdivenleri. Girdik odaya; ben bunu tanıyorum da ayrıca İstanbul'dan, dikkat edince hatırladım! Abanoz'da bir kere gitmiştim buna, ufak tefek, balıketinde, sarışın, mavi gözlü, güzelce, yirmi yirmibeş yaşlarında."

Ankara-Bentderesi'nde İstanbul-Abanoz'dan tanıdığı bir genel kadınla karşılaşan Cihat Burak, bu tesadüf üzerine Bursa genelevinde başından geçen bir başka macerayı hatırlar: "Bursa'nın genelevi pek neşeliydi o sıralar; bayram yeri gibi renkli ampuller yanar sokaklarda. Evlerin önünde, evlerde şeker tutulur müşterilere."

Cihat Burak Bursa'da stadyum inşaatı için proje hazırlamakla gö-

revlidir. O sıralar Bursa Belediye Başkanı ve Valisi olan Haşim İşcan onu Halkevi'ne yerleştirir ve kendisine bir de mihmandar verir. Gündüz çalışırken nasıl geçtiği anlaşılmayan zaman, akşam oldu mu geçmek bilmez. Sıkıntıdan mı nedir yazar sık sık gidermiş o mahalleye. Bir gün Akademi'den arkadaşı Oğuz'la buluşup yine genelevin yolunu tutarlar. Üstelik o gece için genelevde

sabahlamak üzere pazarlık ederler kadınlarla.

"Ben, esmerce eli yüzü düzgünce, otuz yaşlarında birini seçtim, odalarımıza çıktık. Bizimki pek hanım kadın, terlik, pijama getirdi, bir leğen içinde ayaklarımı yıkadı, yattık, tatsız tuzsuz bir muameleden sonra uyumuşum."

Bir süre sonra kapı güm güm vurulur, bir polis ve bir bekçi odaya

dalar. Cihat Burak bir yandan giyirken bir yandan da polisin sorularını cevaplar. Kimliği istenince paniğe kapılır, çünkü askerlik yoklaması eksiktir. Kimliğini polise kaptıran yazarı alır bir düşünce: "Valinin özel misafiri gibiyim, bir mimarım hem de yüksek, üstelik Ankara'dan vazifeyle gelmişim." Cihat Burak genelevde yakalanmanın utancıyla geceyi gün ağarınca kadar fosur fosur si-

gara içerek geçirir. Gündüz olunca karakola gidemez. Mihmandarı imdadına yetişir de kimliğini kurtarır. Meğer o gece hapisten azılı bir katil kaçmış. Polis onu arıyormuş. Arkadaşı Oğuz polisle dalaşmış. "Ben mimarım, kimliğimi vermem" gibilerinden laflar edince polisin kafasının tası atmış, bir başka odada karşısına bir mimar daha çıkınca...

Cihat Burak bu anlatısını "Olay 1944'te oldu" diye noktıyor.

Aynı kitapta yer alan "Deli Kız" anlatısı da çok şaşırtıcıdır. Devlet hastanesi inşaatı nedeniyle bir buçuk yıl Edremit'te yaşayan Cihat Burak burada kasabanın Mesude adlı delisine vurulur: "Bir gün caddeden geçerken baştan aşağı kırmızı kadife pantolon giymiş Afrodite kadar güzel bir kıza gözüm takıldıydı. Bir külah dondurmaya yalayıp neşe içinde geliyordu, şaşırıp kalmıştım, bakal-kaldım güzelliğine; o da bana baktı, gülerek geçerken dondurma külahını uzatarak şaka bile yaptı. Kız deliy-miş sonradan öğrendim, anası fingir-dek olduğu için küçük yaşta on-bir şoför dağa kaldırıp ırzına geçmiş-ler, aklını kaçırmış o yüzden. Aklım kaldı kızda; ortadan uzunca boylu, poyraz balığı gibi dipdiri, bacakları sağlam, geniş kalçalıydı."

Kendisini Edremit'te "duvara ça-kılı mih gibi yalnız" hissettiği gece-

lerden bir gece deli kızı ciddi ciddi "eve atmaya" karar verir. Bu fikrini evde birlikte kaldığı şantiye katibine açar. Katip buranın yerlisidir, ahaliyi bilir. "Aman aman sakın, sakın Cihat bey, zır delidir o, rezil kepaze olur-sun, herkese söyler, duymayan kal-maz, kurtulamazsın" diyerek onu korkutur, kararından caydırır.

Bu arada Cihat Burak inşaat iskelesinden düşüp kolunu kırar, rapor alıp İstanbul'a gider. Üç ay sonra Edremit'e döndüğünde "Deli Me-sude"yi göremez, arar bu-lamaz, soruşturunca öğ-renir; meğer annesi kızın yaşını büyüte-rek geneleve sat-mak istemiş. Bunu öğrenen ahali de ayaklanıp bir "maz-batayla" kızı genelev yerine Bakırköy Akıl Hastanesine ka-patmış.

Onun bir "deliye" olan bu ilgisi ve "genel" kadınlara olan tutkusu, "özel" kadınlar karşısında kendi tabiriyle "dilinin tutulmasından, avuçlarının terlemesinden, çenesinin seğirme-sinden" ve nihayet yaptığı ve çarçabuk vazgeçtiği başarısız evlilikten kaynaklanıyor olabilir. Yazarın bu "ifşaatları" sanki çok sıradanmış,

sanki çok normalmiş gibi sorgulan-madan, üzerinde durup düşünme-den okunup geçilebilir. Hatta tüm bunları gayet insani bir zaafıtan kay-naklanıyor diye masumane de bula-bilirsiniz.

Ayrıca kadın olsun, erkek olsun bir sanatçı şüphesiz geneleve de gi-debilir. Çalıştığı roman-öykü-şiir-resim, her neyse onda kullanmak üzere bilgi toplayabilir, kendini o tecrübede sinayabilir. Ama bir sa-natçının (yani aydın/düşünür

olduğu kabul edilen, hat-ta bu yüzden örnek gösterilen bir kişi-nin) herhangi bir vatandaş gibi "ih-tiyacını görmek" üzere geneleve gitmesi, toplu-mun geneleve kapattığı kadın-lardan bir kadını seçerek onunla pa-ra karşılığında be-ra-ber olması acaba "siya-seten" doğru mudur?

Cihat Burak ve daha başka bir-çok 'erkek' yazarın 'genelev izle-nimleri' ortalıkta olduğu halde bu konunun hiç deşilmemiş olması, memleketimizde aydınların genele-ve gitmeyi normal karşılandığını ve bu sorunu kendinde ve kamu vicda-

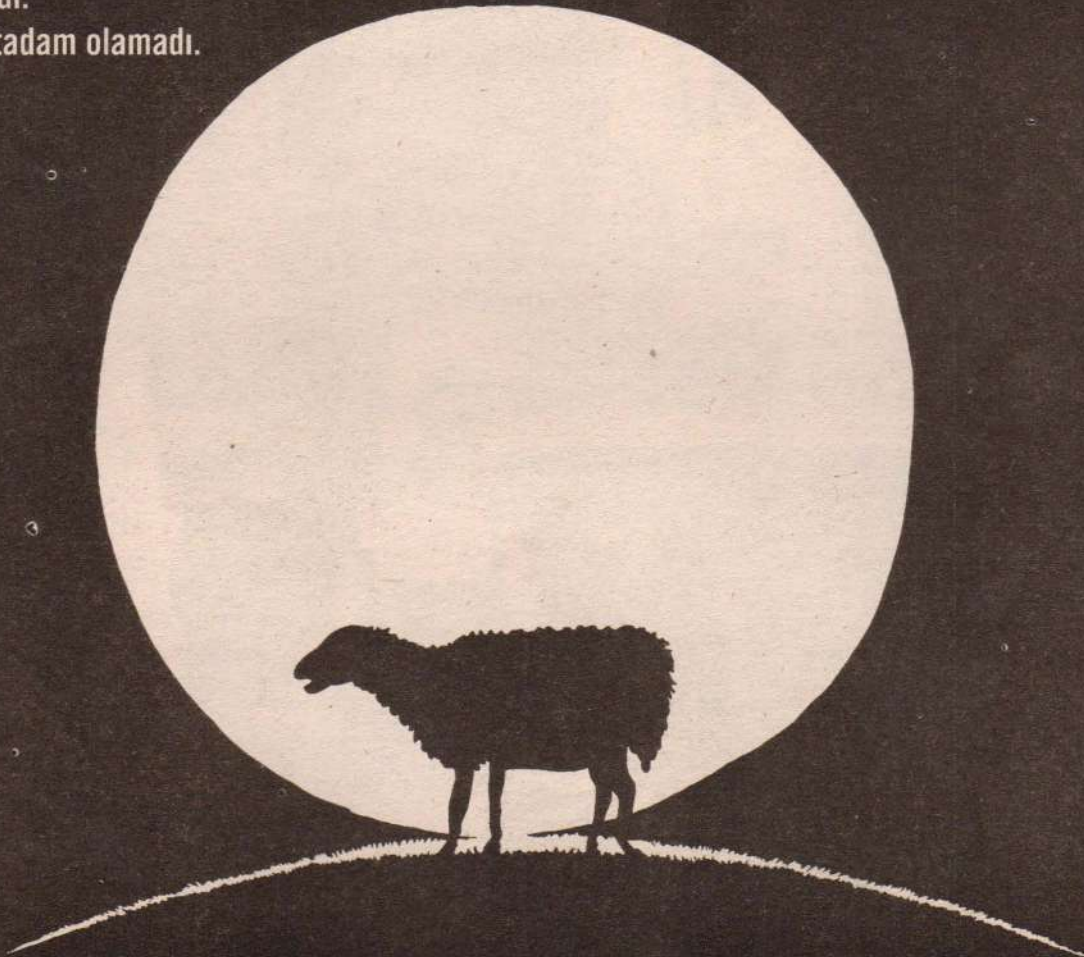
nında hiç sorgulamadığını gösteri-yor. Aynı zamanda genelev gerçeği ve buralara düşmüş genel kadınlar üzerine hiç düşünülmediğini de.

Ama Cihat Burak Deli Mesude'yi hep düşünmüş, onu hiç aklından çı-karamamış. "İyi gömülme-yen her şey bir gün geri döner" meseline olduğu gibi yıllar sonra Deli Mesude yazarın karşısına yine çıkmış, hayır hastanede değil, bir Beyoğlu batakhanesinde:

"Bir gece bir arkadaşla Vagon Blö'ye gitmiştik Beyoğlu'nda; bir-den gözlerim konsomatrisler ara-sında ona ilişti, Mesude'ye. "Aman dedim arkadaş, ben bu kıızı taniyo-rum, Mesude bu! Aman zaman de-meden çağırdı masaya, Mesude gel-di; her zamanki gibi pırıl pırıl, biraz daha kilo almış, kalçaları, göğüsleri büyümüş; geldi oturdu masaya, elle-rimizi sıktı. Arkadaş yıllık yıllık sula-nıyor benim 'sevgilime'. Benim göz-lerim Mesude'de, ama dalından ko-parılmamış meyve hiç yüz vermedi bana. Belli benim onu orada gördü-ğümü, hele hele masaya 'davet' edi-lişini hiç affedememiş; deli de olsa kadın; hayvan yemliği yapılmış işle-meli bir Yunan sunağı gibiydi artık orada o. Bizim arkadaşın onu sıkış-tırdığını görüyorum, hiç sesim çık-mıyor. Mesude birkaç kadeh içtik-ten sonra kalktı gitti."H

Devlet hastanesi inşaatı nedeniyle bir buçuk yıl Edremit'te yaşayan Cihat Burak burada kasabanın Mesude adlı delisine vurulur.

...Ve II. Cehalet Devri başladı.
Bu devirde hiç kimse kurtadam olamadı.
Otladı.

Tıriviri Gerçekler

Bu ayki Hollywood tırivirilerinin tamamını yeniden çekileceği söylenen **"Baba" Alfred Hitchcock**'ın **Kuşlar** (1963) filmine ayırdım:

- Hitchcock filmin bayan baş rol oyuncusu **Tippi Hedren**'i bir diyet içeceği reklamında görmüş ve anında kararını vermişti; aradığı kız oydu.

- Çekimlerin birinde Tippi Hedren çok iri bir kuş tarafından gerçekten saldırıya uğradı ve az daha bir gözünü kaybediyordu.

- Kuşların evdekileri esir aldığı final sahnesinin çekimleri bir hafta sürdü. Kuşlar oyuncular yanlarından geçerken hareket etmesin diye onlara misinallerle bağlanmışlardı.

- Hitchcock, Tippi Hedren'in kızı, günümüzün ünlü oyuncusu **Melanie Griffith**'e çekimler sırasında oyuncak bir bebek hediye etti ama küçük kız korkudan ağlamaya başladı; çünkü oyuncak bebeğin yüzü aynen annesine ve hediye edildiği kutu da tabuta benziyordu!

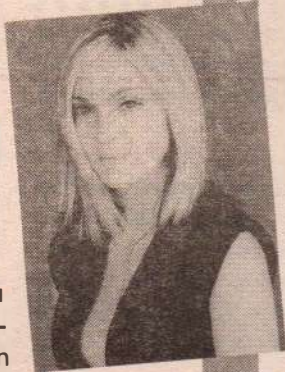
- Hitchcock'ın filmin afişlerinde de kullanılan efsanevi kuşlu resminde görünen kuş filmde yoktu. Çekimlerin ardından eğitilmiş kuşu gören bir ekip elemanı dev kuşu satın alıp Hitchcock'a hediye etmişti. Yönetmen hayatı boyunca her yerde en sevdiği pozunun bu olduğunu söyleyecekti.

- Filmde kullanılan okul binası 1873-1961 yılları arasında gerçekten de **Bodega Körfezi** ilçesinin okuluydu. Bina şimdilerde ev olarak kullanılmaktadır.

- Kuşlar filmi 6 Ocak 1968'de NBC-TV kanalında yayınlandığında televizyon tarihinin o zamana kadarki en büyük reyting rekorunu kırdı. Bu rekor 1970 yılında yayınlanan efsanevi **Aşk Hikâyesi** filmine dek kırılmadı.

- Filmin erkek baş rol oyuncusu **Rod Taylor**'ın iddiasına göre, filmdeki kuşlar tam delirmiş gibi görünsünler diye Alfred Hitchcock onları sek viskide bekletilmiş buğday ile beslemiş!

- Hitchcock elbette bu filmde de görünmüştür: filmin başında, yanında köpeklerle hayvan dükkanının önünden geçen adam bizzat Hazreti Hitchcock'tur!

Küçük Sinema Dükkanı

SABRİ KALIÇ

Klişeler

Yeşilçam:

• **Okul Okumuş İmam** : Hangi Yeşilçam filminde insanların dinsel duygularını sömüren bir yobaz varsa, hemen karşısında da iyi niyetli, nur yüzü ve okumuş bir imam olacaktır.

• **"Ciddi Komedyen"** : Türk sinemasının en iyi komedyenlerinden biri olan Şener Şen, 0 MİLYARDER filmiyle baş rol oynuluğuna sıçrar sıçramaz komedilerde oynamayı bırakır ve bu da bizi üzer :(

• **Annemsin Sen Benim!** : Dünyanın kahrını çekmiş Anadolu "ana"sını Aliye Rona, şehirli "anne"yi Nedret Güvenç, "pis üvey anne"yi Lale Belkıs, yavrularını korumak için "kaplan kesilecek annesi" Fatma Girik ve "acıların annesi"ni Hülya Koçyiğit oynar. (Tüm annelerin Anneler Günü kutlu oldu mu acaba...)

• **Rakı İçen Öldü de Su İçen Ölmedi mi!** : Yaşayan efsane Münir Özkul yetmişli yıllarda çekilen hemen her filmde alkolik tiplemesi oynar, çünkü sever içmeyi. Bugünkü hali ise ya tıbbı ya da bize bir tıpa olacak kadar iyidir :)

• **Unutulmaz Yeşilçam Replikleri - 7** : "Seninle oynadım aptal! Hâlâ anlamadın mı? Senin masanın benim kuaför masrafıma bile yetmez! Niha ha ha haaaa !"

Hollywood:

• **Hay Lanet Mendebur!** : Ne zaman bir kadın ve bir erkek kötü adamlardan kaçsa, mutlaka kadın bir ara tökezler ve erkek bir anlık düşünmeden sonra kendini tehlikeye atarak, onu götürmek için durur.

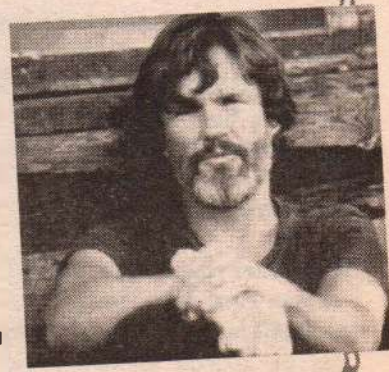
• **Satranç mı Dedin?** : Filmlerdeki satranç meraklıları her zaman çok zeki, zengin, üst sınıf ve mutlaka gözlüklüdür.

• **Kepenkler Açık** : İyi bir karakter öldüğü zaman bir arkadaşı üzüntü içinde onun göz kapaklarının indirir. Eğer ölen kötü bir karakterse, kimse bunu yapmaz; hatta kamera onun öylece kalakalmış gözlerine bir de zum yapar.

• **Yılın Yayası Ödülü**: Filmin kahramanı olan polis zorda kalınca hemen arabasını kaldırımdan sürmeye başlar ve ne hikmetse bir tek yaya bile o arabanın altında kalmaz.

• **Unutulmaz Hollywood Replikleri - 6**: Şu arabayı takip et! H

(Yeşilçam ve Hollywood klişelerini göndermeye devam edin. İlginize teşekkürler : filmman@myynet.com)

Ünlülerin Asıl Adları

Jane Seymour
(Joyce Penelope Frankenburg)

Whoopi Goldberg
(Caryn Johnson)

Meg Ryan
(Margaret Mary Hyra)

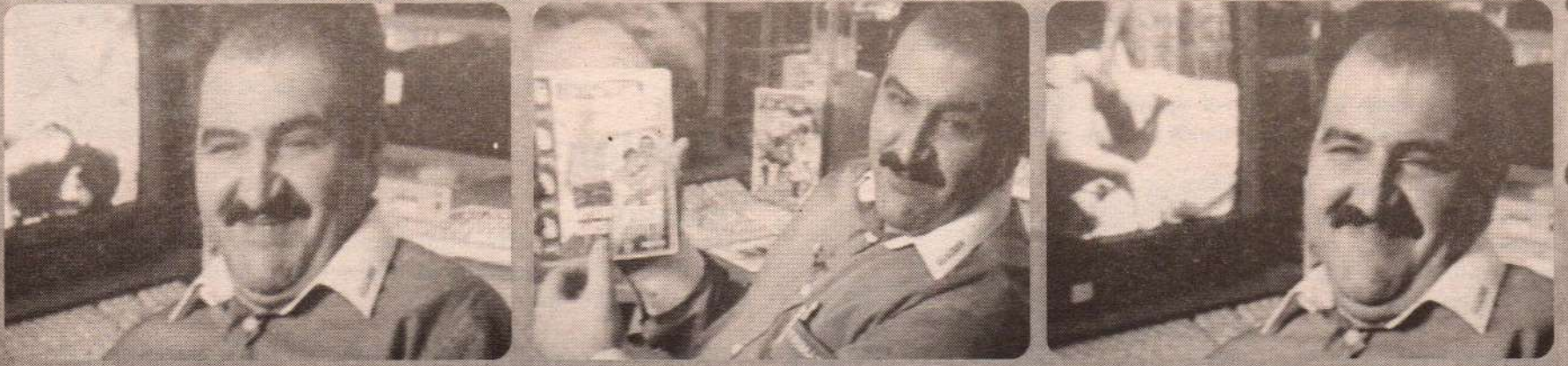
Madonna
(Madonna Louise Veronica Ciccone)

Kris Kristofferson
(Kris Carson)

Ömer Şerif
(Michael Shalhoub)

Susan Sarandon
(Susan Abigail Tomalin)

Porno diyarı Almanya'da çektiği otantik filmlerle artık bir kült haline gelen Şahin K. çocukluğunu, Almanya ve porno macerasını, kadınları, cinselliğe bakışını ve daha bir çok şeyi hayvan'a anlattı.

Yeniden Dünyaya Gelsem Pornocu Değil Dedektif Olurdum

MEHMET DURU

Almanya'ya kaç yılında ve nasıl geldin? Memleket neresi ve kaç doğumlusun?

- 1967, Aksaray doğumluyum. 1990 yılında işçi ailesi olarak geldim. Sevdamın peşinden. Ana baba sözü dinlemedik, kalktık geldik. Ama gelmez olsaydım. Buradaki insanlar iki yüzlü. Türkiye'de başka, burda başka bir yüz taşıyorlar. Neticede ayrıldık, beni bitirmek istediler. Ben de yenilmemek için porno âlemine girdim. 'Alın beni yıkamamınız ama çok güzel bir eser yarattınız' demek için.

Hiç aşık oldun mu?

- Hayatımda bir kez aşık oldum işte ve tövbe ettim.

Yaptığın işi arkadaşların ve akrabaların nasıl karşılıyor?

- Bu işi yaptığımdan dolayı arkadaşlarım bana hep destek olmuşlardır. Ailem rahatsız değil çünkü olayın özünü bildikleri için beni böyle kabullenmek zorunda kaldılar.

Kadınları nasıl buluyorsun?

- Kadın cinsi dünyanın en güzel ve en tehlikeli canlısıdır. Onlar olmasa hâlimiz ne olurdu bilmem. Yapı olarak duygusal ama kızınca vahşi bir partner olurlar. Her kadının kendine has bir teni vardır ama zenci kadınlar hariç. Onları kaya gibi sert abi, okşayınca sanki yosunlu kayayı okşuyormuşsun gibi oluyor.

Kadınların en çok nereleri seni tahrik eder?

- Abi bu soruna hiç düşünmeden cevap vereyim. Kadınların en çok g.tü tahrik eder beni. Güzel g.te dayanmam, yalarım valla abi.

Küçükken ne olmak isterdin?

- Küçükken bizim kasabada bir sinema vardı, amcam aitti, bedava girerdim. O zamanlar Zerrin Egeliler, Arzu Okay'lar meşhurdur. Onlara bakardım ve hep derdim 'ulan bir gün ben de böyle bir film çekebilir miyim' diye. Kısmet bugünlereymiş.

İyi para kazanıyor musun, durumun nasıl?

- Bu işlerde görüldüğü gibi para kazanılmıyor. Sadece patronlar kazanır, oyuncular fazla kazanmaz. Ben, eh işte birazcık kazanıyorum.

En çok beğendiğin porno oyuncular kimler?

- Bana göre en iyi oyuncular; erkek olarak Black Hammer serisiyle meşhur olan Lexington Steele. Bayan olarak da Brian Banks.

Sence "Şundan çok güzel porno oyuncusu olur" diyebileceğin bir kimse var mı?

- Tabii ki Jennifer Lopez, ondan felaket bir porno oyuncusu olur.

Yaptığım iş, ilişkilerimi çok etkiliyor. Hiçbir kadın, pornocu biriyle beraber olmak istemiyor. Bu yüzden evde kaldım abi.

Kimlerle porno filmde oynamak isterdin?

- Tabii ki Jennifer Lopez ve Nurseli Ediz'le oynamak isterdim.

Bir porno oyuncusunun özellikleri sence ne olmalı?

- Öncelikle beyin olarak hazır olmalı, gerisi gelir valla. Çoğu zaman adama viagra veriyorum o bile fayda etmiyor. Neden? Çünkü beyin olarak hazır olmadıysan.

Çocuk ve hayvan pornosu için neler düşünüyorsun?

- Çocuk ve hayvan pornosu bence iğrençliktir. Yapanları kınıyorum.

Çektiğin filmler normal hayattaki ilişkilerini nasıl etkiliyor?

- Yaptığım iş, ilişkilerimi çok etkiliyor. Hiçbir kadın, pornocu biriyle beraber olmak istemiyor. Bu yüzden evde kaldım abi.

Sibel Kekilli ile hiç oynadın mı?

- Sibel'le hiç oynamadım. Sibel Kekilli olayını çok abartıyorlar. Bekleyin önümüzdeki günlerde daha ne Sibel'ler çıkacak. Sibel, porno oyuncusu olarak, eh idare eder.

Cinsellikle bulaşan hastalıklardan korkmuyor musun?

- Bulaşıcı hastalıktan korkmuyorum, her zaman tedbirimi alırım ağam. Benim de kendime göre korunma yollarım vardır. Kondom kullanmasam da kendimi koruyabilirim, bu da benim stilim.

Porno çekerken hangi pozisyonlardan hoşlanıyorsun?

- Abi çekimlerde en sevdiğim pozisyonlar arkadan, yani bizim deyimle domaltıp düdükleme, bir de kadının benim üzerime oturmasına bayılıyorum.

Vajina çeşitleri var mı? Varsa sayar mısın?

- Tabii var ama isimlerini bilmem. Vajina olsun da taştan olsun ağam.

Şahin K. gençlik günlerinde

Vajinalar ve penisler milletlere göre değişiyor mu?

- Ya abicim sorduğun soruya bak. En güzel vajina Rus kızlarında. Yatakta da onların üstüne tanımam. En kötü vajina zenci kızlarda. Kokuyor abi. Ama onların da g.tü bir numara. Sanki kalıba koymuşsun gibi. Sadece zencilerin penisi biraz büyük, Japonlarınkı de küçük. Diğerleri hep aynı.

Eşcinsellik olayına nasıl bakıyorsun?

- Anlayışla karşılıyorum. Her insan cinsel tercihini yapmakta özgürdür. Buna ters bakmak bence çok yanlış. Sen zaten o kişiyi değiştiremezsin. O zaten tercihini yapmıştır. Onu öyle kabullenecsin, onu dışlamak sana bir şey kazandırmaz.

Seninkinden büyük bir penis görürken komplekse giriyor musun?

- Hayır, benimkisi bana yetiyor. Bazen bununla zorluk çekiyorum. Penisin büyüklüğü seks için o kadar önemli değil, işi bileceksin ağabeyciğim. Her kadının bir zevk noktası vardır. Onu buldun mu, penisin büyüklüğü, küçüklüğü fark etmez. Tam tersine kadına büyük penis acı verir. Bizim erkeklerde penis büyüklüğü hep bir kompleks. Alakası yok kardeşim. Kadının o can alıcı noktasını bulursan valla penisi içine sokmadan da kadını çıldırtırsın. Ama onu bulmak sana düşüyor. Sekste sınır tanımayacaksın arkadaş. Gerekirse kadının g.tünün deliğini yalayacaksın. Benim burada çok bayan müşterim var. Sohbet ederiz; kocası yalamaktan tiksiniyormuş, kadın seksten sonra kocası banyoya gidince kendini elle tatmin ediyormuş. Buyur işte, bu egoistlik. Bence ondan sonra kadın aldatınca suç kadında oluyor. Eğer mutlu bir seks hayatınızın olmasını istiyorsanız, kadının zevk noktasını bulun. Siz onu memnun edin valla ne kadar boş deliği varsa size verir. Artı memnun olan kadın valla sizin köleniz olur. Benden söylemesi, deneyin pişman olmazsınız.

Şahin K. zor durumda...

Şahin K. zor durumda...

Gerçek ile sahte orgazmı birbirinden

Şahin K. sette...

ayır dedebiliyor musun?

- Herhalde. Abicim sen nasıl fişkırtıyorsan o da sana fişkırtıyor. Bunu içindeyken hissediyorsun.

Normal sevişmeleğinde seni neler tahrik eder?

- Elbette ki oral seks. Tadı hiç bir şeyde yok be ağam.

Yeniden dünyaya gelsen yine pornocu mu olurdun?

- Yeniden dünyaya gelsem pornocu olmam, dedektif olurdum.

Sevdiğin yazarlar kimler?

- Kerime Nadir.

Hoşlandığın kadın tipi?

- Bir kere çıtır olacak. Çıtırlara bayılıyorum. Onları her pozisyonda yapabiliyorsun.

İssız bir adaya düşsen yanına üç ne alırdın?

- Yanıma üç güzel bayan alırdım. Başka ne alayım, ölene kadar...

Seferihisar ormanında PORNO FİLM BASKINI

Şahin K. zor durumda...

Bu mesleği daha kaç yaşına kadar sürdürmeyi düşünüyorsun?

- Kuş ne zaman ötmese o zaman bırakırım.

Oğlun ya da kızın gelse, ben eşcinselim dese ne yaparsın?

- Çocuğum gelse, eşcinselim dese, ne olur ki o saatten sonra? Artık yapacak bir şey yoktur, geç kalınmıştır. Anlayışla karşılarım, en büyük suçlu da kendimi görürüm. Çünkü küçükken cinsel eğitimini verememişim diye düşünürüm. Zaten bizim en büyük sorununuz cinsel bir problemimiz olduğunda anaya babaya gide-mememiz. Ben gençken bir sene boyunca hamamcı olur, sabahları korkarak uyanırdım. Söylesem azar işitip dayak yiyordum. Benim ailelere tavsiyem; bu konuları açık konuşsunlar, son pişmanlık fayda etmez.

Bu samimi cevapların için çok teşekkür ederiz.

- Ne demek abi? Başım gözüm üstüne, saygılar sunarım.

Canlı Hakları

PANTER EMEL

Gen Laboratuvarı Aranıyor İmha Etmek İçin

Sanayi devrimiyle doğaya karşı başlatılan savaş yeni bir boyut kazandı. Yenilikler insanoğlunun vazgeçilmezi olup bizi kendisine bağımlı kılıyor. Artık hayatta kalacak türler doğal seleksiyona göre değil gen mühendislerinin yarattıklarına göre belirleniyor. Bilim adamları kurbağa genleriyle oynayarak kafasız kurbağa embriyosu üretti. Bu yöntemi daha önce yapılan koyun Dolly'nin kopyalama işlemiyle birleştirerek başsız insan üretebileceklerini açıkladılar.

Gen mühendisleri yedek parça gibi organ üretiyor, kopyalanacak olanlar canlı "yedek parça" deposu.

Tavukçuluk şirketleri, kırmızı et sektörünün önünü kesmek için deli danayı ortaya çıkardı. Karşılık olarak et sektörü kuş gribini tavukların başına sardı. Amerika, ilaçların çocuklara olan zararını en aza indirmek için çocuk deneylerinin şart olduğunu ileri sürdü. Bu deneyler 3. dünya ülkelerindeki çocuklar üzerinde uygulanacak.

Şiddetin ortaya çıkmasına neden olan antisosyal kişiliği, gen bilimleri arızalı genlere bağlıyor. Teknoloji artık karakterimizi de belirleyecek

Teknolojiyle özgürlük arasında "kalıcı" bir uzlaşma olması olanaksızdır, çünkü teknoloji çok daha etkin bir güçtür ve tekrar tekrar varılan uzlaşmalar yoluyla sürekli özgürlüğe geri adım attırır. Hayatlarımız gasp edilmeden, doğaya müdahalede bulunan bütün teknolojileri durdurmalıyız. Çünkü imkânsız başarılamazsak, düşünülemezle karşı karşıya kalacağız.

Kapitalizm Ahlakı

The Cooperative Bank, İngiltere gazetelerine verdiği reklamda, hayvansever bir aile olan Watson'ların herhangi bir bankaya yatırdığı parayı, o banka bir şirkete kredi olarak veriyor. Krediyi alan kozmetik firması, ürünlerini hayvanlar üzerinde deney yaparak üretiyor. Yani hayvansever bir ailenin parası banka aracılığıyla hayvan deneyleri yapan bir firmaya destek olabiliyor.

The cooperative Bank, bunları yapmadığını, hayvanlar üstünde test yapan firmalara kredi vermediğini reklam metninde şöyle duyuruyor: Böyle şeyler oluyor ama Cooperative Bank'ta değil. Müşterilerimiz, bizim asla yatırım yapmayacağımız şeyler olduğunu bilirler. Hayvanlar üzerinde deneyler yapan firmalara yatırım yapmak gibi. Politikamız, mali yapısına olduğu kadar ahlaki yapısına da inandığı şirketlere kredi vermektedir.

Sistem açık kapı bırakmıyor, hayvanları, deney yapanlar da yapmayanlar da bir biçimde sömürüyor. H

Sportmen Güreşçi?!!

Adı Müstakime Nuran Sınav. O bir psikolog. Az sayıdaki dostlarımdan biri. Bir doğa misyoneri. Emekli maaşının tümünü fakir çocuklara burs ve hayvanlara yardım olarak harcayıp borçla yaşar. Uzun yıllardır Büyükkada'da.

Faytoncuların atları kamçılamasından tutun, ada yollarına dökülen asfaltla, kesilen ağaçlarla uğraşır, uğraşır.

Ondan bir faks geldi, gerçekten o konuyu ben de televizyonda gördüğümde kanım donmuş, günlerce spordan sorumlu devlet bakanı M. Ali Şahin'in tepkisini beklemiştim. Boşu boşuna... Müstakime de bakana hitaben şunları yazıyordu.

"Hangi vahşete, katliama, barbarlığa dur diyeceğimizi şaşırdık. Sporda şiddet tavan yapıyor. Her gün bir başka şekli izliyoruz. Öyle spor centilmenliktir, kardeşliktir gibi yuvarlak laflar yetmiyor. Yaşadıklarımız ruhsal yönden bizi olumsuz etkiliyor, ya sizi?

Çeşitli kanallarda gösterilen bir haberde, milli güreşçi olan Murat Uğurlu, çocuklara güreşi sevdirmek için geçmiş medyanın karşısına etrafta çocukluk çocuk bir eşiği tutmuş belinden, yerden yere vuruyor.

Ya hayvanın omurgası, kaburgası, boynu kırıl-sa. Sizin uygulamalarınıza göre şehir çöplüğünde acı çeke çeke ölüme terk edilecekti. Günlerdir bakandan tepki yok. Belki de onu altınla, evle ödüllendirebilir. Benden aldığı vergilerle bu barbarı yüceltebilir. Ama ben bu kaba kuvvet kabadayısına Murat Uğursuz oğlu uğursuz diyorum."

Yazdıkları özetle bunlar. Müstakime, kıldığı cevizden kurt çıksa, cevizi tekrar kapatıp bantlar. Sobalı evinde, odunlarının kabukları arasında böcek görünce onları kazara yakmamak için kış soğukta geçirdi. Onun bu canlı saygısına rahatsızlık diyenler varmış. Ancak önemli olan onun birileri hakkındaki teşhisi, zira psikolog olan o. O iyi ki var. O çok güzel.

Çalışkan Amelie'ler

- Mercan Dede müziği çalarken kaç çift, uhrevi uhrevi sevişmiştir acaba?
- Kaç kişinin hayatta duyup, bildiği en derin felsefe; Matrix felsefesi olmuştur?
- Şu anda kaç kişi balkona çamaşır asarken, görünmesin diye donlarını arka sıraya, arkaya doğru asıyordu?
- Kaç karikatürcü hayatı boyunca mutlaka bir tane ıssız ada karikatürü çizmiştir acaba?
- Şu anda kaç kişinin dolmuşta para üstü verilmesi unutulmuş ve o kişi gergin bir şekilde beklemektedir?
- Toplamda kaç kişi hata yapan bir arabanın arkasındaki hatalıysam ara telefonunu aramıştır acaba?
- Şu anda kaç kişi oturduğu kafede kola sipariş ettiğinde Cola Turka getirildiği için bozulmuştur?
- Şu anda kaç kişi trafik lambasının karşıya geçme butonuna basmış durumda beklemektedir?
- Mesela bu ay kaç erkek, erkek dergilerini okurken yakalanınca "Sadece yazılarını okuyorum" yalanını uydurdu?
- Şu an şu dakika kaç kişi, İstiklal'de gördüğü anketçilere yakalanmamak için yolun karşı tarafına geçiyordu?
- Kaç medeni Türk insanı eczaneye aslında prezervatif almaya girip, aspirin alarak çıkmıştır?
- Evlenmelik kaç genç kıızı; "ne mühendisler, ne doktorlar" istemiştir?
- Acaba bugün kaç erkek, sevgilisi tarafından orkid almaya yollanmıştır?
- Peki, kaç kişi tuvalet sonrası elini yıkamayıp, yıkanmış hissi vermek için sabunun üstüne su dökmüştür ki?
- Kaç esnaf, şu anda çiftleşen köpeklerden sanki kendisi sorumluymuş gibi rahatsız olup üstlerine su dökmeyi kendine vazife edinmiştir?
- Kaç kıllanan sevgili, sevgilisinin mailine gizlice girip her gün kontrol etmektedir?
- Şu anda kaç kişi tabaktaki yemeğin etlerini sona bırakmakta acaba?
- Bu yaz, kaç kulağa kiraz küpe takılacak ki?
- Şimdi, şu anda kaç kişi büyük bir zevkle AIDS kapıyordur be yaa?
- Kaç kişi AEG'nin açılımı hakkında birbirinden saçma fikirler beyan etmiştir?
- Bugün kaç önemsiz şahıs, trafik polisine önemli şahısmış ayağına yatıp; "Sen benim kim olduğumu biliyor musun!" diye şey etmiştir?
- Kaç kadın şu anda zayıflama uğruna restoranın tuvaletinde parmağını boğazına sokmuş yediklerini çıkarmaya çalışıyor?
- Delilikle dâhilikle arasındaki ince bir çizgi olduğu ge-yiğine sığınarak kaç sanatçı deli triplerindedir? H

AYŞE ÜLKER SAYGAN SOLMAZ
FATİH SOLMAZ

Soru Neydi

NİLÜFER AÇIKALIN

Nihayet düğmesine bastım ateşle-
dim onu, başladı çalışmaya, zum.
zum, zum...

Zaman yeni yılı yarılama çeyrek
kala, yaza beş var kışa çok, sonbahar
sonra. Oraları karışık. Tıpkı odam gibi,
girmeyeceğim odama, hadi ordan çık-
tık. Yapılacaklar var, alınacaklar liste
halinde, liste daima kayıp, cadde pazar
yeri, kalabalık.

Bozukları bütünletme mevsimi. Sı-
fırlardan oluşan baloncuklarla dolu et-
raf, her yan, yer gök, hava. İnsancıklar-
sa sanki her biri bir baloncuğun içinde,
üstelik tam da ortasında ve o yerçe-
kimsiz ortamda yüzeye değip de sırça-
dan daha ince saydam koronaklarını
patlatıp yok etmekten ürkerek öylece
gemiyle bağlantısı kesilmiş astronotlar
gibi çaresiz takılmakta.

Kimsenin birbirine gerçekten bak-
madığı bu boşlukta 'beni şenlendir' di-
ye yalvaran bakışlar asılı sallanmakta.
Eğlendirmek isterdim ama gülmeyi
kendiniz başarın. Kolaysa tabii. Başara-
na şaşar baş aşağı düşerim. (eğlenti
beklentileri boşa çıkacak bundan adım
gibi eminim) Düşer kalkarım ve herkes

gibi sonunda yine kendime hatta...
Soruya gelelim...

Anamın rahminde ruhuma mandal-
lanmış ak kağıda kara kalem çalakalem
yazılmış cevabı içinde gizli soru bilinci-
min ilk uyanışıyla, yumuşacık salınmayı
sürdürdüğüm plasenta batağında kar-
şıma çıktığında daha ilk nefe-
simi bile almamıştım. An-
nem ıkmalarını dü-
zenli düzensiz sürdü-
rüyordu. Ona bayağı
bir acı veriyordum,
bunu da biliyordum.
Nefes almasa da bi-
lebilir insan. Bazen
nefes tutulu kalır ci-
ğerde, sıkışık bir za-
man aralığında, her-
hangi önemli bir karar
vermelisindir... Rahimden
çıkıp çıkmamak da karar iste-
yen bu önemli anlardan biridir. İlki. İlk
karar. Benim ilk kararına gelince, dü-
şünmedim bile, korkunç bir acı çığlık
kulağıma duyulduğunda, mahmur aç-
tım yine gözümü. Ak kağıt, efil efil dal-
ga dalga, plasenta batağından kopmak

üzere olan göbek bağında, ucunda
mandal. Annem ıkmır, etim sıkılır, şö-
le bir dönerim, kağıt yüzüme değer, -
aman Allahım- mürekkebi alnıma bu-
laşır. -aman aman- annem bağırır
AAAHH! Durur muyum hiç, çirpina-
rak çıkarım. Daha döl yolundan
başlar çığlığım. Batak kusa-
rım ağlamaya doyamam.

O kadar çok ağlarım ki
annem günler geçip
acısı dinmesine rağ-
men benimle bera-
ber başladığı ağla-
masını sürdürür.
Hem de hiç dur-
madan. Ben yorgun
düşüp uyuduğum za-
manlarda bile ağlar.
Şimdi sorulsa, yine ağ-
lar anlatır, anlatır ağlar. -
miş'li geçmiş zaman kiplerin-
de masalsı ağlar annem-

Bebek süt emerken o kadar derin
iç çeker ki herkesi karanlık bir hüznün
basar...

Soru...

Temiz sayfalar açıp karalıyorum yır-

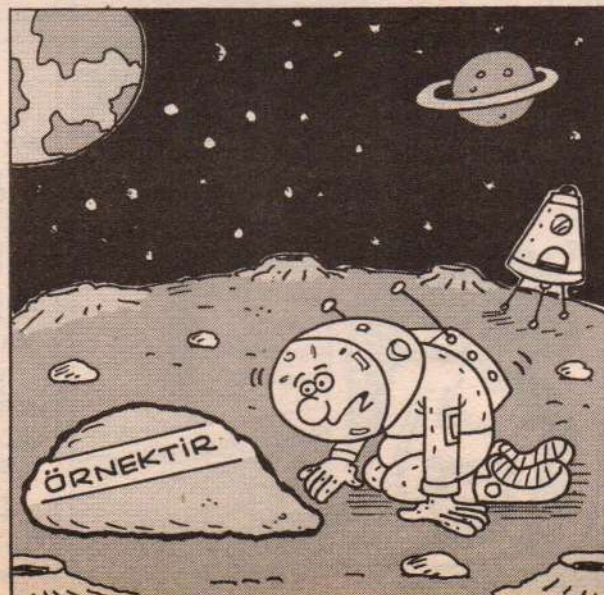
tıp atıyorum sonra yeni kalem bulup
yeniden karalayıp yine buruşturup fırla-
tıp savurup sapıtıp atıyorum. Kalkıp gi-
diyorum kısaca kestirmeden, o çok bil-
diğim yerden yere alıp vurup kendimi
tekrar kendime dönüyorum. Hiç sus-
mayan bir çığlık var, sokaktan geliyor,
onu dinliyorum, birazdan ezan başlar,
müziği odama doldururum anlam, ma-
na, ikilem, bilgi, gözlem, vizyon, gündem
ne varsa sistemde gözlerimin önünde
soyunur dans ederler utanmaz uslan-
maz soruları kayıp cevaplar şeklinde ba-
na gelince, hatırlamıyorum, sanki...

Duvara vurulup geri tutulan bir to-
puk sanki beni çocuk oyuncuğu yapmış
tanrının elinde.

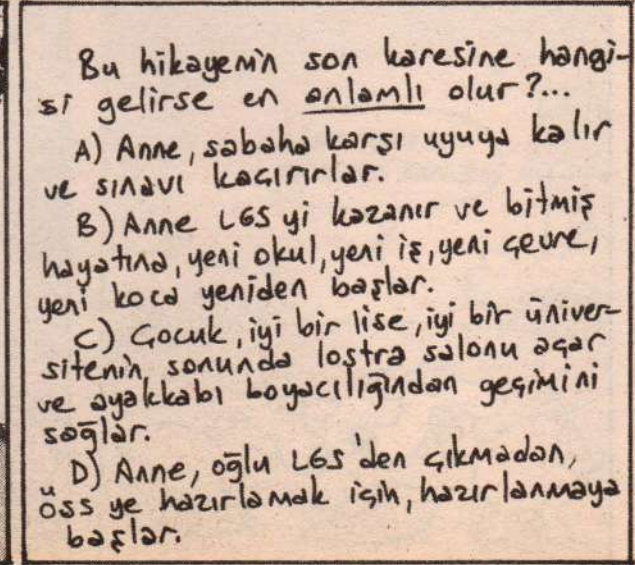
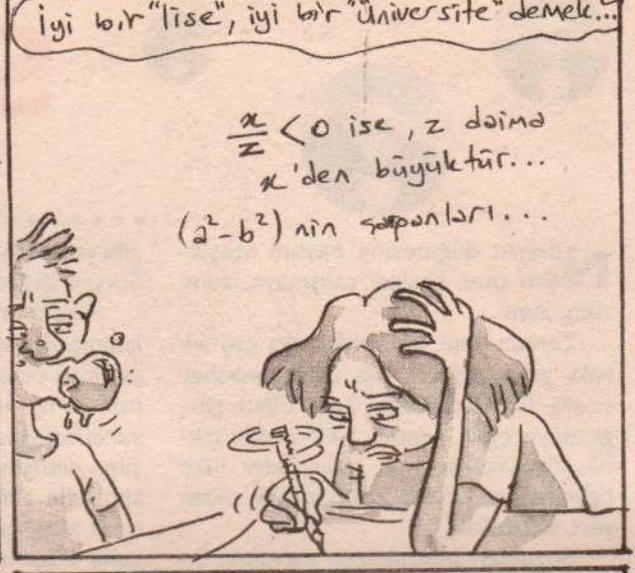
Gidiş dönüşlerimde içine düştü-
ğüm yaşam köşeleri eskiden bir za-
manlar saklambaç oyunlarında kaybet-
tiğim kişileri karşıma çıkarıyor alıp o
yerlerden şimdiki benim karşısına ko-
yup öylece olmuşa baktırıyor sonra
olacağı düşündürüyor.

Zaman çok. Hiç bitmeyecekmiş gi-
bi zaman. Hız kesmeye gerek yok, sa-
dece dur, düşün soluklandığında sabit-
lenir an sonrası devam. H

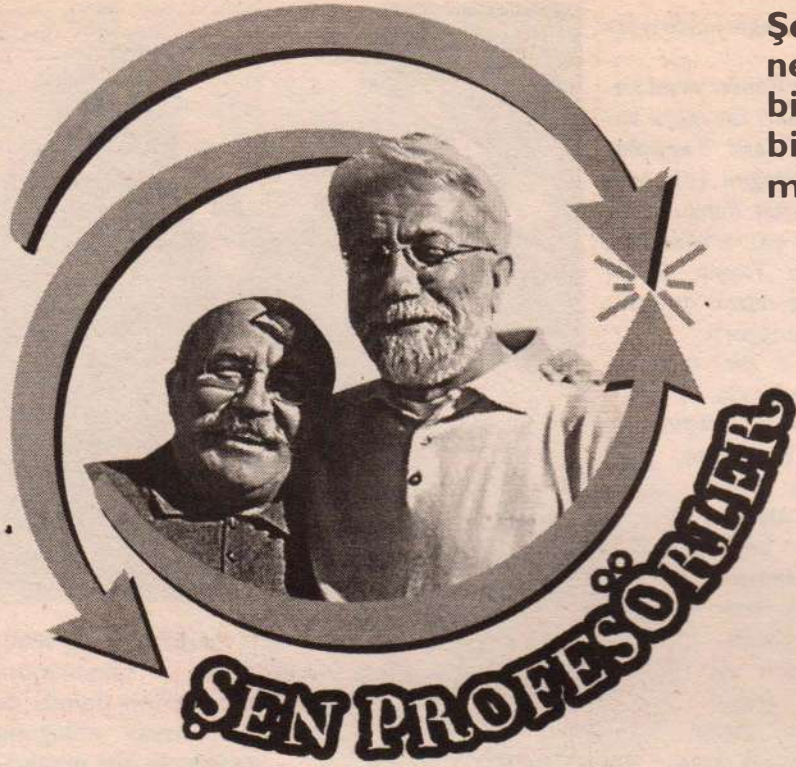
İLHAN NALBANT

Şen Profesörler bu ay bahar şenlikleri nedeniyle ODTÜ öğrencilerinin düzenlediği bir söyleşiye katıldılar. Söleşinin ardından bir köşeye çekilip hayvan için mizahı konuştular.

Mizah Bilinçdışına Giden Kral Yoludur

Ahmet : Mizah insanı acayip geliştirir. Örneğin Cengiz'in boyunu uzattı, ben de enine geliştirdim. Gelişim nasıl olur? "Sen geleceğin, ben geleceğim, gelişeceğiz."

Cengiz : Karşılıklı gidip geleceğiz yani. Orgazm tarifi mi yapıyorsun?

Ahmet : Yok abi, yanlış anladın. Yemek tarifi yapıyordum ben.

Cengiz : Bence mizah, insanın içindeki zehri alır.

Ahmet : Mizah acı çekenlerin yapabileceği bir şey. Derdin, sıkıntının yoksa mizahla bir alakan yoktur.

Cengiz : Muziplik ve eğlenceden ayırmak gerekir. 'Humour'un sözcük kökü, sıvı gibi akan, her kılığa giren. Mizah da insan ruhunun en ince derinliğine kadar nüfuz edebilecek bir cevher. Felsefeyle yahut ideolojilerle kıyaslandığında mizahın iç işleme gücü daha yoğundur.

Ahmet : Mizahla düzlem değiştiriyor insan. Normal yaşam düzleminde, her gün işe gidip gelme monotonluğunda, gülünebilecek fazla bir şey yok. Gülebilmek için dışarıdan bakmak lazım. O zaviyeden bakınca, "Benim hayatım aslında ne kadar komik lan" diyebilirsin. Yani mizah, hayatı belli bir biçimde yorumlamakla ilgili, özellikle bir bakabilme gücü gerektiriyor.

Cengiz : 'Hayat, yaşayanlar için tragedya, bakanlar için komedyadır,' diye bir laf vardı.

Ahmet : Tabii. O laf ilk olarak bizim Afyon-Sandıklı'da söylendi. İkinci söyleyen Schopenhauer. Ama benim hayatım yaşadığı zaman da komik oluyor. Hiç tragedya yaşamadım Allah'a şükür. Allah kimseyi trajik bir duruma sokmasın.

Cengiz : Öyle öyle... Yine de tragedya küçümsemek lazımdır.

Ahmet : Gavurlar tragedya diye bir şeyden bahsediyorlar, hiç anlamıyorum. Her şey komedi gibi aslında.

Cengiz : Tragedya iki yüce değer arasında bocalayan insanın durumudur. Etik üzerine düşündürür.

Ahmet : Ben şu an, iki yüce değer arasında sıkıştım: biri börek, biri kek. Hangisini önce yesem diye bocalıyorum, şimdi ben tragedya kahramanı mıyım?

Cengiz : Sen karşı-kahramansın, absürd bir tipsin.

Ahmet : Sağ ol abi, o ne? (sessizlik) Gülsene abi, espri yaptım.

Cengiz : Yok, öyle bir baktın ki söylediyimi anlamadın zannettim.

Ahmet : Şunu söyleyeyim, değerlerin olmadığı ya da civıllaştığı yerde tragedya olmaz. O yüzden bugünün insanı tragedya anlamakta zorlanıyor. Tragedya anlamayan insanın komedyayı anlaması da zordur.

Böyle bir zeminde, mizah da ci-

vıklaşır. Yani mizah, çok ciddi yapılması gereken bir iş.

Cengiz : Tragedya örneği için, illa Antik Yunan'a başvurmaya gerek yok. Örneğin Hz. İbrahim'in durumu da tragedya. Tanrı'nın birliğine iman etmiş, hayatını Tanrı'ya adanmış bir insana bir gün "Oğlunu kurban et" diye vahiy geliyor. İşte trajik olan bu. İbrahim hiç tereddütsüz oğlunu kurban etmek için hazırlanıyor. Kimse onu zorlamıyor aslında, çünkü trajik karakterin seçim yapma özgürlüğü vardır. Emir sadece, "Oğlunu kurban et." Etmezsen şöyle olur diye bir tehdit yok. İbrahim de bu nasıl bir talep böyle diye sorgulamıyor. Kuşkuya düşmeden, mutlak imanla biat ettiğinde ödüllendiriliyor. Burada da bir mesaj var; sorgulamayın, iman edin, biz sizin iyiliğinizi düşünüyoruz.

Ahmet : Komik bir şekilde de yazılabilir bu olay.

Cengiz : Evet, bu olay ikinci üçüncü kez tekrarlanırsa komik olur.

Ahmet : Adam tam

Adam
tam oğlunu
kesecek, 'Dur!'
diye bir ses gelir.
"Oğlunu bırak karını kes."
Adam sevinir bıçağı
karısına doğrultur.
Bir ses 'Dur!'
"Kaynananı kes!"
Adam daha çok
sevinir. Al sana
komik.

oğlunu kesecek, "Dur!" diye bir ses gelir. "Oğlunu bırak karını kes." Adam sevinir bıçağı karısına doğrultur. Bir ses "Dur!" "Kaynananı kes!" Adam daha çok sevinir. Al sana komik.

Cengiz : Şimdi onu geçelim de, işin özüne gelelim. Kendimize gömülü varlıklarız. Mizah aracılığıyla kendimizin dışına çıkabiliriz. Nerede mizah varsa, orada gerçekliğin çarpıtılması vardır. İşte o çarpık gerçeklik sana gördüğün gerçeğin ondan ibaret olmadığını gösterir, derinlik kazandırır. Bu yüzden mizah gerçeği çarpıttığında, aslında gerçeği vurgulamış olur.

Ahmet : Eski Yunan'da filozof, aynı zamanda müneccimdi. İşte bu filozoflardan biri, bir gün gökteki yıldızlara baka baka yürürken kuyuya düşüyor. Aslında müthiş bir hakikatin peşinde ama dalgın. O sırada Trakyalı bir kız basıyor kahkahayı. O kahkaha müthiş bir şey, çünkü hayata bağlıyor. Diğer öğrenciler, aman hocam çıkaralım havasındalar. Ben oradaydım, gördüm zaten olayı. O Trakyalı kızın sadeliği çok güzeldi. Bizim gibi hocalara öyle kızlar lazım. Bize niye gülmüyorlar...

Cengiz : Sana gülmeyen mi var?

Ahmet : Yok kendimden bahsetmiyorum. Genel bir şey söyleyeceğim. Bize gülmüyorlar çünkü yıldızlara bakmıyoruz. Paso kitaplara bakıyoruz. Kitaplara baksak bile dalgın olmuyoruz. Onun parasını nasıl ödeyeceğiz, aman buzdolabının taksidi geldi demekten çukura da düşmüyoruz. Ancak belediye yanlış yere kazdıysa çukuru düşeriz. Ortada alim olmayınca Trakyalı kız da olmuyor.

Dolayısıyla mizah da olmuyor. Derin mizah, ciddiye-tin olduğu yerde olur. Gerisi su koyma, makaradır.

Cengiz : Trakyalı kız, "Hey dangalak, gerçeği gökte

ararsan olacağı bu," diye gülüyor. Bir adam yüceliğe angaje olup, dibini göremez bir hale geldiyse komik olur. Bu herkesin yapabileceği bir komedi malzemesidir, yani adam şeklen komiktir. Hicivse daha farklı bir motivasyonla yapılır. Hepimizde olan saldırı güdüsünü, çok ustaca, kabul edilebilir bir ölçüde sunar. Öfkeyi sanatsal bir hale getirir.

Ahmet : Mizahı gülüp geçme olarak algılasan, o avutma olur. İçinde bulunduğumuz berbat bir insani duruma, gülererek katlanmayı öğreniriz. Bence bunu yapmak çok ayıp bir şey. Mizah isyana götürmeli. Mizah ve tragedya, eleştirel özellikleriyle birbirlerini tamamlamalı. Mizah bizim, içinde bulunduğumuz trajik durumu görmeyi engelleyici ise mizah değildir, gıdıklamadır. Güldür güldür, paraları topla. Bir türkü vardı, su akar güldür güldür... Mizah duygusunun kaybolması bir patoloji göstergesi değil mi?

Cengiz : Evet. Freud ruhsal açıdan sağlıklı olmanın, üç ölçütü olduğunu söyler. Çalışabilen, sevebilen, gülen. Mizah yetisi az gelişmiş olabilir insanın, bu sorun değil. Ama nörotik ve narsis insanlar, mizahtan rahatsızlık duyar. İnsan mizahi durumla empati kurabiliyor, bunu dillendirene de sempatiyle bakabiliyorsa, bu ruhsal açıdan sağlıklı olduğuna işarettir. Çünkü içine gömülü değildir de ondan. Benliğin dışına çıkmazsan, mizahı üretemezsin. Benliğin dışına çıkmış ama bu sefer de dünyaya gömülmüşsen yine mizaha kapalıdır.

Ahmet : Hayata karşı, hesabi bir bakışı olanlar yani.

Cengiz : Hayata yapışmış insan başlı başına mizah konusudur. Hiç farkında değildir ama bir araba için uykun kaçır. Bir espri ya da bir takılmayla bu tuhaf durumun farkına varabilirsin. Aptalca bir şeyin peşinde olduğunu anlarsın. Mizah böylece ayna tutan bir konuma geçer. Evet, görüntüyü çarpıtır ama gerçek görüntünün üstüne düşünmeni sağlamak içindir bu. Ben telkinle, öğütü adam olan birini görmedim.

Mizah isyana götürmeli. Mizah ve tragedya, eleştirel özellikleriyle birbirlerini tamamlamalı.

Ahmet : Sen görmediysen, ben hiç görmedim. Dalga geçildiği için adam olan birini de görmedim. Yani mizah, biriyle dalga geçmek değil, daha genel anlamda düşünmek lazım. Tabii bu biraz da anlamakla ilintili, sen şimdi istersen dünyanın en güzel nüktelerini yap, ben anlamadıktan sonra boşa gider. Hatta ikimizin de morali bozulur.

Cengiz : Mizah genelde zekayla ilintili gözükür ama bu aslında duygusal dünyamızın mizaha açık oluşuyla ilgilidir. Elbette ortalama bir zeka gerekir. Ol- sa iyi ama yüksek zeka işi değil, duygusal olgunlukla alakalı. Sadece kendi varlığından haberdar insan mizah üretemediği gibi, yapılandan da anlamaz.

Ahmet : Politikacıları mı kastediyorsun? Yoksa eski bir milletvekili olarak o konuya girmek istemez misin?

Cengiz : Niye girmek istemeyeyim.

Ahmet : Bravo! Cengiz abimin kimseye diyet borcu yoktur.

Cengiz : Milletvekilliğim boyunca, Ecevit'in mizah yeteneğine hiç şahit olmadım, sıfır. Oysa Erdal İnönü'de müt- hiş bir mizah duygusu vardı. Hem kendine yapılan takılmalara açıktı, hem de kendisi sürekli mizah üretti. Beğenmediğimiz Demirel'in bile mizaha karşı duygusal motivasyonu Ecevit'ten iyidir. Demirel üzerine yapılanlar ciltler dolurur, ciddi bir rahatsızlık duyduğunu görmedim.

Ahmet : Yıldırım Akbulut fıkraları var. Ben Yıldırım Bey'in o fıkraları anladığını sanmıyorum ama hoşgörülü davranmıştır.

Cengiz : Halk adamı dediğin zaman, aynı zamanda mizaha açık adamdır demek istersin. Ancak bizde politikayla uğraşanlar halk adamı olmadıklarından bundan anlamamaları doğal. Örneğin Mesut Yılmaz'ın ne bir espri yaptığını gördüm, ne de anladığını. Liderleri bu açıdan kritik edersen, ülkedeki siyasi atmosferi de anlarsın.

Beğenmediğimiz Erbakan'ın bile belli bir mizah duygusu vardı. Şimdi sen söyle bakalım, bir kedi sahibi olarak Erdoğan'ın tepki-

sini nasıl değerlendiriyor- sun.

Ahmet : Benim yirmi ke- dimin hiçbirisi bu olaya karışmadı. Ancak 'Tayyip- ler Alemi' kapağını çok sevdim, ufak bir Penguen lo- gosunu var ya, oradan bile bakıyordu Tayyip. Erdoğan'da ne mizah duygusu var, ne de içgörü.

Cengiz : Bir misyona gark olduğunda, o za- manla bütün varlığını sarmaya başlıyorsa, psikolojik açıdan benim ilgi alanıma girmeye başlı- yorsun demek- tir. En çok miza- ha konu olabile- cek insanlar da bunların arasın- dan çıkar. Bütün dünyaya ancak dava- sına hizmet ölçüsünde değer veren bir adam, mi- zah üretemez. Hatta bir aşama- dan sonra yaptığı işin sorgulanamaz ol- duğunu da düşünmeye başlar. Bu, des- potluk geleneğine bağlanabilecek bir yaklaşım. Benlik ihtiyacı, takdir edilme ihtiyacı çok yüksek bir insanın, mizaha tahammülü olabilir mi? Politikacıların kişiliğini test edecek en güzel yöntem de bu. Mizah, bilinçdışına giden kral yo- ludur. Freud, rüyaları tanımlamak için kullanmış bu cümleyi. Mizah öyküleri, insanlığın ortak bilinçdışıdır. Orada çünkü, baskılanmış, tabu diye ilan edilmiş bir sürü arzu, eğilim, fantezi öyle inceltilecek dışa vurur ki, bu ihtiyaçla- rın doyurulmasını sağlar, üstüne üstlük kabul edilmemizi de. Bu yüzden mizah ustaları her dönemde hem lanetli kişi- leri hem de kendilerine çok saygı duyulur.

Ahmet : Ne laflar varmış abi sende ya! Psikiyatri profesörü gibi konuştun.

Cengiz : Sarayın soytarısı ne yapar?

Ahmet : Her şeyle dalga geçer.

Cengiz : Her şey dedin. Nereden alı- yor bu gücü? Kral bile her şeyle dalga geçemez. Tarih, din yüzünden kafası uçurulmuş krallarla dolu. Yani mutlak güce sahip kral bile, kendiyi yüzleş- mek için mizah ihtiyacı duyuyor. Kralın memuru bunu yapamaz, bunu yapacak kişi statüsüne dokunulamayacak bir in- san olmalı. Soyтары ne kadar korkusuz- sa o kadar bilgedir.

Ahmet : Bizde de köyün delisi görür bu işi biraz.

Cengiz : Bektaşî babalarında vardır asıl rafine mizah. Nedir özü, çağın dog- malarıyla dalga geçebilmek. Toplumun hem dogmalara ihtiyacı var, hem de o dogmalarla taşak geçilmesine. Bazı kişi- lerin dokunulmaz olmasının sebebi bu.

Ahmet : Tabii. Aziz ya da şeyh dalga geçemez. İmam espri yaparsa cemaat ne yapmaz.

Cengiz : Ermiş olan ince mesel anla- tır. Cemaat normlarının dışında düşü- nen, ona göre yaşayan, bir durumla

Bektaşî babalarında vardır asıl rafine mizah. Nedir özü, çağın dogmalarıyla dalga geçebilmek.

karşılaştığında sözü- nü sakınmayan, normların dışında da bir hayat olduğunu vurgulayan kişi mizahçı- dır.

Ahmet : Veli ve deli, tek

harf fark var arasında. Gerçek ya- şamda ise o kadar bile farkın olmadığı durumlar var. Yani mizahın, gözü ka- rartmayla doğrudan ilgisi var. Bizim Sandıklı'da böyle konuşanlara "Dötün- deng düdüyo" derler. Yani götünden türetiliyorsun. Dötündeng, sondaki g harfi hemen hemen her sözcüğün so- nuna eklenir Sandıklıca'da.

Cengiz : Bir de sizin oranın epistemik itirazları çok meşhurdur.

Ahmet : Tabii, üç çeşit epistemik iti- raz vardır Sandıklıca'da. İlki "Neyne- yeng." Yani, ne yapayım. İkincisi "Gapi- sı çekişing" Yani, boş ver, çek kapısı- nı. En köklü itirazsa, "Sıçivering." Yani, külliyyen itiraz ediyorum söylediklerine. Eskiden, öğrencilik yıllarımda anneme derdim ki, "Ya anne sen Freud'u bilmi- yorsun, psikolojiden anlamazsın." "Sı- çivering psikolojine," derdi. Ne bilgece bir itiraz. Bir de "Tasakong Yüng Yeng," var, onu bilir misin?

Cengiz : Sandıklı Japoncası bu, nere- den bileyim.

Ahmet : Tasakong: tasa koyun, yüng: yıkayın, yeng: yiye, meng deng çeng çeng etmeng: konuşup durmayın ola- rak özetlenebilir. Tabii bunları Türk- çe'ye çevirince anlamları bozuluyor. Şi- ir gibi. Bir de "Vuaaaaa! Bek biliyong" var. Baştaki vua, şaşma ünlemi. A'yı ne kadar uzatırsan o kadar şaşırдың de- mektir.

Cengiz : Bilen var, susun gibi bir şey de vardı.

Ahmet : Bir bileng varg mı susağlar: sen konuşma, biz biliyoruz demek. Ev sahibi kapıya gelirdi, dayım derdi ki para yok. Ben de o zaman on iki ya- şındaydım, odadan bağırırdım "Parası var! Parası var!" diye. O zaman dayım derdi: "Bir bileng varg mı susağlar." Otorite bu, siz susun ben kıvırtayım.

Cengiz : Erdoğan'ın tutumu da bu iş- te. Siz susun, ben bilirim bu işleri diyor.

Ahmet : Çok güzel bağladın. H

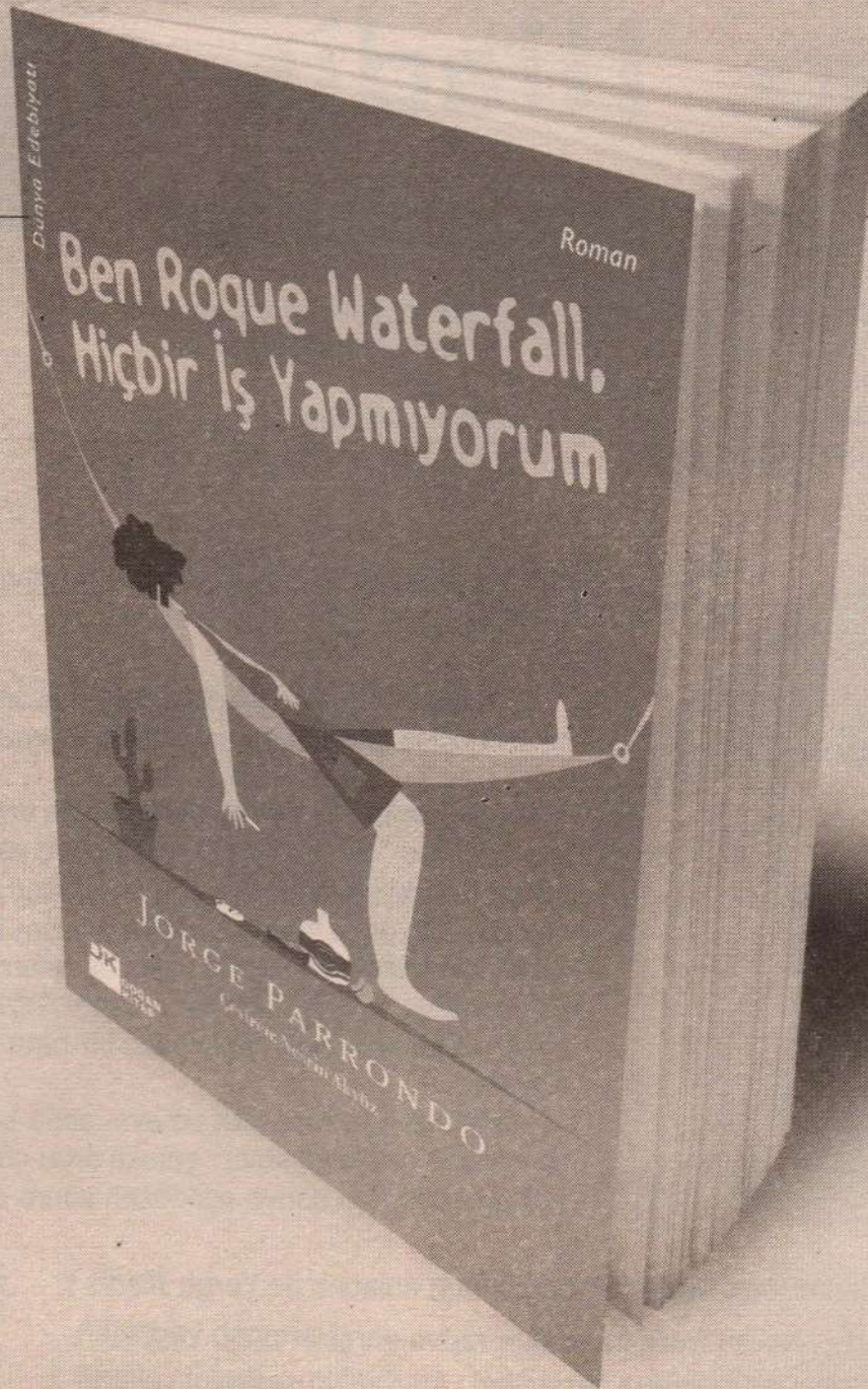

Biz yayıncı olarak bu romanı
yok saymak için
elimizden gelen çabayı gösterdik.
Ama olmuyor! Olmuyor!

Jorge Parrondo

Hiçbir iş yapmayan ve bu durumu pek ciddiye alan, hayat üzerine düşünmeyi hayatın kendisine tercih eden, ruhunu Latin atalarından miras almış, kanındaki Amerikalılığı tümünden es geçen bir genç adam, yaşamını kalori hesapları yaparak geçiren, sağlıklı yaşam kitaplarının sadık okuru Amerikalı bir kadına âşık olmasaydı bu romanı fırlatıp bir kenara atabilirdik. Ama çaresiz okuyacağız! Onu yok saymak için elimizden gelen çabayı biz yayıncı olarak gösterdik. Ama başaramadık. Artık siz de okuyacaksınız.

Filme koyulacak müziklerin (Plakdan veya Film için hazırlanmış özel müzik) ,canlı ya pılan efektlerin ,yapılan dublajların seslerini kaydeden ve hazır efekt seslerini filme göre belirleyen ,düzenleyen Türk film ses teknisyenleri ile ilgili 1993-94 yıllarında görüşme ya parak araştırmalar yapmış ve kendi yayın organım Güzel Mecmasında yayınlamıştım. Türk Filmlerinin girişinde Ses Mühendisi olarak geçen onlar aslında plaklardan yaptıkları ses karıştırmaları ile de Türkiye'de ilk Dj leri .Geçen sayımızda **Tuncer Aydınoğlu** vardı. Şimdide **Yorgo İliadis** .

TÜRKİYE'NİN İLK DJ LERİ bölüm 2

Yorgo İliadis

Yorgo İliadis (1914 - 1974) Adapazarında doğdu . Görüntü yönetmeni Kriton İliadis'in abisi . Küçük yaşlardan beri makinalar ,özellikle radyo üzerine çalıştı . 1930 'larda ise Necip Erses ile radyo yapımında çalıştı. 1935 'de bu konudaki bilgisini arttırmak için Almanyaya gitti seslendirme üzerine pratik yaptı . Dönüşünde 1941 'de Marmara ,1943 'de ise Ses film stüdyolarının kuruluşlarında katkıları oldu ve Ses teknisyenliği yaptı. 1974 'de Selanik'te öldü . Ses teknisyeni olarak film seslendirmesinde büyük kat kıları olmuştur .300 'ün üzerinde yerli ,3000 'ün üzerinde yabancı film seslendirmiştir.

SES TEKNİSYENİ YORGO İLİADİS KAYIT STÜDYOSUNDA SESLERİ ALIRKEN VE YANINDA PLAKLARI İLE .

Türk filmlerine ses kaydı esnasında canlı efektler yapan **Suudi Yılmaz** ile 1993'deki görüşmem sayesinde **Yorgo İliadis** hakkında öğrendiklerim;

Yorgo İliadis çok iyi ses çekerdi ,çok titizdi .Seyirci sinemada anlamadığı için birbirine ' Ne dedi ? ' demesin diye ses çekimlerini bol bol tekrarlatırdı bir de-türkçeyi iyi anlamıyordu ve 'Anlat Anlat (tekrarla anlamında) ' diyordu.. ilk önce kendisi anlaması lazım idi ..işini iyi yapıyordu ama bizde kendi içimizden (gülerek) yahu bu adam bize gavur eziyeti yapıyor derdik. Biz içerdeyiz kılıçlar dövüşler (Battal Gazi) kavga kıyamet kopuyor ,içerde kayıt masasında belki de kendisi bir hata yapıyor diyorki olmadı ' Baştan Alıyoruz !'

O zamanlar tek kanaldan ve aynı anda kayıt edilmesi gerekiyor bir yandan da hatasız çekilmiş olması gerekiyordu çünkü kaydı tekrar dinleme imkan yoktu ancak film banyo edildikten sonra dinlenebiliyordu.

ve Türk film Ses teknisyenlerimizden Necip Sarıcioğlu 'nun anlatımı ile Yorgo İliadis ; ilk Ses teknisyenlerimizdendir . Necip Erses ile birlikte radyo parçalarından yaptıkları ses kayıt aletleri ile seslendirme çalışmalarına başladılar . Atatürk'ün seslerini çekerdi .

YORGO İLİADİS'İN SES TEKNİSYENLİĞİ YAPTIĞI BAZI FİLMLER ;

Film / Yön / Oyuncu

-SAVULUN BATTAL GAZİ GELİYOR/Natuk Baytan/Cüneyt Arkin
-HAYATIMIN ERKEĞİ /Nuri. Ergün /Ayhan Işık

-KATİP /Lutfi Akad /Ayhan Işık
-BİR VEFASIZ YAR İÇİN/Nuri. Ergün/
-YARALI KURT / Lutfi Akad/Cüneyt Arkin
- BEKLENEN ŞARKI/Osman Seden /Zeki Müren

Güzel Mecması no:2 1994 'den alınmıştır.

BerBat Zöksal , 8 Temmuz 2005 Berlin Martin Gropius müzesinde ' Focus No Exotic ' performansıya yer alıyor ayrıca Çağdaş Türk Sanatının son 25 yılı ve Etnik Market adlı konferans vericek,Padışah kıyafetiyle Diyarbakır pavyonu açıcak .

Beyoğlu Atlas'da Deform - Kadıköy Akmar'da Zihni : BerBat Zöksal'ın albümü var .

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

<http://conkzine.2-5bz.com>

Serhat Köksal

OSANİ ÖLDÜRMEYEN SEN KİYAFETİ ÖLDÜR

Ayşe Baysal, tek kanallı dönemin unutulmaz simalarından... Bir kuşak için sofraya konan mercimek onun adıyla özdeşleşti. Verdiği otuzu aşkın mercimek yemeği tarifi, vaktinde not edenlerin mutfaklarında hâlâ asılı durur. Aslen beslenme ve diyet uzmanı olan Ayşe Baysal'la, dengeli beslenme, ÖSS sabahı iyi kahvaltının önemi ve tabii ki televizyon tarihimizin klasiklerinden "mercimek vakasını" konuştuk.

Mercimek Haklı Davamızdı

EMRAH SERBES

Mercimek deyince ilk akla gelen şeylerden biri vaktinde yaptığınız televizyon programı oluyor. Neydi o programın öyküsü?

- O program TRT'de haftada iki gün yayınlanan, tanıtıcı eğitim programıydı. Programı yapacakları zaman dediler ki, "Mercimeğimiz çok fazla. Çünkü devlet politikası olarak nadas yapılan yerlere, nadasa bırakmayın mercimek ekin dedik." İç Anadolu'da o yıl başka bir şey yetişmediği için Toprak Mahsulleri Ofisi'nin depoları mercimek doluydu. Ofisin görüştüğü ajans bana geldi. Ben dedim ki, sağlıklı beslenme için tüm bilgileri içeren bir program olursa yaparım, yani sadece mercimeğin faydalarını anlatmak için değildi.

Başka neler yaptınız?

- Temel amacımız baklagillerin faydalarını anlatmaktı. Bunun dışında, kansızlığın zararları, nasıl zayıflanır vb. Beslenmeye ilişkin tüm konuları 26 programa serpiştirdik.

Ayşe Baysal'dan ÖSS Adaylarına Sabah Kahvaltısı Önerileri

- Kahvaltıya saat yedi gibi başlanmalı.
- Mutlaka protein yönünden zengin bir besin. Örneğin-yumurta. ÖSS adayı yumurtayı sevmiyorsa peynir. Peyniri de sevmiyorsa ceviz.
- Reçel ya da pekmezden biri. Enerji verir. Enerji kaynağı sınırlı olursa beyin iyi çalışmaz. Dolayısıyla netler düşebilir.
- Mutlaka meyve yenmeli. Tercihen mevsim uygun olduğundan şeftali.
- Peynirin yanına domates.
- İçecek olarak süt ya da taze sıkılmış portakal. Aday eğer çok seviyorsa bir bardak çay da içebilir. Ama Kadın adaylar muayyen günlerde çayın kansızlığı arttırdığını unutmasınlar.
- Yiyebildiğiniz kadar ekmek.
- Okunmuş pirincin bir zararı dokunmaz.
- Sınav öncesi şeker yiyenler yanlarına da mutlaka şeker alsınlar. Çünkü şeker hızlı şekilde kan şekerini yükseltir ama bir saat sonra aniden düşürür. Kan şekeri düşmeden bir şeker daha yenilmeli.

Bu arada mercimek yemeğini de tattık tabii.

Mercimeğin faydaları nelerdir?

- Çok değerli maddeler içeriyor. Protein değeri de yüksek, kalsiyumu da. Mercimek, nohut, kuru fasulye fark etmez bütün baklagillerde böyledir. En çok lif içeren besin baklagillerdir. İnsan bu lifleri sağlayamazsa birçok hastalığa yakalanabilir. O zamana kadar kimse Türkiye'deki şeker hastalarına kuru baklagilleri önermiyordu. Halbuki yurt dışında önerilirdi. Programda yaptığımız yemekler Türkiye'den derlenme yemeklerdi. O kadar çok ki, bizim derlediğimiz otuz kadar mercimek yemeğinin yanına programı izleyen ev kadınları da bir o kadar farklı yemek gönderdiler.

Mercimekli baklava da vardı galiba.

- Tatlısı da yapılır tabii. Ofis bizim programdan sonra yaptırdı baklavayı. Tatlı yarışmasına gittik, mercimekli pasta birinci geldi.

O yıl TMO'nun depolarındaki mercimekler tükendi mi?

- Tükendi, kalmadı. Hatta ihraç edildi. Sadece Türkiye'ye mahsus değildi; İngiltere, Almanca ve Fransızca kitaplar da hazırlanmıştı. Program başka ülkelerde de yayınlandı. Bunların sonucunda ihracat arttı. Daha sonra mercimek bulamaz oldular. Çünkü Türkiye'de tarım her zaman plansızdı.

Programdan sonra size "mercimekçi teyze" gibi lakaplar takıldı. Buna kızdınız mı?

- Hayır niye kızayım, alınayım. Bir yıl sonra doktorlar tarafından önerilmeye başlandı. Bilim çevrelerinin önerileri var mercimek üzerine, kan şekerini en iyi düzenleyen gıdanın mercimek olduğuna dair. Geçen bir gazete çok güzel başlık atmış: Gelecek Baklagillerde. Başka bir gazete, mutfaktaki sağlık ekibi diyerek baklagillerden bahsediyor. Nereden nereye geldik. Biz onu on yedi yıl önce önermiştik. Ben çok mutluyum çünkü haklı bir şeyi savundum. Bazıları çok eleştirdi, niye soyayı tavsiye etmiyorsun diye. İyi ama kardeşim Türkiye'de soya yetişmiyor ki. Soyayı Amerika yetiştiriyor, şimdi herkeste bir soya hastalığı var. Çünkü Amerika soyayı satmak için konsey kurmuş, tanıtım yapıyor. Bizim mercimek konseyimiz yoktu. Anadolu çiftçisine soya

yetiştirin mi diyeceğiz? O bakımdan mercimek haklı davamızdı.

Dengeli beslenmek için ne yapmalıyız. Her kafadan bir ses çıkıyor.

- Medyada çok yanlış bilgiler var. İnsanlarda okuyup tedirgin oluyorlar. Örneğin yemekle birlikte meyve yersen sirke olur diye yazmışlar. Biri diyor sirke olur, biri diyor alkol olur, öbürü diyor mideni çürütür. Böyle bir şey söz konusu değil. Hiçbir bilimsel literatürde yeri yoktur. Dünyada en sağlıklı beslenme biçimi Akdeniz'de. Ona uygun en güzel yemeklerde Türk mutfagında. Zayıflamaya çalışmak yerine, şişmanlamamayı öneriyorum. Önce şişmanlama. Onun için de yediklerini harcadıklarına denk tut. Bütçe meselesi bu. Eğer sen aktif değilsen, sabahdan akşama kadar oturuyorsan, yeterli proteini, vitamini alacaksın tabii ama kalori verenden uzak duracaksın. Bir şişe kola 80-90 kalori. Onu yerine su iç, hiçbir kalori almazsın.

Her gün beş porsiyon meyve ve sebze yenilecek. Her gün bir yumurta ya da onun kadar yağsız et de olur. Bir porsiyon kadar da kuru baklagil. Barbunya pilaki olur, mercimek çorbası olur, tabii ki mercimek olur. Bulgurumuzdan da vazgeçmeyelim. Ekmek, hamur az olacak. Aktif değilsen bir dilim ekmek yeter. O da beyaz ekmek değil, tahıl ekmeği.

**Şimdi sıkı durun;
Don Juan'ların
çoğu gizli
homoseksüeldir.**

**Bir yandan,
içlerinde kıpır
kıpır oynaşan
homoseksüel güdülerini bastırmaya,
bir yandan da önüne gelen kadınla birlikte
olarak çevresindekilere erkek olduklarını
kanıtladıkları duygusuna kapılırlar.**

İç Dikiş

ALTAY ÖKTEM
altayoktem@yahoo.com

Seks Bağımlılığı

Düşünsenize, "Tanrım, nasıl bir insandır bu?" diyerek şaşkınlık içinde sizi izleyen, gözleyen bir sürü kişi var çevrenizde. Kimi kiskanıyor, gözünde büyütüyor; kimi kınıyor, suçluyor... Asla kayıtsız kalamıyorlar ama. Herkesin ilgi odağısınız. Gerçekten çekilmez böyle bir hayat; yaşadığınız her gün kâbusa döner.

Seks bağımlılığı, hiç de özenilecek bir şey değil aslında. Tamam, yatıp kalktıklarınızın sayısı belli değil, tam bir koleksiyoncusunuz bu konuda. Her renkten, her tenden, her boydan, her bedenden karşı cins geçmiş elinizden. Minyonundan battal boyuna, sarışınından kızılına, siyahından yeşiline (punk'tur büyük olasılıkla), afedersiniz darından folloşuna, ne var ne yok kitabını yazmışsınız. Eh, mahallenin diline düşersiniz tabii. Size kızanların, ahlaksızlıkla, arsızlıkla, hayâsızlıkla suçlayanların bile dibi düşüyordur aslında. Çoğu kişi, "Ulan şunun yaptığının yüzde birini yapabilirdim, dünyanın en şanslı adamı olurdum" diye geçiriyordur içinden.

Dedim ya, aslında hiç de özenilecek bir şey değil bu. Seks bağımlılığı da aynı alkol, sigara ya da uyuşturucu bağımlılığı gibi bir hastalık. İnsanı rahatsız eden, içten içe kemiren, suçluluk duygusunun pençesinde kıvrım kıvrım kıvrandıran bir hastalık. Bir kere, seks bağımlılarının aklı fikri cinsel ilişkidir. Başka bir şey düşünemez, başka şeyden zevk alamazlar. Seks için yanıp tutuşur, herkesi seks yapılacak biri gözüyle görürler. Tüm bağımlılıklarda olduğu gibi, aradığını bulamayınca da yoksunluk krizine girerler. Vururlar kendilerini mastürbasyona. Yok, onunla da tatmin olamazlar.

Bu da bir tür saplantıdır aslında. Çünkü seks bağımlıları, yaptıklarının mantıksız olduğunu bilirler. Cinsel ilişkiden çok fazla zevk aldıklarını da söyleyemeyiz. Çoğunun penisinde his kaybı vardır, ya da tamamen hissizlik hâkimdir. Odun gibi bir şeydir önünde sallanan; kütük gibi bir şey.

Seks bağımlıları, asla seçici değildir. Boyun, posun, tipin önemi yoktur onlar için. Yatacak biri olsun da, isterse çamurdan olsun diye düşünürler. Her seferinde de bir daha yapmayacaklarına dair söz verirler kendilerine. Ama eli dursa ayağı durmaz seks bağımlısının. Tutamaz kendini.

Don Juan'lık da bir çeşit seks bağımlılığı sayılabilir ama, aralarında önemli bazı farklar vardır. Seks bağımlıları genelde depresyona eğilimli, hobileri olmayan, karamsar, hemcinsleriyle düzgün ilişki kuramayan insanlardır. Don Juan'lar ise, aşağılık duygularını bastırmaya çalışırlar. Farklı kadınlarla ilişkiye girerek toplumsal bir statü edindiklerini

**Gerçi,
erkeklerde,
kadınlara oranla
dört kat fazla
görüldüğü de bir
gerçek. Ama bu
amansız dert, erkek
kadın gözetmiyor,
yakaladığını yatağa
düşürüyor.**

düşünürler. Ayrıca, kadınlara da değer vermezler. Orgazm sigarasını yaktıkları anda, yattıkları kadın üç kuruşluk değeri kalmaz.

Şimdi sıkı durun; Don Juan'ların çoğu gizli homoseksüeldir. Bir yandan, içlerinde kıpır kıpır oynaşan homoseksüel güdülerini bastırmaya, bir yandan da önüne gelen kadınla birlikte olarak çevresindekilere erkek olduklarını kanıtladıkları duygusuna kapılırlar.

Evet, seks bağımlılığını bıçak altına yatırdık, nedir, ne değildir, nelerden kaynaklanır, çevremizdeki insanlar seks bağımlılarına hangi gözle bakarlar... gibi sorulara dilimiz döndüğünce cevap vermeye çalıştık. Fakat, dikkatli okurların gözünden kaçmadığını tahmin ettiğim bir gerçeği de vurgulamak zorunda hissediyorum kendimi. Bu hastalığı erkek gözüyle, bir erkeğin bakış açısıyla ele aldık şimdiye dek. Sadece erkeklere özgü bir hastalık mıdır seks bağımlılığı? Elbette hayır. Gerçi, erkeklerde, kadınlara oranla dört kat fazla görüldüğü de bir gerçek. Ama bu amansız dert, erkek kadın gözetmiyor, yakaladığını yatağa düşürüyor.

Seks bağımlısı kadınlar da yaşlı genç, eğri büğrü, çarpık çurpuk, kel kör dinlemiyor, organı on iki santimi geçen herkesin altına atıveriyorlar kendilerini. Bu kadınlar için, hayattaki en hakiki mürşit "pompa".

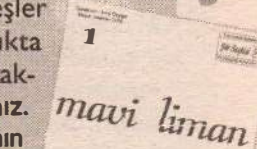
Aslında gerçek bir çıkmazda, labirente kaybolma psikolojisi içinde çırpınır durur bu hastalığa yakalanan kadınlar. Her ilişkide pişman olur, yaptıklarının yanlış olduğunu düşünür, bir daha böyle bir olayı yaşayamayacaklarına dair yeminler ederler; ama nafile. Daha esvabı toplayıp, afedersiniz sütyeninin kopçasını takıp, artık içinde bulundukları ülkeye, kültüre ve sosyal statüye göre jartieri mi olur, g-string mi, pazen don mu, yatağın yanına fırlatıp attıkları ne varsa artık, işte onu giymeye bile fırsat bulamadan, canları bir daha, bir daha ister. Kısacası, hemen sokağa çıkıp birini daha bulmaları gerekir. Çünkü en son birlikte oldukları adam pestile dönmüştür çoktan.

Türkiye'deki seks bağımlısı kadınlar için durum sanıldığından daha zordur. Yaşanan ilişkiler Avrupa standartlarının çok dışındadır bir kere. Sosyal ve ekonomik seviyesi üst düzeyde olanlar için pek bir şey değişirse de, daha tutucu, bağnaz ortamlarda yetişen pırlanta gibi genç kızlarımız, bu acımasız hastalığın pençesine düşerlerse, yaşadıkları dram da ikiye katlanır.

Kısacası, hayatı altüst eden, pis bir hastalıktır seks bağımlılığı. Başkalarının "Oh, keyfe bak, eleman hayatını yaşıyor," dediklerine bakmayın, hayatı kararır bu hastalığa yakalananların. H

Limana Veda

Pulsuz bir zarf geldiyse mavi limandan, kırık bir gemi kaybolduysa sisler içinde ve dalgalar yuttuysa eski, pürüzsüz sevinçleri; artık veda etmenin tam zamanıdır. Kara önlüklü, kara gözlü çocuklar kar'a boğulurlar. Karanlıkta kekimelerin ağırlığı on kat artar; hele de ateşler içinde bir koltukta oturup saatin tik taklarını sayıyorsanız. Başka türlü olmanın imkansızlığındandır zaruretini hissettiğiniz. Kalkıp yüzümü yıkamalıyım yine. Biraz nefes almalıyım. Veda etmeliyim limana. Teşekkürler sana Paslı Teneke, teşekkürler Mavi Liman ve pulsuz gelen her zarfa merhaba deme inceliği; içimizdeki.

Cahit Külebi,
1917 yılında
Tokat'ta doğdu.
20 Haziran 1997'de
Ankara'da vefat etti.
Rahat anlatımlı,
içten, duyarlı,
ve titiz şir işçiliğiyle
öne çıkan şiirler
yazdı.

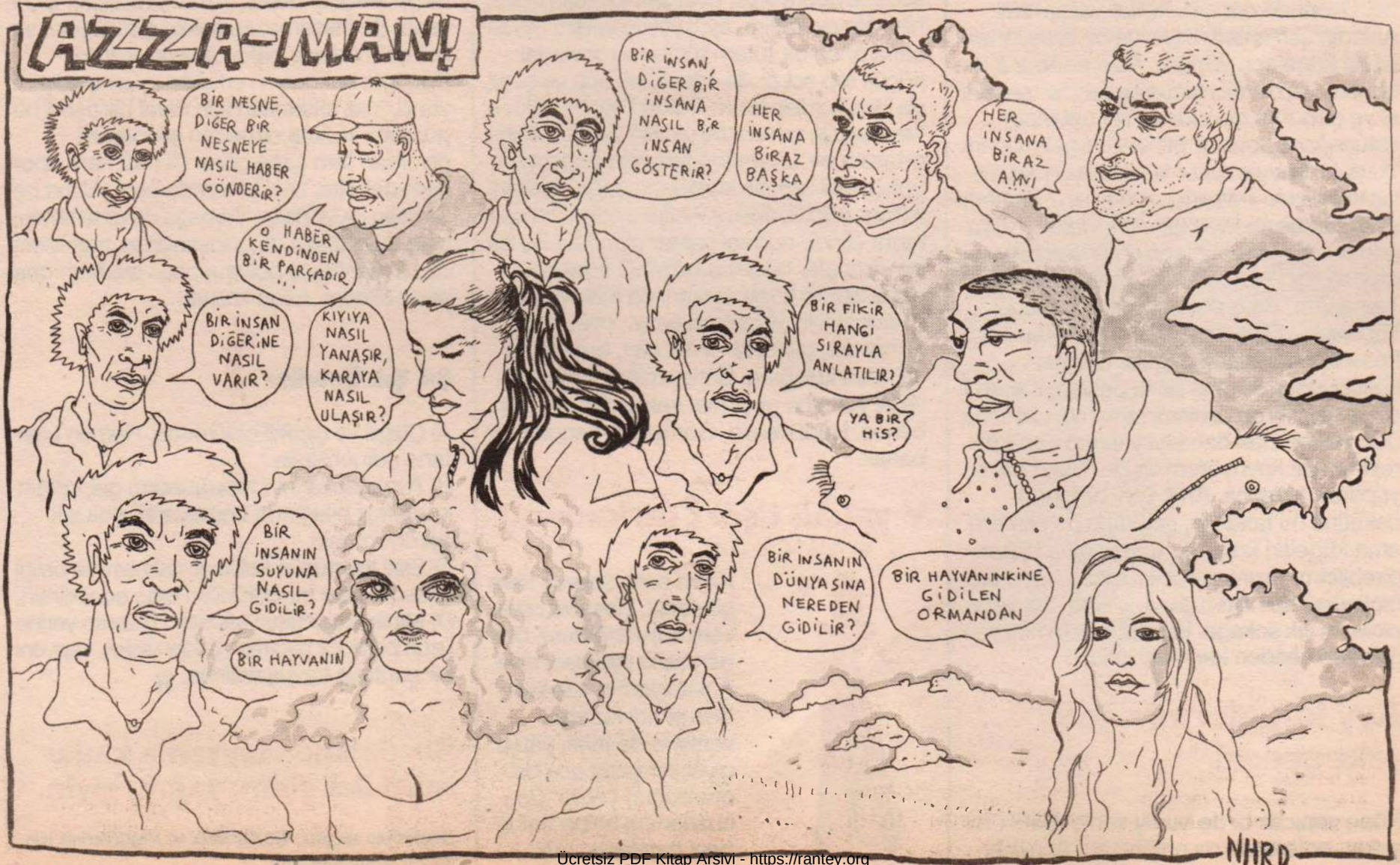
İstanbul

Kamyonlar kavun taşır ve ben
Boyuna onu düşünürdüm,
Kamyonlar kavun taşır ve ben
Boyuna onu düşünürdüm,
Niksar'da evimizdeyken
Küçük bir serçe kadar hürdüm.

Sonra âlem değişiverdi
Ayrı su, ayrı hava, ayrı toprak.
Sonra âlem değişiverdi
Ayrı su, ayrı hava, ayrı toprak.
Mevsimler ne çabuk geçiverdi
Unutmak, unutmak, unutmak.

Anladım bu şehir başkadır
Herkes beni aldattı gitti,
Anladım bu şehir başkadır
Herkes beni aldattı gitti.
Yine kamyonlar kavun taşır,
Fakat içimde şarkı bitti.

.....
CAHİT KÜLEBİ

düdü'ten Sıkı-Sık

olsa da durumlar sıkışık
bizim kızlar her zaman şık

Merhaba kızlar nasılsınız? Şık mısınız?

Size havaların iyice ısındığı
şu canım yaz günlerinde kokteyl dadında
bir reçete hazırladım. Acil şifalar dileğiyle...

DÜRNEV KIRAÇ

Seninki kaç santimetre?

Canım olmuş aylardan Haziran. Sen de artık yaza hazırlan. Bırak ölü hücreleri küvette. Yenile kendini yenile. Baştan aşağı hem de, diyerekten girdim konuya. Sana

acaip bir aksesuar yapıcım. Yanında broşu da hediye... O kadar kolayki yapması. Taktığında sen bile inanamıyacaksın gördüklerine. Hem de böyle boyunun ölçüsünü alacak görenler. Dedi diydi dersin

bak. Benden söylemesi. Şimdiii öncelikle malzemeleri sayalım. İki adet mezura. Evet evet yanlış duymadın mezura. Hani şu ne alırsan 1 milyoncularda satılan kağıtimsı kıvamda olanlardan. Dandiklerinden yani be. Üzerinde cm cm sayılar yazar hani. Anladın sen anladın! Neyse bir broş iğnesi iki de küpe ucu tamam. Arzu edilirse 3 de boncuk. İlk olarak mezuralardan bir tanesini al ve döndüre döndüre, yani birbirinin üstüne koya koya bir gül şekline getir. Sonra bu gülü iğneyle tuttur ki açılmasın. Gülün hiç solmasın Tutturdun mu kızım? Tamam şimdi arkasına broş iğnesini yapıştır veya onu da dik gene. En son dikiş görünmesin diye aldığı boncuğu da ortasına yapıştır. Tamaaam. Broş olayı bitmiştir. Sıra geldi küpelere... Diğer mezurayı da ortadan ikiye keserek aynı işlemi uygula. Broşun küçüğünden iki tane de küpe yap. Kapito? Küpe uçlarını da diktinmi tamamdır. Al sana üçlü takım. Bak daha iyi yapabilmen için resmini de koyuyorum ilişige. Baka baka yaparsın kolayca. Artık yeni broşunu ceketine mi takarsın, şapkana mı bilmem ama küpeleri kulağına takacağına bahse girebilirim. Kızım görenler alıcak boyunun ölçüsünü demiştin sana... Hadi tak yeni cicilerini çık sokağa. Bu muhteşem Haziran geceleri senden kaçmaz valla...

Ayy küpeleriniz çok şekeeeeer!

Küpe yapıcaz bi de bu ay senle. Şeker mi şeker, enteresan mı enteresan! Acaip bi

küpe olacağı kesin. Gelin şeker gibi, aman nikah şekerini!! Tatlı tatlı takarsın artıkn. Gerçi senin sekerliğinin yanında lafı bile olmaz ama, ne demisler şeker bile dengi dengine...

Şeker kızın şeker küpeleri olumuş diye bir atasözümüz de mevcuttur yani konuyla ilintili. Atalarımız bu konu üzerine çok kafa patlatmışlar. Bildiğin gibi deil. Ben diyim 50, sen de hade lem... Bak bi tane daha; "Küpesine bak kızı al" "Tatlı kız küpesinden belli olur" "Bu da kulağına şeker olsun" vs. gibi çoğalıp gider bu özlü sözler. Bir başka deyişle "ayyy şeker misin kız, eriyen mi?" baabında saçmalamalara da yol açabilir, dikkat diyoruz ve derhal uuuuu dönüşü yapıp direksiyonu kırarak rotamızı sadede çeviriyoruz. Evet şekerim demişim, hihi. Neyse tatlım, ayyyyyyyyyy yeter!! Şimdi sana önce bir tutam tül, bir avuç kadar küçük top şeker, iki adet küpe ucu ve biraz da ince kurdele lazım. Tülden küçük iki kare keseceksin tamam mı janım? Sonra tüllerin ortasına bir tutam top şeker koyup ağzını bohça gibi kapatıp kurdeleyle bağlayacaksın. İki tane küçük nikah şekerimsi bohça olması lazım elinde normal şartlar altında. (bu da bir atmosfer basınca tekamül eder ona göre) Sonra küpe uçlarını da tüllere diktin mi tamamdır. Küpelerin hazır. Yiyebilirsiniz... Şimdi sen giyinirsin fıstık gibi, bunları da takarsın kulağına. Bütün milleti çatlatırsın valla. Karşına geçenler şeker gibi eriycek bence. Hadi canım. Görüşürüz kendine iyi baaak.

V yakalı tişört (arkadan!)

Kızım sana seksen kere söyledik. Boşuna para verme şu tişörtlere, bak ben sana yapıcım diye. Anlamıyosun napayım. Ben şimdi kızlara vereyim de tarifi, yapıp giysinler çatla sen de oturduğun yerde. Boş cüzdanına bakıp bakıp beni hatırlasın artık.

Hem de gör bak ne fiyakalı tişört olacak. Gelin kızlar ben size anlatayım nasıl olacağını. Elimize önceden yıkayıp kurutulmuş bir tişört alıyoruz. Birazcık dar olması tavsiye edilir. Ama çok deil. Sonra bu tişörtü ters çeviriyoruz. Arkasına kalemle büyük, ucu beline kadar inen bir V çiziyoruz. Ve Ve! V harfi yani...

Eveeeeet. Sonra elimize bir cetvel alıp bu Ve'yi enine kesen iki çizgi çiziyoruz. Ama çizgilerin arası biraz açık olsun tamam mı? Şimdi tışörtümüzün kaymasını engellemek için iyice geriyoruz. Diğer elimize önceden bileylenmiş falçatayı alıyoruz ve çizdiğimiz V şeklinde tışörtümüzü kesiyoruz. O enine kesen çizgileri kesinlikle kesmiyoruz ama. Onlar kalıyo. Çünkü onlar kafesi olacak kapito? Esas onlar verecek dadı sırta. Evet canım. Kestin mi? Aferin. Şimdi içine de renkli askılı bi bulüz. Yarabbim süper oldu yaaa. Şu ihtişama, şu şeklin güzelliğine, şu sırt dekoltesine bakar mısınız kızlar? Dönüpte bakmayan erkekte şüphe ederim yaniiii. Yaz akşamları için ideal bir tişört bu güzelim. Kokoş olmadan şık olayım diyorsan tam sana göre. Çünkü hem spor hem dekolte. İkisi bir arada yani. Altına ne istersen giyebilirsin. Yemeğe de gidebilirsin, bara da. Kızlarla da buluşabilirsin, manitayla da. E manitayla buluşuyosan allahtan ona sabır dilerim. Esen kalınız...

Şık Şık Öneriler

- A) Çizgili ve çiçekli çok moda. Hemen birer tane edinebilirsin.
- B) Ayakkabılarının topuğundan geçirdiğin kurdeleyi bileğinde bağlayarak çok şık görünebilirsin.
- C) Eski tişörtünün kollarını, yakasını ve belini keserek yeni bir görünüm elde edebilirsin.
- D) Minik el çantanın saplarını çıkartıp yerine uzun bir zincir takarak yandan askılı, yepyeni bir çantaya kavuşabilirsin. H

Bir dahaki Hayvan'a kadar mutlaka gidin, yapın, giyin.

Düdü'ten sevgiler. Görüş, istek ve eleştirileriniz için
dudut1@hotmail.com

Zamanında Anlaşılmamış Filmlere Yeniden Bir Bakış Denemesi (XXVIII)

Meraklılara duyuruyorum; iddialıyım. Kimsenin görmediği bir şeyi gördüm. Çağın görüntüsü bu. Bir jenerasyonun rüyası Arzu'nunkini görmek. Sinema ansiklopedisi madde yazarlarına duyururum; Arzu Okay'ın vajinası "İkimiz de Sevdik" adlı filmde kazayla görünmüştür.

İkimiz de Sevdik

OSMAN CAVCI

Bir flaş haberle başlamak istiyorum yazıya; Arzu Okay'ın pussy'sini gördüm. Yıllarca tapmışız kadına, bu az bir şey mi? Bir iş kazası olmuş işte; kameramanın geri zum net yaparken kazayla çektiği 24 kareden epeyce az. Sinemada asla göremeyeceğiniz ama 'digital japon teknoloji' ile resmi yavaşlatıp ya da dondurup yakalayacağımız bir enstantane bu.

Önce bir görüntüden şüphelen-dim, sonra 'slow' yapıp baktım. Evet, Arzu'nun bacak arasında bir karartı belirdi. **Christoph Colomb**'un gemisinin direğindeki gözcü gibi bağırı-mam gerekiyordu ama kendimi tuttum. O anı isabet ettirmek gerekiyordu ve sonunda oldu. Arzu'nun 13 kareli bu görüntüsünde, bacak arasında olgunluk-tan yarılmış siyah bir incir duruyordu. Bir elimde sigara, bir elimde bira televizyona yaklaştım. Acaba yanılıyor muyum, diye dikkatle inceledim. Hani 'Blow-Up' diye meşhur bir film vardır, öyle bir durumsallık bu. Görmek istediğimi mi görüyorum acaba?

Yaptığım şeyin önemli bir buluş olduğuna eminim. Şimdiye ka-

dar kimse böyle bir abuk işle saatlerce uğraşmamıştır. Bir takıntı meselesi bu. Buradan meraklılara duyuruyorum; iddialıyım. Kimsenin görmediği bir şeyi gördüm. Çağın görüntüsü bu. Bir jenerasyonun rüyası Arzu'nunkini görmek. Buradan sinema ansiklopedisi madde yazarlarına duyururum; Arzu Okay'ın vajinası "İkimiz de Sevdik" adlı filmde kazayla görünmüştür.

Arzu Okay Yeşilçam'a gelmiş en muhteşem kadınlardan. Nefis bir suratı var, inanılmaz masum. Arzu Okay simgeleşmiş bir yıldızdır. O seks filmlerinin abarttığı dönemde sinemayı bıraktı. Asla abartılı bir seks sahnesini göremezsiniz. Çıplak-çıplaktır ama bir çiçekli vazunun arkasında se-viştir. Ya da göğüsle-riyle baldırlarını açıkta bırakan bir örtü vardır üzerin-de. Ama abla keşke (iyi ki) o örtüye güvenmeseydin o ka-dar. Arzu Okay, ken-dinden daha fazla soyu-nan kadınlar sinemaya baş-ladığında (**Zerrin Doğan, Dilber Ay**) sinemayı terk etti.

Filme gelince, seks filmi demeye bin şahit ister. Tam bir Yeşilçam melodramı. Araya iki yatak atılmış hepsi bu. İşte böylesine masum bir filmde Arzu'nun kaza eseri görü-nen pussy'sinin dışında onu seks filmleri kategorisine sokmamız im-kânsız neredeyse.

Arzu mini etek giydiği için mahal-le-den kovulur. Üstelik bunu kadınlar yapar. O, kocalarını baştan çıkaran bir orospudur. İki genç kız (kız arka-daşı var) yeni bir semte taşınırlar. İş ararlar, bulurlar. Böylesine güzel kız-lara kim iş vermez ki? Ama hikâye iş-te burada başlıyor! Zengin patronlar fakir tezgâhtarları ya da sekreterleri-ni mutlaka s.ker teorisi.

Arzu bir 'butique'de iş bulmuş-tur, kız arkadaşı da bir triko fabri-kasında sekreterdir. Arzu yaşlı pat-ronunun tacizlerinden bıkmıştır (**Kenan Pars**). İş bırakır. Kız arka-daşı ile patronu (**Salih Güney**) arasında da bir mevzu başlamıştır. Arzu'nun saf kız arkadaşı hayatının hatasını yapar ve Arzu'yu kendi fab-rikasına iplikçi kız olarak alır. Usta-başı şaşı göz bunu hemen ima eder; "Hayret, siz bu güzellikle...". Salih Güney'in gözünden kaçmaz bu. Gü-zellik avantaj mıdır, yoksa bela mı? Ustabaşı şaşıbeş haklı çıkar "Hayret siz bu güzellikle...". Salih önce ga-yet romantik öper kızı. Bu arada sekreter kızın pabucu dama atılmıştır.

Salih zengin ve güçlü bir adamdır, iktidarı vardır, tabii ki fakir kızları öpmeye hak kazanmıştır.

Salih zengin ve güçlü bir adamdır, iktidarı vardır, tabii ki fakir kızları öpmeye hak kazanmıştır. Ustabaşı şaşıfelekle haber yollar; "Patron seni kumaş deposunda bekliyor". Haydaa, ni-ye odasında değil de ku-maş deposunda bekliyor? Fakir kız gitmek zorundadır. Gi-der ama oraya niye çağırıldığını da biliyordur aslında. "Rica ederim Se-dat Bey bırakın" demesi abestir. Olanlar olur, kumaş kolilerinin üs-tünde o artık kült filmin tarihine ge-cek sahne başlar. Arzu bekaretini patronuna teslim eder. (Sanki başka seçeneği mi var?).

Bu arada sekreter kız Salih tara-fından horlanmaktadır. Sekreter kız "İstanbul Festivali'ne iki bilet aldım" der. Salih ilgilenmez. Bu arada İstan-bul Festivali'nde neye bilet almıştır? Bale mi, opera mı, tiyatro mu, kon-ser mi? Arzu kız arkadaşı ve ev arka-daşı kızın, patron Salih'i sevdiğini öğ-renir. Fedakârlık yapıp evi ve işi terk eder. Patron ustabaşı şaşıgöze "Git Arzu'yu kumaş deposuna çağır" der. Şaşı Arzu'nun ayrıldığını söyler. Salih

sinirinden şaşıyı ayıklar. Şaşının göz-leri yerinden çıkar, biraz düzelir. Her şey şaşının cümlesiyle başlamıştı; "Hayret, sen bu güzelliğinle...".

Patron Salih vefasız bir adamdır, Arzu'yu çabuk unuttur. Tekrar sek-reteriyle takılır. Arzu da eski bu-nak, moruk, zengin patronunun metresi olur. Bunu zengin morukla sevişirlerken de belli eder, orgazm taklidi yapar.

Patron Salih ve sevgilisi (sekre-teri) İstanbul Festival'i diye yanlışlık-la bir gece kulübüne giderler. Fakat tesadüf bu ya; o akşam Arzu ve bu-nak, zengin moruk da oradadır. Arzu yıkılır. Salih "değmezmiş" der.

Arzu bir gün eve erken gider ve bunak, zengin moruğu yataкта başka bir kadınla yakalar. Yakalanan kadın (**Nilgün Ceylan**) bütün filmlerde hep aynı sahnede oynamakta, aynı biçimde sevişmekte ve aynı biçimde yakalanmaktadır.

Arzu tecavüz edilecekken iyi bir adam tarafından kurtarılır ve bu adamla birlikte olur. Evleneceklerdir. Adam (**Seyhan Karabay**) abisinin evine yemeğe davetlidir. Arzu'yu da götürür. Fakat ne o... Bu Salih Güney ve sekreterinin evidir. Onlar evlenmişler ve doğru yolu bulmuşlardır. Arzu ve Seyhan içeri girer girmez kamera zum ha-reketlerine başlar, herkes şokta-dır. Salih erkek kardeşi Seyhan'a "Bu kadın..." diye başlayan cümleler kurar. Burada demek istediği "Bu kadının kumaş deposundaki sahnede en mahrem yeri göründü, kahpe kadın bunu bilerek yaptı" demek istemektedir. Arzu evi terk eder ve bir uçurumun kenarında görürüz onu. Seyhan bunu gazete-den okur. İntihar etmiştir. Filmin sonunda "SON" yazar. Ama ben yine de yazıyı ustabaşı şaşıgözün cümlesiyle bitireceğim, üstelik bu-nu da Arzu'nun kendisine söyleye-ceğim; "Hayret, hem bu kadar gü-zelsin hem de..." H

Sayım'ın Kitap Bavulu

SAYIM ÇINAR

Nazilerle Beş Yıl

Önay Yılmaz / Remzi Kitabevi

Araştırmacı gazeteci Önay Yılmaz'ın yazdığı, Remzi Yayınevi'nden çıkan "Nazilerle Beş Yıl" belgesel bir roman. Kitapta, Atatürk tarafından yurtdışına öğrenim için gönderilen Türk gençlerinin, Nazi Almanyasında yaşadıkları anlatılıyor. Kitabın konusunu, Atatürk'ün talimatıyla Maden Tetkik Arama Enstitüsü tarafından 1935 yılında Almanya'ya maden mühendisliği okumaya gönderilen gençlerin, Hitler dönemi Nazi Almanyasında ve II. Dünya Savaşı sırasında geçirdikleri tehlike ve heyecan dolu yıllar oluşturuyor. Önay Yılmaz kitabını, Türkiye'ye döndükten sonra önemli kurumların başına geçen ve İTÜ Maden Fakültesi'nin kuruluş kadrosunda yer alan bu kişilerin, ailelerine bıraktıkları belgeler, hatırat ve mektupları temel alarak yazmış. Türk öğrencilerin 1939 yaz tatilinde gittikleri İngiltere'den, savaşın patlaması nedeniyle Almanya'ya dönememeleri ve üniversiteye bir süre burada devam etmeleri nedeniyle, kitapta II. Dünya Savaşı'nın Almanya cephesinin yanı sıra İngiltere cephesiyle de ilgili bölümler bulunuyor. Gençlerden Gürbüz Fındıkgil'in koyu Nazi bir genç kız olan Ursula Gersten'le yaşadığı amansız aşk da, kitabın diğer bir renkli unsurunu oluşturuyor.

İkona

Neil Olson (Çev: Niran Elçi)
İthaki Yayınları

Uzun zamandır edebiyat ajanı olarak çalışan Neil Olson'ın ustaca kaleme alınmış ilk romanı İkona'da, İkinci Dünya Savaşı'ndan beri kayıp olan çok eski bir kutsal emanet, günümüz New York'unda tekrar ortaya çıkıyor ve eski düşmanlıkları yeniden alevlendiriyor. İkinci Dünya Savaşı sırasında, ücra bir Yunan köyünde Yüzbaşı Elias ve direnişçi gerillaları, Nazilerle çatışmaya girerler. Haine bir eylem yüzünden köyün kilisesi yanıp kül olur, birkaç kişi içeride saklı ikonayı kurtarmaya çalışırken ölür, ikona ortadan kaybolur. O gün olanlar uzun süre bir gizem perdesinin ardında kalır, ta ki altmış yıl sonra ikona New York sanat piyasasında ortaya çıkana dek. İkona yoğun –ve hatta ölümcül– bir ilgi uyandırır, talipleri her geçen gün artar. Her biri değişik nedenlerden ona sahip olmayı istemektedir. Nazi işgali altındaki Yunanistan'dan günümüz New York'una uzanan bu soluk kesici koşuda ipi kim göğüsleyecektir? Kim rakiplerini altdip ikonaya önce ulaşacaktır? İkona yalnızca kutsal bir nesne midir, yoksa başka güçlerle de mi yüklüdür? Casusluk romanlarının usta yazarları Alan Furst ve Daniel Silva'nın izinden giden Neil Olson, ilk kitabıyla parlak bir başlangıç yapıyor.

Neden New York Neden İstanbul

Ahmet Gürsoy'un New York'ta 2003 yılında, 'A New Yorker By Choice' adıyla yayımlanan kitabı Pan Yayıncılık tarafından Türkçe'ye çevrildi. Kitap, Saliha Nilüfer'in çevirisi ile Neden New York Neden İstanbul adıyla Türkiye'de okurla buluştu. İki kentin ortak yönlerini ele alan kitabın başlangıç hikayesi

Venedik'e dek uzanıyor. Gürsoy, 1992 yılında yaptığı bir iş gezisi dolayısıyla Venedik'te oluşturmaya başladığı kitap projesini, on sene sonra New York'ta tamamlıyor. "Bu çalışma, hem İstanbul'u bir Venedikli gözüyle görebilmemi sağladı, hem de İstanbul'un dil, din ve kültürde New York'u andıran bir açık kent olabilmesi için neden Osmanlılar'ın gelişini beklediğini anlayabilmeme yol açtı," diyor Ahmet Gürsoy. Böylece iki kentin benzerliklerini araştırmaya başlayan yazar, aralarında 8000 km.'lik mesafe ve 300 senelik zaman farkına rağmen bu iki etnik merkezin inanılmaz benzerlikler taşıdığını okura kanıtıyor.

Yatır

Sadık Yemni / Everest Yayınları

Tüm kitaplarını tanıtmakta olduğumuz Sadık Yemni'nin Öte Yer adlı kitabının yeni baskısı ile Sarp Sapmaz'ın en son macerası Yatır okurlarla buluşuyor. Yatır bir kez daha okurları altmışların İzmir'ine götürüyor. Yine komşuluk ilişkilerinin en yoğun olduğu, mahallelilik duygusunun tüm iyi ve kötü yanlarıyla yaşandığı, henüz küreselleşmenin aynılaştırmadığı şehir ve mahallelerin kendi kimliğini koruduğu, kendine has bir duygu taşıdığı günlerin İzmir'i yine başrolde. Bakkalları, meczupları, kahvehaneleri, ev kadınları, çocukları çocukları ile canlı, kıpır kıpır bir mahalle. İşte bu mahallenin boş inançları, efsaneleri, bilinirleri, bilinmezleri, bilinip de bilinmezden ginenleri, dedikoduları, susulanları yeni bir macera dokuyor. Bu kez yatırlı bir ev, o yatırlı evin 21 yılda bir tekrarlanan kehanetleri ve ışıltılı parlayan gül desenli taşları... Ve tabii yine bir ayağı gerçeğin, bir ayağı gerçeküstünün toprağında gezinen Sarp Sapmaz. Bir yandan kimya laboratuvarında deneylerini yapıp mahallenin güzel kızlarına kimya dersi vermeye devam ediyor, bir yandan da başka dünyaların gizemlerini çözüp belalarını defediyor. Her zaman severek okuduğunuz Sadık Yemni'yi bir kez daha, belki bu kez daha da çok severek okuyacaksınız.

Bir Yazarın Günlüğü

Fyodor Mihayloviç Dostoyevski
Çeviri ve Notlar: Kayhan Yükseler

Rus ve dünya edebiyatının en önemli isimlerinden Dostoyevski'nin günlükleri ilk kez Türkçe olarak yayımlandı. YKY'nin Kâzım Taşkent dizisinden çıkan Bir Yazarın Günlüğü adlı kitap, bir romancı olarak tanıdığımız Dostoyevski'yi, toplumsal-siyasal bir kişilik olarak tanımamızı sağlıyor. Dostoyevski, Bir Yazarın Günlüğü'ne 1873'te Grajdinin dergisinde başladı. Üç yıl ara verdikten sonra, 1876'da, Bir Yazarın Günlüğü adı altında kendi dergisini çıkardı. Aylık yazılarla iki yıl düzenli olarak sürdürdüğü bu yayına sağlığının bozulması üzerine ara verdi. 1880'de sadece bir sayı çıkardı. 1881'de, Günlüğü yine her ay kapsayacak biçimde yayınlamaya karar verdi; ancak, ocak sayısını çıkardıktan sonra hastalandı, şubat başında da öldü. Dostoyevski'nin, döneminin toplumsal ve siyasal olaylarını ele aldığı bu yazılarının içeriğini, kimisi bugün de güncelliğini koruyan konular oluşturuyor: Halkıyla bağıni koparmış Rus aydınının eleştirisi; Rus halkının yüceltilmesi; Slavların birleştirilmesi ülküsü; batılılaşma sorunu, Avrupa özenticiliği, kültür yozlaşması; anadil sorunu; adalet sistemi; kadın sorunu; İsa inancını küçümsediğine ve Hristiyan erdemleri dünyevi hesaplara feda ettiğine inandığı Katolik kilisesinin eleştirisi; edebiyat yazıları...

Kara Kadife

Necati Göksele / GriKedi Yayınları

Necati Göksele ikinci romanı Kara Kadife'yi okurları ile buluşturdu. 'İyi' ve 'kötü' arasındaki ince çizgiyi katmanlı bir kurgu ile dile getiren roman, düşünsel derinliği yanında, gerilim ve aksiyon türünün bir karışımı. Romanın katmanlarında felsefi, dinsel, sosyolojik göndermeler, satır aralarında töre cinayetleri, işkence, yeraltı dünyası, uyuşturucu, nurguluk, göç ve göçebelik. Levantenler, taşra ve merkez gibi birçok olgu üzerine değinmeler var. İki kahramanı vardır Kara Kadife'nin; Zenit ve Nergal. Bu iki gencin roman boyunca nasıl değiştiklerini, hayata karşı nasıl farklı roller üstlendiklerini görürüz: Onlar, kısıtlanmışlıkların ortasında dönüşen ve kendilerini yaratan gençlerdir. Taşradan gelmişlerdir ve şehre geldikleri andan itibaren metropol tarafından kuşatılırlar. Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

Edebiyat Dünyasından Haberler

1972 yılından beri aralıksız olarak her yıl verilen **Orhan Kemal Roman Ödülü**'nün otuz dördüncüsü, 2005 yılında Adnan Binyazar'ın Can Yayınları tarafından yayınlanan **Ölümün Gölgesi Yok** adlı yapıtına verildi. Ünlü yazar Orhan Kemal'in adını yaşatmak amacıyla düzenlenen ödülün jürisinde Tahsin Yücel, İnci Aral, Semih Gümüş, Osman Şahin, Konur Ertop, Yıldırım Keskin ve Kemal Öğütçü bulunuyordu.

Radikal Kitap 4. yaşını İstanbul Modern'de kutladı. Bu kokteylde **Fikret Mualla** sergisini de gezmiş bulundum. İyi müzik ve önemli edebiyatçılar da bu kutlamada yerini almıştı. Gecenin ev sahipliğini ise **Cem Erciyes** ve **Tuğrul Eryılmaz** yaptı. Erciyes, kutlamaya katılan konukları tek tek karşıladı, ardından da kısa bir konuşma yaptı. Pınar Kür, Buket Uzuner, Aslı Erdoğan, Nevzat Erkmen, Ozanser Uğurlu, Ahmet Ümit, Tuna Kiremitçi, Mine Söğüt, Murat Somer, Hasan Öztoprak, Şenay Düdek, Ercan Akyol ve sayamadığım birçok isim gecede yerlerini almışlardı. Daha sonra Cem Mumcu'nun Babylon'daki kitap kokteyline gidildi. Orada da en çok ilgi çeken isim **Mario Levi**'ydi. **Cem Mumcu**'nun yeni kitabı ilgi çekeceğe benziyor. Kitabın adı çok çekici. Hassas Ruhlar Terazisi. Kitabı okumaya başladığınızda kendinizden geçiyorsunuz.

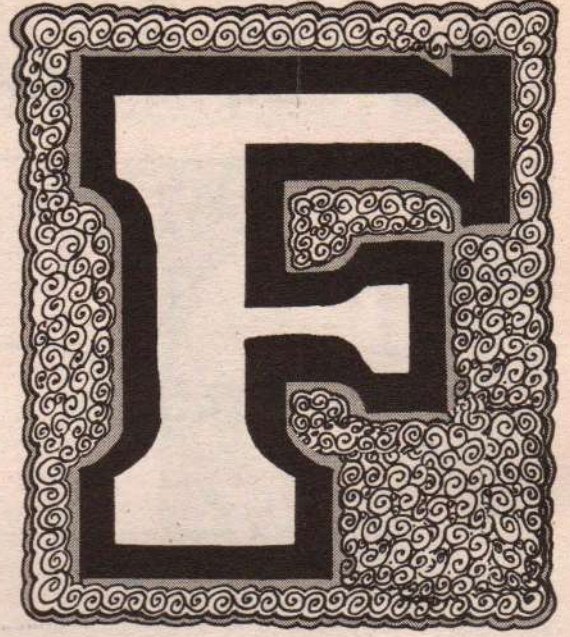
www.kitap-net.com adresinden müşterilerine hizmet eden Kitap-net, indirim ve taksit avantajlarının yanı sıra bu alanlarda da kendini öne çıkarma iddiasında.

Paulo Coelho'nun son kitabı **Zahir** dünyada ilk olarak İran'da yayınlandı ve kısa bir süre içinde yasaklandı. İranlı yayıncı **Arash Hejazi**'den gelen bilgiye göre İstihbarat Servisi, 9 Mayıs'ta **Tahran Kitap Fuarı**'na gelerek Zahir adlı kitaptan stokta ne kadar olduğunu öğrenmek istedi. Yayıncı, son iki gündür yaklaşık 2000 kitap satıldığını ve geriye yalnızca 1000 kitabın kaldığını bilgisini verdi. Daha sonra, yayıncının verdiği bilgiye göre Gizli Servis stokta bulunan kitapları almış ve Zahir'in İran'da satışının yasaklandığını belirtmiştir. Yayıncı ise, birkaç gün içinde konuyla ilgili yetkililerle görüşmeye çağırılmıştır. Zahir adlı kitabın, İran'da yayınlanmadan önce hükümetten izin alabilmek için gerekli olan tüm formalitelerden geçtiği belirtiliyor. Kitap, buna rağmen yasaklandı. Arash Hejazi'nin verdiği bilgiye göre Kültür Bakanlığı'ndan gelen biri, Zahir'in yayınlanmasından itibaren artan ilginin kendilerini çok korkuttuğunu ifade etti. Paulo Coelho, İranlı yayıncısı Arash Hejazi'nin kendi güvenliği ile ilgili ciddi endişeleri olduğunu ifade ediyor ve gönderdiği e-postayla Arash Hejazi'ye destek vermeye çağırıyor.

İsimler Sözlüğü

MEHMET MURAT SOMER

Fahrettin : Aslı fahrenheit, yani sıcaklık ölçeğidir. Dili dönmeyenlerce Fahrettin olarak kullanılmış, benim-senip dilimize yerleşmiştir. Ölçeğe adını veren termometreyi geliştirme-siyle de ünlü Alman fizikçi Daniel Gracia Fahrenheit'dır.

Fahriye : Abladır. Komşudur. Gü-leryüzlüdür. Aşık olup gider hayatı-mızdan.

Fatoş : Mehmet Ali'ye Memoş, Ali Osman'a Aloş denilmesi örneklerin-de olduğu gibi Fatih için kullanılan şir-neleştirir.

Faysal : Fay, depremlerle hayatımıza ve dilimize girmiştir. Depremler es-kiden de olurmuş ama insanlar fay hattını bilmezmiş. Faysal, fay hattıyla ilgili demektir.

Fecri : "Bakarsın en acı gün, yarın olur bir düğün, Tanrı böyle istemiş, kullarım gülsün demiş, eğlen oynadurma hey, yaşamak ne güzel şey" başta olmak üzere pek çok aranjmana Türkçe söz yazmış Fecri Ebcioglu'dur.

Fedai : Kendini bir kişi, değer veya yer uğruna feda eden, harcayan demektir. Bar fedaisi, (mafyoza) baba fedaisi gibi alt türleri mevcuttur. Azıcık rafineleşince 'koruma' adı alırlar. En üst mertebede olanlara 'body-guard' denilir.

Ferdi : Fert, şahıs, birey demektir. Ferdi ise şahsi, bireysel, kendini düşünen, egoist, toplumsal bilinci ve sorumluluğu olmayan anlamındadır. 1980 sonrası kendini kurtar gerisi ne olursa olsun görüşünün yaygınlaşma-sıyla isim de tekrar moda olmuştur.

Feride : Film ve aynı adlı şarkıdan kaynaklanır. Güzel elli ve her hece-sinde hıçkırarak şarkı söyleyen ses sanatkarı Emel Sayın, bazı filmler de çevirmiştir. TV ve klip öncesi dönemde şarkıcılar kendilerini izlemeye pahalı gazinolara gelemeyen halka ancak böyle ulaşırlardı. Bu filmlerde Ayşe, Fatma, Rüveyde, Handan, Margaret, Döndü gibi sıradan ve klasik isimler kullanmak istemeyen şarkıcı-mıza özel olarak isimler üretilmiştir. Bunlardan biri de Feride'dir. Seçilen,

hatta yaratılan kelimenin isim olduğu iyice anlaşılsın diye de filmin şarkı sözleri "İsmin ne dedi, söyleyiverdim Feride Feride..." dir. Filmi ve şarkıyı sevip benimseyenler çocukla-rına isim olarak vermiştir.

Ferruh : Fer (ışık) + ruh ha-li (tin) = Işıklı ruh. Çağrıldı-ğında bazı ruhlar karanlıkta parlar, kimisi de parlamaz gelip gelmediği anlaşılmaz bile. İşte harfleri masaya dizip fin-canı ortaya konunca gelip ışı-yan ruhlar, ferruhlardır.

Feryal : Fer (ışık) + yal (hayvan yi-yeceği) = Karanlıkta parlayan, fosfor-lu hayvan yiyeceği.

Feyyaz : Fey+yaz'dan. Fey, Müslü-man bir ülkenin gayrimüslim vatan-daşlarından aldığı vergidir. Bunun yaz döneminde tahsil edilenine feyyaz denir.

Firuze : Kökeni ağlak bir Sezen Ak-su şarkısı olan kadın adıdır. Kadın

adından türetilmiş erkek adlarının nadir örneklerinden biri de Fi-ruz'dur.

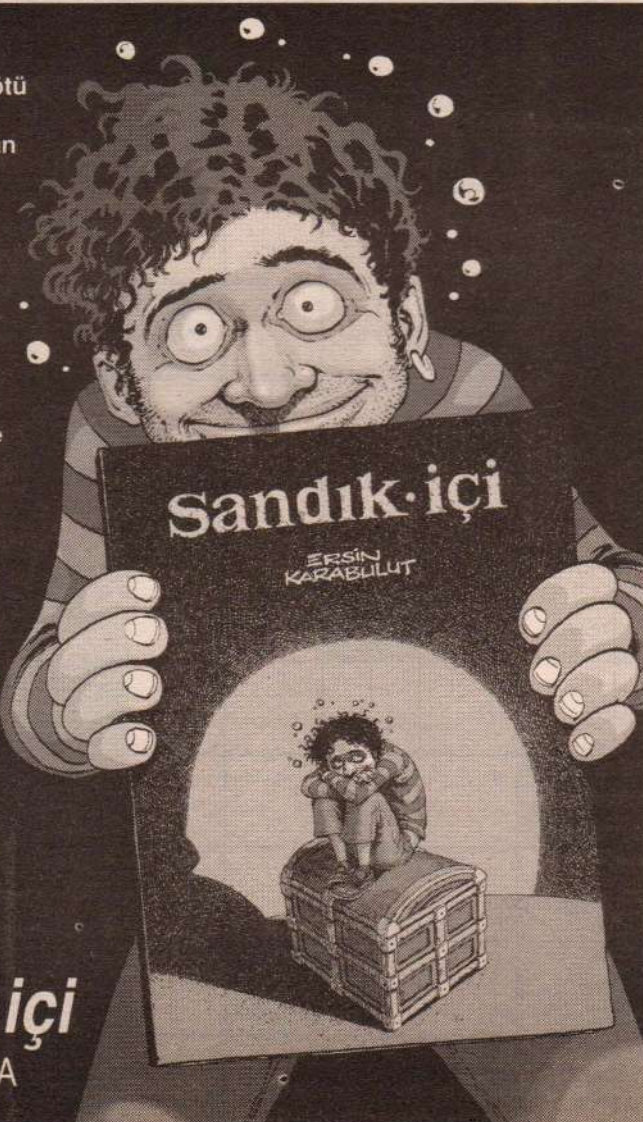
Fulya : Balıkçıların kullandığı haliyle çoçona, bilimsel adıyla myliobatis aquila, yani eni boyundan geniş, sır-tında dikenli tek yüzgeci olan, kamçı kuyruklu köpek balığı cinsidir. Fulya-balığı diye de bilinir. Bu balığa benze-tilen sarı çiçekli, keskin kokulu bitki-ye de fulya denir.

Füreya : Seramikçidir. Bakınız Ayşe Kulin'in biyografik romanı. H

Küçükken hapse girmenin çok da kötü bişey olmadığını, orda kaldığın zaman içerisinde deli gibi kitap okunacağını hatta kocaman bi kitap yazılabileceğini düşünürdüm... Sırf bu yüzden hapis fikri çok çekici gelmeye başlamıştı...

Şimdi hapse girmeden bi kitabım oldu. Sanırım raftaki kitapların arasına koyup çok uzun süre izliycem onu... Sonra da herhalde o gazla masaya oturur, sonraki yüz kitap için beyaz kağıtları karalamaya başlarım...

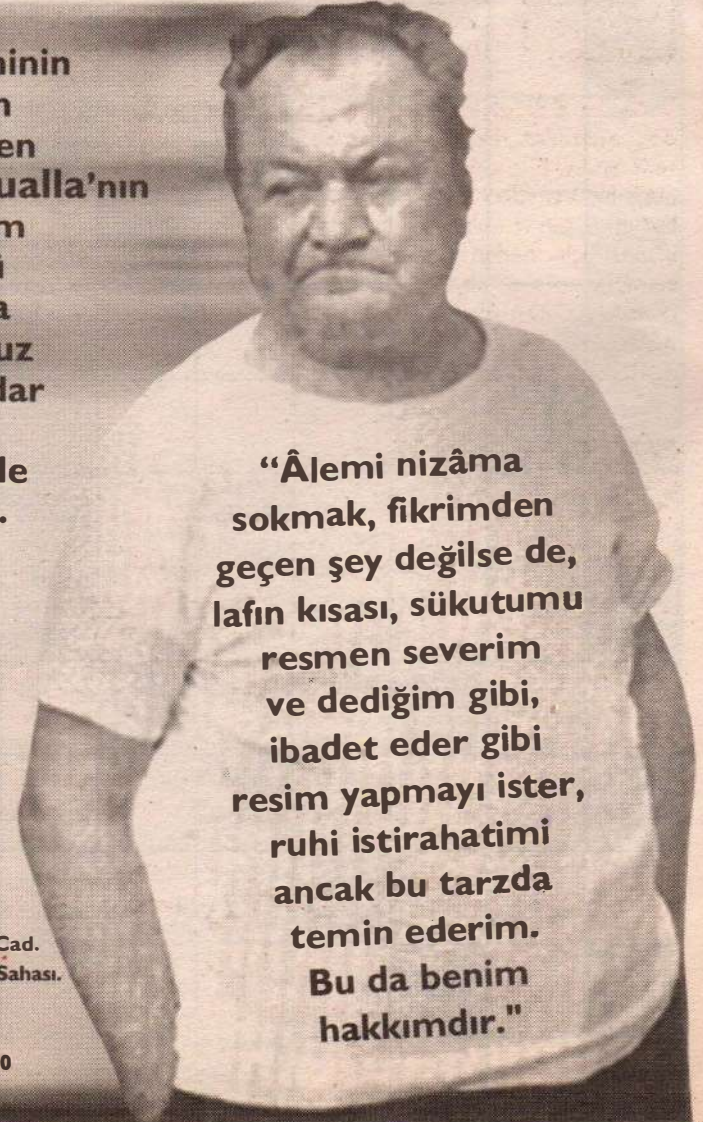
Sandık içi
KİTAPÇILARDA

Türk resminin önde gelen isimlerinden **Fikret Mualla'nın** 102. doğum yıldönümü 241 yapıtla 31 Temmuz 2005'e kadar **İstanbul Modern'de** kutlanıyor.

İstanbul Modern
Meclis-i Mebusan Cad.
Liman İşletmeleri Sahası.
Antrepo. No:4
Karaköy / İstanbul
Tel: 0212 334 73 00

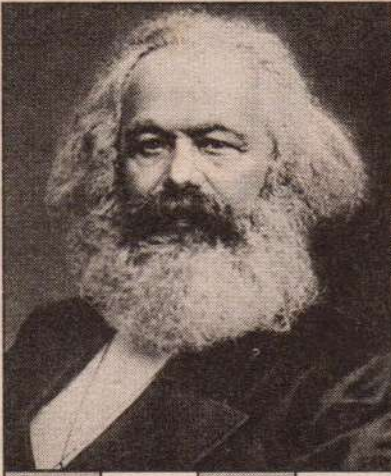
"Âlemi nizâma sokmak, fikrimden geçen şey değilse de, lafın kısası, sükutumu resmen severim ve dediğim gibi, ibadet eder gibi resim yapmayı ister, ruhi istirahatimi ancak bu tarzda temin ederim. Bu da benim hakkımdır."

Bulmaca Buldurmaca Paldır Kültür Doldurmaca

MEVLÜT GÜLVEREN

Fotoğraftaki düşünür	Kandırmak, oyuna getirmek	Hayvanın iç organları	Zengin teknesi	Bir gösterme sıfatı	Müslüman ibadethanesi	Sıvı	Düşünün bir eseri
Gücendirmek, içirmek	Kum falı	Lantan simgesi	Spor karşılaşması		Bir meyve	Zikreden	
					Ince yapılı		
					Fotoğraftaki yazarın eseri		
Eşlik etme					Mali'nin başkenti		
Bir meyve					Berilyum simgesi		
		Yoksul		Aylık düşün dergimiz			
		Ötürük, ishal		Sabah alacakaranlığı			
İsa peygamberin doğum günü			Vücut ifrazatı		İskambilde birli	İstanbul'da bir üniversite	
			Aylardan biri			Yemek yedirme, doyurma	
Öncecilik	Tek hücreli canlı	Büyük balıkçı kayığı			İlişkin		Etkin örgüt üyesi
Mersinin ilçesi	"Müjde ..." (Aktris)		"... Oktay" GS'li futbolcu		Kısaca İstanbul		Bir nota
			Tutu, ipotek		Bir Arap halkından olan		Fotoğraftaki aktörün bir filmi
Olağandan hacimli		"... Leaz" tiyatrosu		Rusça'da evet	Genişlik	Yankı	
Osmaniyum simgesi		Kimi yörelerde eşit			Köpek		
	Dış kiri			Sürekli, hep		Mayalanmış arpa	
	Yazın						
Vilayet		Bozkır'ın tezenesi	Mezar, kabir	Sonsuz, sınırsız düş		Yarı, yarım	Edimsel, eylemli
"... bir kâşinin tutsu buldum"							
					Kısaca volt	Yarış kayığı, kık	
Kızgın, yakıcı					Kumandan, komutan		
Alev, alaz						İtikat, iman	
		Bir meyve	Donuk renkli		Bir iş gysisi	Hücum, hamle	Denemeyele edinilen çıkarsama
Cennet bahçesi			"... Man" (film)				Küme, öbek
Alicya verilen resmi belge					Uzaklık kelimesi	İmaj, hayal	
Sakatlık, defo	Karşıtlık			Akıllı olan, kamil	Küçük su yolu	Hint irmiği	Kars'ta öğren yeri
	Hoşluk, güzellik						Bir popçumuz
"... Yeren" (yönetmenimiz)		Bir çalgı	Beyaz		Boyuna sarılan örtü		İnatçı
Müstahkem mevki			Bir kuş		Titreme		Sermaye
			Bir tarzı			Bir nota	
			Bir gereci			Kızgınlık, öfke	Kısaca abdullah
	Bir hayvan						
	Bir nota		Fotoğraftaki yazarımız				
			Baharlı bir bitki				
Göğün en yüksek kabı		Tahta tozu			Siyah		
Zeybek		Dalga geçme			Mevcut		
				Askeriyede bir sınıf			
		Yegane, biricik		G.Afrika plakası			
		Bir gösterme sıfatı					
Zafer	Pehlivan kıspeti paçası				M.Gorkı yapıtı	İlk harf	
		Mitoloji			Mektuplara yapıstırılır		

hayvan a R + bahçesi

Selahattin Hilav

Melahat Pars

Ömer Kavur

Eserleriyle hep hayatımızda olacaklar...

Ve buluşmak üzere

Dayanamayacak noktaya geldiği anda mide için doktora gittik. Bastırdım acıyı, ağrıyı... Hiç bir önemi yoktu. Çünkü ben yaşamak istiyordum. Çünkü ben yaşamak zorundaydım, çünkü ben çok iyiyim. Kime göre iyi? Babama göre... 'Babam öyle diyor' derler ya. Anneme göre... 'Annem öyle diyor' derler ya... Abimler de öyle diyor.

Bu yazıyı ben niye yazıyorum. Çünkü ben artık çok doldum. Kapasitem bu kadar olabiliyor. Ben artık yoruludum. Ben daha önceden hep güçlüydüm ve ben yine aynı şekilde güçlü olmak zorundayım. Bu yazıyı neden mi aydınlatmak, pardon yazmak istedim? ANNEM İÇİN, BABAM İÇİN, ABİMLER İÇİN, BEBEK İÇİN (Büyük abimin bebeği, abimin ve eşinin) ABİMLERİN EŞLERİ için, küçük ve büyük abimlerin eşleri için. (BU NOKTADA İNSANLARI DÜŞÜNEMEM) ANALIK HAKKI, BABALIK HAKKI, ABİLERİN EŞLERİ HAKKI VE ABİNİN BEBEĞİ HAKKI VE BENİM HAKKIM.

P.S / NOT: SINIRLI DEĞİLİM SADECE BÜYÜK YAZIYORUM ÇÜNKÜ YAZIYI BİTİRMEME ÇALIŞIYORUM. ÇÜNKÜ BİTMELİ. ÇÜNKÜ SAAT 02:46. ZAMAN = BİR MİDE AĞRISI SIRASI VE SABAH = İLAÇLARI KULLANMAYA BAŞLIYORUM...

15:18, 11 Mayıs 2005. Penguen'de oturdum yazdım, temize çektim ve sigarayı söndürdüm.

ICSİT / İstanbul

Yaşa

Ben diyorum ki, yaşamaya dair... Yaşamaya dair içinde ne varsa, dışına çıkar kardeşim. Ser gözler önüne.

Hayatı mı seviyorsun? Sev kardeşim!

Çılgınca yaşamak mı istiyorsun?

Yaşa kardeşim!

Veya hayata boş vermek mi istiyorsun?

Boş ver kardeşim!

Direnmek... inat etmek...

1 Mayıs'larda yürümek, Grevlerdeki halaylara katılmak mı istiyorsun? Katil kardeşim!

Romantik misin, aşık mısın?

Veya, "Dünya yansa hasın yanmaz" cinsinden biri misin? Öyle ol kardeşim!

Yani kısaca; Nasıl istiyorsanız, Hepiniz öyle olun!

Ferhat Adalı / İstanbul

Mezarda

Ne arıyorsun burada. Bilmiyor musun ki? kurtarıcı azap yoktur. -Ah be eski dostum, karanlık öyle bir kılıçtır ki, içine bir kez saplandı mı, kınına bir daha girmez. Bu halden korkup günlük gerçeklerin ayırtırdığı yamalarla kimliğini örtmeye çalışmak boşuna. Üstelik kaçamazsın da, çünkü alt egonun nezaretinde yarattığın dağlar, her ihtimalde yaşar. -Sen öyle sanıp da, boş yere kırk yalvarma yarınlarına. Kimseler duymadan bu aciz sesini sus. Ruhun birazcık olsun soğusun. Gerçeklerin ulaşamadığın tek bir düşün bile kalmamış olabilir. Sana boş umutlardan söz edecek değilim. Sadece biraz rahatla ve güne kan. Kan ki içine bir güç gelsin, uyumun ve sıradanlığın gücü. Düşlerin de bu sayede daha basit, anlaşılır ve sancısız olsunlar. Belki sen farkında değilsin ama, batık gölgeler mezarlığıdır burası, imgelerin uğramadığı koyalara çok uzaktır burası. Pusu oturur zihinlere, ışık girmez olur kendini bilmeye meraklı bedenlere. -Abartma gecene müdahale edip, seni bu boşluğa atanlar, bu zayıf gölgeni yaratanlardı zaten. Üstelik içine gömüldüğün bu atmosferde sana ait bir gram bile hava yok. En az benim kadar yabancı-sın buraya. -Aslına bakarsan, her şey gayet basit. Adamda bin yıllık dostları tanyacak kafa bırakmıyorlar: Bir noktadan sonra herkes aynı. İstersen boş yere daha fazla rüzgar yapmayalım. -Sen bilirsin, sahne senin. Seni izleyen senden başka kimse de

yok. Oyna ve gör tercihlerinin tamamının senin önüne konulanlardan ibaret olduğunu. -Nedir ki gördüğün, nasıl bir rol. Farklı ama birbirine eş geceler için hep aynı düşün yansımasından başka ne olabilir ki.

-Bilmiyorum oynayacak olan sensin, onu sen bulmalısın.....! Görebiliyor musun? bak yaklaşıyor. -Nedir yaklaşan, yeni bir oyun mu? -Hayır sadece yağmur.

"Sonra rüzgar çözüldü. Ve iki bulut indi yere, ısladılar tozu toprağı. Buralarda bilinenlerden değildiler. Temiz, dingin ve maviydiler!"

Salih Demirci

Hiç

Aptalca hüznüm var
Önüne geçemediğim, hiçliğim, yok oluşum,
Yazamadıklarım, söylemeye korktuklarım,
Haykışları hiçliğimin içinin,
Yok okuyorum aptalca hüznümle.
Küçük bir nokta haline geldim sonunda.
Biri gelip silversin, daha fazla sürmesin
Aptalca hüznüm...

Bayan Kafka / Aydın

... ise

- okumaktan anladığın "dua okumak" ise
- uzun saç ve siyah tişört: "entel" ise
- batıdaki komşun "vahşi batı" ise
- sıradaki haber "hayvanlar âleminde" ise
- sandıktan politikacı yerine "dansöz" çıktı ise
- ambulans çağırıldığında sadece şoför geldi ise
- kavga bitince polis geldi ise
- inatla doktoru beklerken yaralı öldü ise
- öss kazanmak "zekilik" ise
- çok para kazanmak "adamlık" ise
- döverek adam etmek "disiplin" ise
- hayatında açtığı yeni sayfa "üçüncü sayfa haberi" ise
- "aradığınız vekile şu anda dokunulmuyor" ise
- meteoroloji bir öyle bir böyle bildirdi ise
- çarşambadan sonrası bildiğin perşembe ise
- çaldırmaya bile kontörün kalmadı ise
- falında "bir yerlerin" kabarmış ise
- her girdiğin "yeni yıl" bir yılda eskiyor ise
- "ben bunu sanki daha önce yaşamıştım" oldun ise
- çarpısa iyi... ya bir göktaş dünyamızı yalar da geçer ise!!!
- nefise
- kilise
- hadise

- emir büyük yerden ise
- söz gümüş ise
- sükül...

Veysel / İstanbul

Fason Öğütler Kitabı

1- Bebeklik

Siz yolu biliyorsunuz: doğum...

Aylar önce babanızın yaptığı vakitsiz bir eşeklik işte meseleyi buraya tadar getirdi, bu gece özel kliniğin çorba parası sizden çıkacak. Zaten yadırgayacak bir şey yok, her şey rahme düştüğünüz gün gibi, anne yatay pozisyonda, baba gergin, geldiğiniz yolu takip edin yeter, çıkış çok yakın. Ama siz de biraz çaba gösterin canım, geleceğiniz iki gıdım yer. Nasıl çok dar? İlerlesene güzel kardeşim, kafanın sıkışması söz konusu değil, tersten gelmeyin yeter. Sıfır tecrübeyle bu ukelalık nasıl oluyor, ben onu anlamıyorum arkadaş. Sanki biz cami avlusundan toplandık, bir tek doğan insan evladı sizsiniz. Hayır kendi doğumumu hatırlıyorum, sıcak suyu bizzat getirip doğumu ben başlatmıştım! Oysa siz? Sinir bastı, selamınızı söyleyip pederden bir dal sigara kapıyorum ama döndüğümde annenizi yarı baygın, sizi dışarıda görmek istiyorum, o kadar!

Ananızın yüzünü tersten gördüğünüz an: havayla ilk temas...

Ne oldu, gelmem etmem ediyordunuz, şimdi baş aşağı sallanıyorsunuz? Ama anneyi de tebrik etmek lazım, ben böyle ıkmına görmedim arkadaş. Bıraksalar duvara yapıştırıracaktı sizi, o derece yani. Kızınıza yediğiniz şaplak sanırım doktorlar arasında bir kutlama, niyedir tam bilmiyorum. Yalnız bu tavır hiç hoş değil, hemen öksürüp zırlamak yerine doktorunuza, abi elinize sağlık çok temiz doğum oldu, verin o mübarek elinizi öpeyim, deseniz daha sık olmaz mıydı? Ben daha iki günükken bir kutu baklava yaptırıp ebemin kapısını çaldığımı biliyorum... Gerçi baklavaları kendim yemek zorunda kalmıştım. Bazı doğumlarda anne ya da bebek kaybedilirken bizim doğumda meğer ebemizi kaybetmişiz. Artık nasıl doğmuşsam?

İbrahim Sever / İstanbul

Mayıs ayı bulmaca ödülü kazanan okurlarımız: Adil Akyıldız / İzmir, Cem İlhan / Çanakkale, Fahrünnisa Dincer / İstanbul, Kezban Açıköz / Ankara, Nihan Gezeroglu / Tekirdağ, Onur Ali Gürbüz / İzmir, Pınar Öztürk Kaya / İstanbul, Ramazan Yılmaz / İstanbul, Ümit Özgür Özatukan / Sivas, Yunus Çincin / Divriği.

Haziran 2005 • Aylık Yerel Süreli Yayın • İmtiyaz Sahibi ve Genel Yayın Yönetmeni: Metin Üstündağ • Yazı İşleri Müdürü: Hatice Üstündağ
Haber Merkezi: Emrah Serbes, Yıldız Bilgin Bayazit, Faruk Kaya, Mehmet Duru, Seray Şahiner, Seydi Şahin Grafik Tasarım: Mustafa Devrim Özdoğan
Genel Müdür: Orhan Açar • Satış Müdürü: Cüneyt Aydın • Halkla İlişkiler: Mustafa Danacı • Lojistik Destek: Pınar Öztürk, Mevlüt Gülveren
Adres: İstiklal Cad. Turhol Han. No:373 Daire:7 Beyoğlu/İSTANBUL Tel: 0212 293 32 77 - 78 • Fax: 0212 245 85 56 Yayıncı: PAK Basın Yayın
e-posta: hayvanderlisi@yahoo.com • ISSN 1303 - 944X • Baskı: İllıcak Matbaası (0212 880 40 75) • Genel Dağıtım: DPP (0212 622 22 22) Hayvan Aylık Yerel Süreli Yayıncıdır

Yurtiçi: 1 yıllık 35 Milyon / 6 aylık 20 Milyon • Avrupa: 1 yıllık 25 Euro / 6 aylık 15 Euro ABD ve Uzakdoğu: 1 yıllık 50 Dolar / 6 aylık 30 Dolar / Abonelik için İrtibat
Tel: 0212 293 32 77 / 3 hat Ali Haydar Akkaya Hesap No: PAK BASIN YAYIN LTD.ŞTİ adına TL: Yapı Kredi Bankası Parmakkapı Şubesi Hesap No: 1101003-2
EURO Hesap: Yapı Kredi Bankası Parmakkapı Şubesi Hesap No: 3006501-1 / DOLAR Hesap: Yapı Kredi Bankası Parmakkapı Şubesi Hesap No: 3006502-9

hayvan

A'MAK-İ HAYALDEN

Selvi Boylum
Al Yazmalım,

Türk mü, Türkiyeli mi?

A'MAK-İ HAYALDEN

SONRA MENDANIN ORTASIN-
DAN GEKİLDİ, ELİNİ SEMAYA
KALDIYDI, ALEM ESKİSİ GİBİ
OLDU...

1 doz ejder kani

İSTE
KIZIL
MARS
ÇİMENİ...

SENATİ MECHAV

TAM KILIÇI BÖĞRÜNE SOKACAKSIN SİRADA
TÜZÜNDEKİ PERDEYİ KALDIYDI. HAYALİN FEVKİNDE
BİR GÜZELLİK GÖZLERİMİ KAMAŞTIYDI. KILIÇ ELİMDEN
DÜŞTÜ. BAŞINDA CEVHERLİ BİR TAÇ. SIRTINDA YEŞİL RENKLİ BİR
İPEK LİBAS VARDI...

Kızıl Mars Çimeni;

İtinayla sınır
tanıma

genç

TAKSİ
AÇ BI GÜNDÜZ
TARİFESİ!

günde 3 öğün

günahını işle öyle gel!

Harita

Sınırsız Performans

Nerede büyük bir sorudur... Nerede soru-
nun sonuna eklenen Nerede (sin),
Neredeyim)lere harita denir...

Buradayım cevabı, Harita-sınır ilişkisine denk
gelir, sınırlar ülkelerin don lastikleridir...

Birde Neredeyim'in kız kardeşi ne? vardır ki
Bu tek heceli sorunun sonuna, Ne-yim
eki geldiğinde bütün sınırlar ortadan
kalkar, bu soru doğrudan 62'e sorulduğu
için küstahcadır. Bu soruyu soran kişi kendi
kendini cepten arıyomuş yanlışlığında düşer
bilir dikkat!!!

Düğücünün haritaları soze, sese, renge
denzabildiğinde, dünyayı omuzlarında
taşıyan Atlas bi sigara içip mola vere-
bilir, yoksa dünya, Atlas için bile çok
ağırdır...

Yeryüzünün çivileri dağlardır, Fakat nedense
bu çivilerin başları yerin altındadır, demekki çivi-
leri çatan elin sahibi çocuktur, çocukların
cep telefonuna ihtiyacı yoktur...

Fiziki haritaları çocuklar, siyasi haritaları
büyükler sever,

Bu yüzden GLOBALLEŞELİM GÜZELLEŞELİM
ensest bir davranış biçimidir...

Bazen Bazen Bazen üzerinde durduğün yol (Düşünme
biçimin), elinde tuttuğün harita (Akıl yürütme şetlin)
ve yönü gösteren parmak (Sezgin) gibi dinamik
lerin çok rena arızalanır, korkma!!.. Demek
ki kaybolduğün yer Aştır, üzülme... kaybol-
madan bulamazsın len sevin, hadi kolay gelsin-

ESİN ÖLBEK

2+2=5

Kadim

BURADA

KORUR

